

Meie Suro

November
1924

ÜLEMAALINE TÖÖSTUS- JA
KAUBANDUSLINE KUUKIRI

27.000.000 mk.
Teie ideede eest!
Vaata lehekülj nr. 18

TALLINNA SADAM

Meie Surg

Allgemeine Mo-**o**natsschrift für Handel & Industrie

„Meie Surg“ (Unser Markt) wird gratis an alle Industriellen und Kaufleute bestis zugestellt.

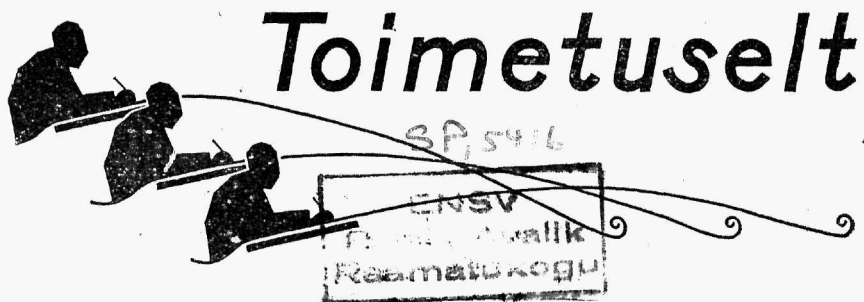
ALAN
628
0

„Meie Surg“ Auflage deckt den ganzen Markt.

„Meie Surg“ sichert den Inserenten die schnellste Abstossmöglichkeit ihrer Erzeugnisse.

Verlag „Meie Surg“ Tallinn (Reval-Estonia) S. Karja t. 6
Postfach: 122. Telefon: 24-69

Eesti kaupmeeskonna ja töösturite organisatsioonidele.

Awaldades käesolewas nr. Ü. K. Liidu ja wäike- ning kesktöösturite seltside Liidu kirju, mis meie poolt wäljaantawat tööstus-kaubanduslist kuukirja Teile lahkesti soowitab, lubame endile Teie auwäärt tähelpanu juhtida alljärgnewa peale:

Kuukiri „Meie Turg“ on uus tegur meie äriilmas; ta puudumine on ennast Eesti kaupmehele ning töösturile ikka walu-salt tunda annud. Olgugi teerajaja omal alal, loodab kuukiri „Meie Turg“ Eesti töösturite ja kaupmeeskonna tähtsamate tege-laste lahkel kaasabil wõita töösturi ning kaupmehe lugupidamise ja saada ühendawaks lüliks produtseerija, müüja ning tarwitaja wahel.

Ühes sellega tahab „Meie Turg“ saada kaupmehele ja töös-turile nõuandjaks ja juhatajaks kõigis ärielu küsimustes, tuues kirjutusi mitmesugustelt tööstuse ning kaubanduse erialadelt.

Seda suurt ülesannet wääriliselt täita suudab „Meie Turg“ ainult siis, kui Eesti kaupmeeskond ja töösturid oma kuukirjale kõlblist toetust ning igäüks jõudu mööda ka lahket kaastööd ei keela.

Teatage meile oma äritegewuse tähtsamaist juhtumusist, nagu uute osakondade awamistest, ärikapitaali suurendamisest, mõnest suuremast õnnestunud operatsioonist jne. Wõtke kuu-kirja weergudel kõne alla küsimusi, mis Teile muret sünnitawad ja toimetus püüab neile lahendust leida.

Pidage meeles — ainult Teie kõlblisel toetusel ning kaas-abil suudame tõsta kuukirja „Meie Turg“ nõuetawale kõrgusele!

Toimetus.

KESK- JA VÄIKE
TÖÖSTURITE ÜHISUSTE
LIIT

TALLINN

KESK- JA VÄIKETOOSTURITE ORGANISATSIOONIDELE

Kirjastusari „MEIE TURG“ väljastandl hakkab lähemal ajal ilmuma tootus-kaubanduseline kuukiri „MEIE TURG“ mille eesku- vaks on avaldada tootus-kaubandusse puutuvaid kirjutusi esja- tundjate soolest, testavaks teha tootus-kaubandusse puutuvaid eesvaid eesvaid, mabruel ja korralduel tuua tooturi- te ja kaupmeeste organisaatsioonide teadaandeid ja teateid ük- sikute tonaste- ja eriettevõtete tegevusest; informoorida toos- turit ja kaupmeeskonda kaubahindade üle; avaldada igasugusid arikuulatusi; jne. jne.

Tehendatud ajakiri ilmuka esialgse kavatsuse järgi üks kord kuus. Ta eesdetakse kõigile tooturitele ja kaupmeestele, ning nende organisaatsioonidele, kelle aadressid naga teada, hiru- nata postikaudu kätte.

Kirjastusari „MEIE TURG“ pooras Kesk- ja Väiketoosturite Ühisuste Liidu poole, et viimane seisukoha võtaks tehendatud kuukirja soovitusse suhtes. Liidu juhatus eeda kustumist laabi harutades tunnistas eesvuguse kuukirja kõigilt soovitavaks, seet viimane aitaks niisest tooturite organisaatsioonide kui ka üksikute tooturite vahel sidet luua ja neile tarvilikke informatsioonid anda.

Sellest kõigile tooturite organisaatsioonidele teatades soovitab Kesk- ja Väiketoosturite Ühisuste Liidu juhatus tehendatud kuukirja tahelpaemisele võtta ja ka endi liikmetele soovitada.

Ühtlasi soovitab Liidu juhatus tooturite organisaat- sioonidele endi liikmete aadressid „MEIE TURG“ i talitusele saata („MEIE TURG“ Tallinn, S. Karja tön. 61, kellele sine ajakiri kinnata koju kätte eesdetakse. Samuti soovitab Liidu juhatus, et tooturite organisaat- sioonid oma teadaanded ja tegevuse üle- vaated tehendatud kuukirjas avaldaksid.

Austusega

Kesk- ja Väiketoosturite Ühisuste Liidu

Esimees

Sekretsaar

Järelepärimistel nimetage „Meie Turg“.

1924 a.

ÜLERIIKLINE KAUPMEESTE LIIT

TALLINN
Jaani tän 11
Kõneti 22 23

Austatud härrad,

Hra H. Anto toimetusel ja kirjastusrii „Meie Turg“ väljaandel hakkab lähemal ajal ilmema kaubandusline kuukiri „Meie Turg“. Mainitud kuukirja eeskavaks on: avaldada kaubandusse tootusse puutuvaid selgitavaid kirjutusi asjatundjate suldest teatavaks teha kaupmeeskonnale kaubandus-tootusse puutuvaid seadusi, seaduseelnõusid, määrusi ja korraldusi; tuua kaupmeeste keskorganisatsioon (U. K. Liidu) teadaandeid ja teateid üksikute kaupmeeste seltside ja õhisuste tegevusest; anda ülevaadet kaubaturgade seisukorrast ja informeerida kaupmeeskonda kaubahindade üle, juhatust pakkuda kaupmeestele kaubanduslikes tegevuses, avaldada igapäevsaid arikoolutusi jne. jne.

Mainitud ajakiri ilmuka esilõige kavatsuse järgi üks kord kuus. Ta saadetakse kõikidele kaupmeestele ja kaupmeeste organisatsioonidele, kelle aadressid aga teada, hinnata kätte.

Kirjastusrii „Meie Turg“ pooras U. K. Liidu poole, et viimane seitskoha võtaks mainitud ajakirja soovitavuse suhtes. Liidu Juhatus oma koosolekul seda küsimust labiharutades tunnistas äärmise ajakirja kõrgiti soovitava, sest viimane aitaks oluliselt kaupmeeste organisatsioonide kui ka üksikute kaupmeeste vahel sidet lausa ja kaupmeeskonnale tervilikke informatsiooni anda.

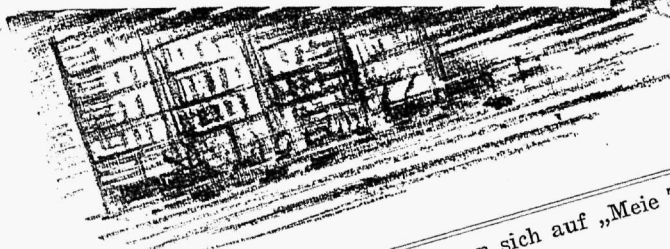
Sellest kõikidele Üleriikline Kaupmeeste Liidu liikmetele teatades, soovitsb Liidu Juhatus, et Liidu liikmed ajakirja „Meie Turg“ lahkesti silmaspeksid ja tema asju kui ka kuulutusi tahelpaemisele võtaksid.

Austusega

Üleriiklisse Kaupmeeste Liidu esimees

Sekretaar

J. J. J. J.
R. Berens

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Ärge saatke meile raha!

Palju on neid kaupmehi, kes rõõmsa meelega raha kassast välja maksavad?

Meie
Turg

Ärge saatke meile kuukirja „Meie Turg“ eest tellimisraha; me peaksime selle Teile tagasi saatma.

Palju on meie hulgas neid, kes raha sama healmeeliga annavad, nagu nad seda kassasse on kogunud? Igatades on nende arv väga väike. Paljud sooviks, et kassaraamatutes leiduks ainult sissetuleku pool.

Ometi — kui meie sõbrad meile kuukirja „Meie Turg“ peale tellimisraha saadavad,

läkitame selle täies summas tagasi, sest me oleme endale ülesandeks seadnud kuukirja „Meie Turg“ kaupmeeskonnale ning töösturile maksuta kätte saata.

Miks saab tööstur ja kaupmees kuukirja „Meie Turg“ hinnata?

Põhjus on järgmine: on vähem kulukas saata Teile kuukirja hinnata, kui Teid niikaugele viia, et Te selle eest tellimisraha maksaks.

Üks väljaandja jutustas hiljuti, et tal 1000 marga peale tellimiste saamine 2000 marka maksma ääinud, — seega oli saadud kahju 1000 mrk. iga tellija pealt aastas.

Meie kalkulatsioonid näitavad, et on ökonoomilisem jätta ära need suured ärikulud ja saata kuukiri „Meie Turg“ Teile hinnata. Raha, mis meil tuleks raisata tellimiste muretsemise peale, tarvitame meelsamini kuukirja täiendamiseks, niipalju, kui see meie oludes ja kogemuste juures võimalik.

Meie kasu peab tulema kuulutuste osast, nagu iga teiseigi ärilise ajakirja juures. Sealjuures anname Teile hinnata esimese

Lugege kuukirja „MEIE TURG“ algusest lõpuni läbi.

ja ainuma sellesarnase kuukirja Eestis, mis oma maitserikka väljanägemise ja sisukuse poolest eeskujuks tahab olla. Me anname ka kuulutajale lugejate ringkonna, kes tema kuulutusest otsekohe huwitatud on.

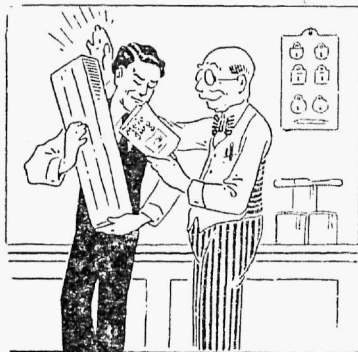
Milles võiksite Teie meid aidata?

Lugege kuukirja „Meie Turg“ esimene nr. algusest lõpuni läbi; teete Teie seda, siis oleme kindlad, et Te läbi loete ka kõik järgnevad nr. nr.

Ärge hoidke saadud kuukirja nr. nr. saladuses, vaid andke neid lugeda ka oma sellidele, müüjatele, poistele ja reisijatele.

Saagu Teile harjumuseks ikka ja alati nimetada „Meie Turg'i“ nime, kui Te sellest leitud kuulutuse peale kas kaubawalmistajale ehk suurkaupmehele kirjutate.

See vähene, mis me Teilt ootame, on meile väga tähtis, sest seega aitate Teie luua pinda kuu-

Andke kuukirja „Meie Turg“
ka sellidele lugeda.

Järelepärimistel
nimetage
„Meie Turg'i“.

lutajate ringi tekkimiseks, mis on ainus kindel alus ühele ärilisele ajakirjale.

See on kõik, mida palume Teilt hinnata saadetava kuukirja eest. Tehke seda, see tasub end meile mõlemile! —

„Meie Turg“.

„Meie Turg“ ühendab kõiki töösturid ja kaupmehi. **

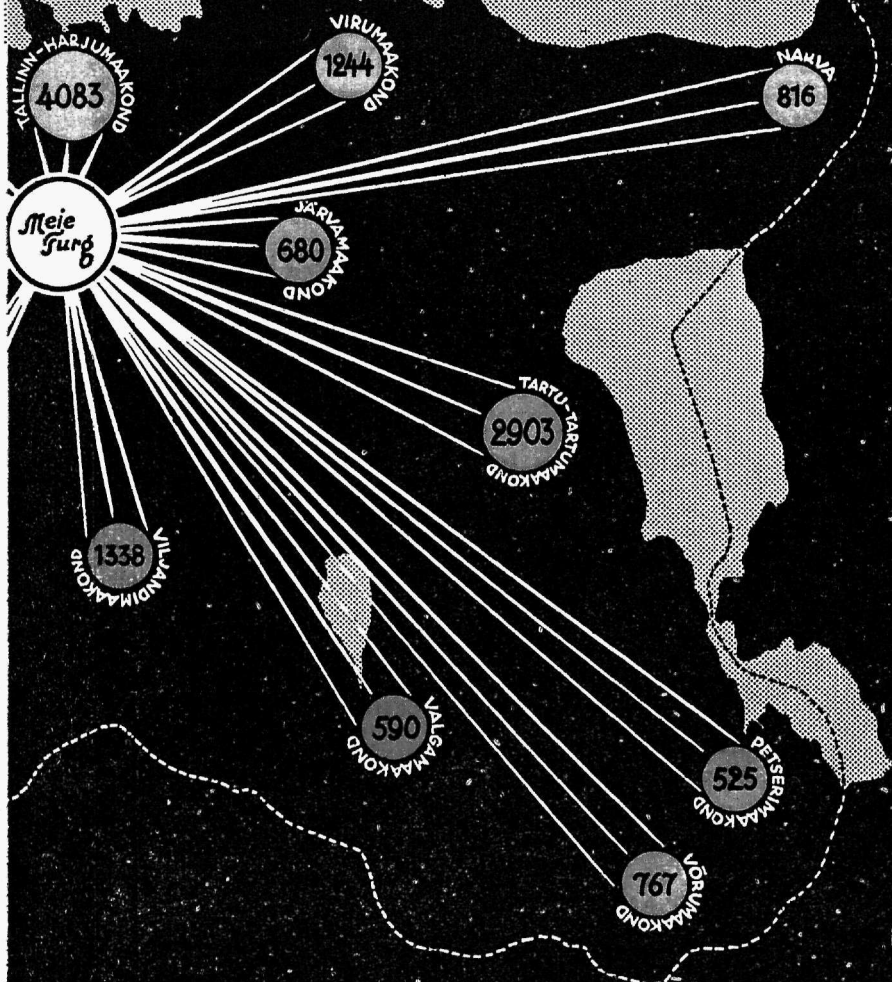
Koonduge üheda organiseeritud võrguna oma kuukirja ümber Toetage oma kuukirja kaastööga!

Kuulutage „Meie Turg’is“, sest ta viib Teie kuulutused üle maa kõigile töös !

Kuulutamine „Meie Turg’is“ annab 100% tagajärge.

Teatage arv Gestis

G
MÄM
BER
G

Teatage meile kohe oma õige aadress. Sellega kindlustate kuukirja numbrite korraliku kättesaamise.

tus- ja äriettevõtetele kätte!

EESTI HÜPOTEEGI PANGA PANTLEHED

on esimesed KINDLAD KULLA ALUSEL põhjenevad väärtpaberid, mis täiesti mitkordselt kindlustatud era liikumata varandustega.

**RAHA VÄÄRTUSE KÕIKUMINE EI MÕJU
PANTLEHE VÄÄRTUSE PEALE**

kui raha väärtus langeb, maksetakse pantlehe eest tagasi niipalju rohkem, kui palju kulla hind tõusnud on.

**PANTLEHED ANNAVAD KÕRGET
PROTSENTI**

8% AASTAS, mis kupongide vastu niisama kursi alusel maksetakse; tõuseb kulla hind, siis on igaaastane saadav protsendi summa rahas vastavalt suurem.

PANTLEHED ON TÄIESTI KINDLAD:

nende tagasimaksu kindlustavad eraisikute liikumata varandused, millede väärtus alati kindel. — Pantlehtede kindlustuseks olevad liikumata varandused, majad on õnnetuste vastu täielikult kinnitatud.

Eesti Pangalt ostetud pantlehti **OSTAB PANK** vabalt **TAGASI** ja **ANNAB** nende vastu **LAENUSID**.

PANTLEHTI VÕETAKSE igas riigi asutuses sularaha asemel tagatiseks vastu.

PANTLEHED ON MITMEHINNALISED:

à Mk. 5.000,—, 20.000,—, 50.000,—

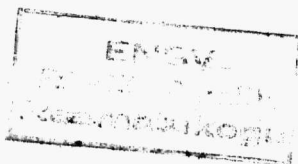
Protsendid maksetakse kupongide vastu iga aasta kaks korda: 16. aprillil ja 16. oktoobril.

PANTLEHTI MÜÜB:

EESTI PANK, Tallinnas

ja Eesti Panga osakonnad: Tallinnas, Tartus, Viljandis, Rakveres, Narvas, Haapsalus, Pärnus, Võrus, Valgas, Petseris, Paides ja Kuresaares.

Meie Turg

ÜLEMAALINE TÖÖSTUS- & KAUBANDUSLINE KUUKIRI

Sisu:

	Lhk
1. Eesti kaupmeeskonna ja töösturite organisatsioonidele	1
2. Ärge saatke meile raha	4
3. Juhtides laewa ja äri	11
4. Puhtakasu protsendi normid. R. Berendsen	12
5. Kaubamüük telefoni teel	13
6. Kaubandus-tööstuskoda loomisel	14
7. Suuremad puudused praeguses ärimaksu seaduses. R. Berendsen	15
8. Üks Kanaada kaupmees ja tema 25 edu seadust	16
9. Üleriiklise Kaupmeeste Liidu tegewuse ülewaade	17
10. Uued probleemid tööstuse alal	18
11. Eesti metsamaterjalide väljaveost	20
12. Üleriiklise Kaupmeeste Liidu ringkiri	22
13. Elektri tarwitamisest meie päewil	24
14. Ookeani puhastamine päewakorral	26
15. Raadio ringhäälingu kultuuriline tähtsus	28
16. Lehtklaas ja tema tähtsus igapäewases elus	30
17. Ääriiikide näitus-messede esitajate konwerents	32
18. Reklaam lühendab teed edule	34
19. Lühemad teated	35
20. Kirja palwe	42
21. Informatsioon	43
22. Siga on siga. Alfred Brie	53
23. Nalja natukesed	72
24. Kuulutajate nimestik	79

Wastutaw toim. A. Peal

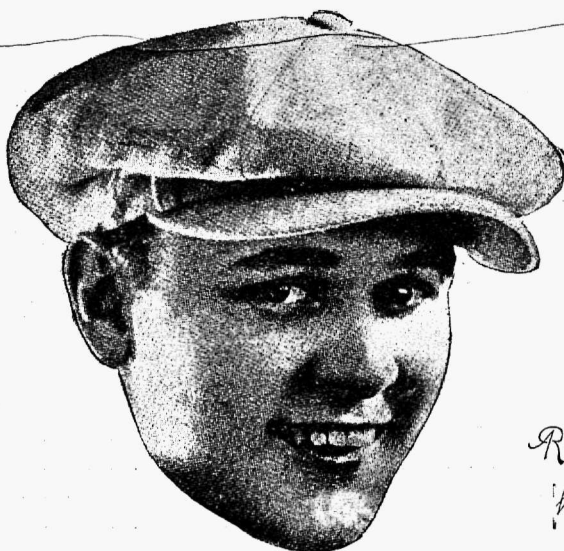
Tegew toim. H. Anto

WÄLJAANDJA: KIRJASTUS „MEIE TURG“

Publishers: Meie Turg Co.

Tallinn (Reval), Suur Karja t. 6. P. O. Box 122

Kõnetraat 24-69 ja 12-46

*Rõõm on töötada
hea tööriistaga.*

Tööriistad,

Raua- ja teraskaubad,

Ehitusmaterjaal,

Majapidamisnõud,

Masinarihma rattad

Anton Heilmann A-S.

Suur Karja tän. 6, Tallinnas.

Kõnetraat 24-69 ja 7-40.

Juhtides laewa ja äri.

Üksnes mehine mees suudab juhtida laewa üle tormise mere. Mõnigi laiaõlade ja tugewate lihaketega merimees võib istuda aerutüwi juures, pannes oma keharammul edasi liikuma laewa, kuid meeskonna elu ja laewa kindel eesmärgile jõudmine oneneb ära mehest, kes seisab tüüril.

Ei ole see kaugeltki veel kõik, kui mees tüüril oskab anda laewale soovitava sihi; hoolimata sest võib murdlainte purustawas möllus hukkuda tugewaim meeskond ühes laewaga.

Ent mees tüüril peab walwama igat weealust kalju, igat tormilaine liikumist ning tuule muutust juba kaugele ette. Otsides waateweerul ehwardawaid maru märke, peab ta juhtima oma laewa nii, et iga hädaoht leiaks laewa meeskonna ettewalmistatuna wõitluseks.

Ja nii sõidab ta oma teed, olles alaliselt walwel, et wõita olukorda — mässawat loodust enese ümber.

Kuna ta tunneb oma tööd ja näeb ette, ning otsib abinõusid, kuidas wastu wõtta igat waenlase kallaletungimiskatset, siis näib, kui oleks ta tee hädaohutu, ta ülesanne kerge ning muretu. Ja ta juhib oma nõrga laewukese terwena waiksesse sadamasse.

Milline tabaw sarnadus selle julge ning mehise tüürimehe ja ühe edurikka äriettewõtte juhataja wahel! Kui hästi sünnib kõik eelpool öeldu ka kaupmehe ehk töösturi kohta, kes juhib ükskõik millist ettewõttet sinna warjusadamasse, kus on õiglane puhaskasu ainumaks kaitsewalliks häwitawa ulgumere-äride kokkuwarisemise eest.

Äriomanik, wõi tema wolinik, peab tundma oma tööd, nagu laewajuht tüüripideme juures.

Ärimees, kes tahab töötada edukalt, peab vaatama ette ja nägema kaugemale käesolewa silmapilgu nõuetest, juhtides oma ettevõtet läbi hädaohtlikkude seisukordade kindlale põhipinnale. Ta peab kaaluma ja läbinägema asjaolusid, mis wõiwad awaldada mõju ta kawatsuste peale. Ta olgu ettewalmistatud igasuguste ootamata raskuste wastu.

Ta peab seisma oma ülesande kõrgusel!

On ju küllalt neid ärimehi, kes on tõendanud oma tegewusega, et nad seda suudawad; on aga ka tuhanded ja tuhanded neid, kellel on weel palju õppida tüürimehelt tormisel merel.

Algagu need sellega parem täna kui homme, et saada kõrd tõsiseks ettevõtte juhatajaks!

Puhtakasu protsendi normid.

R. Berendsen.

Riigi ärimaksuseaduse (Sead. Kogu V köide) § 542 põhjal jaotatakse kaubandus- ja tööstusettevõteted ärimaksu komisjonide poolt gruppidesse, mis otsekoheste maksude peakomitee poolt kindlaks määratakse. Jaoskonna komisjonid saavad iga grupi kohta kindlaks läbi-müügi keskmise kasuprotsendi, mis peakomitee poolt kinnitatakse.

Need keskmised kasuprotsendid on väljendatud n. n. keskmistes puhtakasu protsendide tabelis, mis iga aasta kohta peakomitees kokku seatakse ja maksukomisjonidele käsitamiseks saadetakse. 1924. aasta kasuprotsentide tabelis on ette nähtud 20 peagruppi, umbes 200 kaubanduslise artikliga.

Keskmised kasuprotsendid määratakse tulewase aasta peale ette kindlaks käesolewa aasta andmete alusel. On käesolew aasta äriliselt hea ja elaw aasta, siis tulewad need protsendid loomulikult kõrged ja ühes sellega ootab tulewal aastal kaupmehi ja töösturid kõrge puhtakasumaks. Halwa äriaasta juures wõib wastupidist seisukohta ennustada.

Kahjuks ei arwesta aga maksukomisjonid igakord mitte äriaastaga, s. o. ei wõta tähelepanemisele, kas kõnesolew aasta kaubandusele ja tööstusele küllalt soodne olnud. Lää-

nud aasta oli ükskord halb majandusline aasta, aga maksuprosendi normid määrati siiski ebaloomulikult kõrged, mida praegu kõik Tallinna maksuinspektorid ise tunnustawad. Maksu protsendi normid on aga maksukomisjonidele kohustawad ja kergelt neid muuta ei ole wõimalik (kuigi seaduses sellekohane wõimalus on ette nähtud). Ja nii maksustatakse praegu kaupmehi ja töösturid kõrgete kasuprotsentide järele, missugust kasu ettevõtjad tõepoolest pole saanud. Et see maksjate seas paksu werd ja nurinat sünnitab, on muidugi selge.

Ebaõiglasel kasuprotsentidel on alalõpmata maksjate hulgas tüliküsimuseks olnud. 1923. a. esitati maksjate poolt puhtakasumaksu asjus 3462 protesti; neist protestidest rahuldati 1310, seega üks kolmandik; 2152 protesti jäi rahuldamata.

Seega on puhtakasuprotsentide küsimus kaupmeestel ja töösturitel väga tähtis küsimus, sest neist protestidest oleneb puhtakasumaksu määr. Peaks siis ka arwama, et meie ärimehed ise selleks tööle hakkaksid, et andmeid ja materjaale koguda tõeliste tulude kohta ja maksukomisjonidelt wõimalus wõtta ebaõiglast kasuprotsente määrata.

(Jürg Uhl. 54.)

Kaubamüük telefoni teel.

Kõige moodsam meetood.

Kõige uuem ja nähtavasti ka kõige tagajärjerrikkam meetood reklaami teha ning müüki suurendada on see, mis kasutab telefoni kui ühendusabinõu kaupmehe ja tema ostja vahel.

Paljudes Euroopa riikide ja Ameerika ärides on kaubamüük telefoni teel harilikuks nähtuseks saanud ja täidab hea eduga reisijate aset.

Müüki telefoni teel korraldakse järgmiselt: Hommikuti, kui magasinis ostjaid vähe ning müüjatel aega küllalt, pööravad wiimased telefoni teel oma wanade ostjate poole, teatades neile, et magasin uusi hooaja kaupu saanud, mis ostjatele vaatamiseks wälja pandud.

Ostjad on väga meelitatud niisuguse lahke meeletuletuse eest ja paljud nendest astuvad tõepoolest magasinisse, et uudiseid oma silmaga näha ja kui waja, siis ka midagi nendest osta.

Müües telefoni teel, otsige üles ostjad, kes pakutawast kaubast wõiksid huvitatud olla. — Rääkige lühidalt ja asjalikult. Teatage kaubahinnad. — Kutsuge ostjaid sisse kaupa vaatama. 90% saavad Teid tänama, et Teie neile kõlistasite.

Mõnedes ärides on tarwitusele wõetud sarnane müük telefoni teel ka hoopis wõõrastele, kes waremalt mitte selle äri ostjad ei ole olnud. Statistika on näidanud, et iga kümne telefonikõne peale vähemalt üks uus

ostja ärile juure on tulnud. Iseäranis hea eduga on seda meetoodi tarwitatud walmisriiete ja moodiasjade magasinides, kuid ka paljudel teistel aladel on uus müüginõu häid tagajärgi annud.

(Järg lhk. 65.)

Kaubandus-tööstuskoda loomisel.

Kaubandus-tööstuskoja küsimus on meil niisama wana kui Eesti riik. I. Üleriiklisel kaupmeeste kongressil, mis 14. ja 15. sept. 1919. a. „Estonia“ punases saalis ära peeti, tunnistati kaubandus-tööstuskoja asutamine tarwilikuks, ja hr. Konstantin Päts oli nii lahke, seadis warsti peale seda mainitud koja seaduse eelnõu kokku, mis saadeti Asutawa Kogu rühmadele, walitsusele ja kaubandus-tööstuse organisatsioonidele tutwunemiseks. Selleaegne wabariigi walitsus, põhimõttelikult kaubandus-tööstuskoda tarwilikuks tunnistades, tegi kaubandus-tööstusministeeriumile ülesandeks hr. Pätsi poolt kokkuseatud eelnõu ümber töötada. See ümbertöötamine kestis kuni 1921. aastani. Peeti terve rida koosolekuid ja nõupidamisi, millest peale walitsuse esitajate wõtsid oma ka asjast huwitatud organisatsioonide esitajad. Alles 1921. aastal jõuti niikaugele, et kaubandus-tööstusministri asetäitja hr. Piip „kogemata“ sellele eelnõule alla kirjutas, nii et eelnõu ühes wastawa seletuskirjaga wabariigi walitsuse ette jõudis, kes teda ilma pikema nõupidamiseta riigikogule esitas.

Riigikogu ringkondades tekitas uus eelnõu teatawaid sekeldusi. Ei leitud nimelt riigikogu liiget, kes kaubandus-tööstuskodade küsimusi oleks hästi tunnud ja käesolewa seaduseelnõu suhtes aruandja kohused oma peale wõtnud. Lõpuks wõttis hr. K. Päts aruandja kohused oma peale. Tema oma sõnade järele tellinud ta umbes 50.000 Emrk. eest wäljamaalt kirjandust, et nende kodade korraldustega tutwuneda. Ja kaugemale sedapuhku ei jõutudki. Sest hr. K. Pätsi riigiwanemaks walimisega pani ta aruandja kohused maha, ja jälle tuli uut meest otsida, kes aruandja kohused oma peale wõtaks. Aruandjaks sai siis hr. Jüri Parik.

I. riigikogu läks rahwahääletuse tagajärjel koju ja kaubandus-tööstuskoda jäi asutamata. Wahepeal oli börsekomitee poolt soowi awaldatud koja seaduseelnõu ümber töötada, ja eelnõu wõetigi riigikogust tagasi paranduste tegemiseks ja ümbertöötamiseks. 1923. a. lõpupoole oli aga eelnõu juba täiesti walmis ja rändas walitsuse kaudu jälle riigikogusse.

Kõige selle aja kestes olid kaubandus-tööstuslised organisatsioonid wahetpidamata walitsusele peale käinud, et kaubandus-tööstuskoda kord ometi ellu kutsutaks. Ka riigikogu juhatusele oli selgeks tehtud, et mainitud koja seadusega wiituda ei tohi, sest tarwiduse koja järele on käegakatsutaw. Selle järeldusel tunnistas riigikogu juhatus koja seaduseelnõu nende eelnõude liiki, mis rutulisemat läbiwaatamist wajawad. Käesolewa aasta kewadel wõeti mainitud eelnõu riigikogu üldkomisjoni poolt esimesel lugemisel wastu, anti aga mõne küsimuse lahendamiseks alamkomisjoni kätte, kes alles käesolewal istangjärgul oma töö lõpetas. Praegu on eelnõu weel üldkomisjonis, kust ta aga pea juba riigikogu üldise kohtulaua ette jõuab. Aruandjaks on riigikoguliige hr. Hasselbladt.

Nii selle tähtsa asutuse loomise „ajalooline“ käik. Tekkib wahest mõnelgi küsimus, missugused ülesanded oleks siis kaubandus-tööstuskoyal täita, et teda nii wäga soowitakse ja tema ellukutsumiseks nii palju trükimusta ära raisatakse. Püüan lühidalt mainitud koja ülesandeid siinkohal puudutada.

Kaubandus-tööstuskoda peab saama Eestis ametliseks asutuseks, mis koondab kaupmehi ja töösturid oma ümber omawalitsuse põhimõttel ja awalikõigutse alusel. Kaubandus-tööstuse ministeeriumilt läheb osa funktsioone, ja nimelt need, mis kaubandus-tööstuse korraldamisesse puutuwad, koja kätte üle, mida kaupmehed ja töösturid ise walitsewad ja juhiwad. Koda registreerib kõik kaubandus-tööstuse ettevõtted, walwab nende tegewuse järele ja saadab oma esitajad kõikidesse komisjonidesse ja nõupidamistele, kus aga kaubandus-tööstusesse puutuwaid küsimusi käsitatakse. Ta on kaupmeeste ja töösturite täisõigusline esitus igas asjas. Ja et ta seda on, siis peawad ka kõik kaupmehed ja töösturid tema liikmed olema, kaupmehed kuni III. järgu äritunnistustega töötawad, ja töösturid kuni VIII järgu tööstustunnistustega töötawad. Äri- ja tööstusmaksude määramine ja wõtmine käib siis Koja kontrolli alla. (Järg lhk. 62.)

Suuremad puudused praeguses ärimaksu seaduses.

R. Berendsen.

Praegu maksew ärimaksu seadus on Wene ajast pärit. Juba Wene ajal tunti selle seaduse puudulikkust ja rahaministeeriumis oli uue ärimaksu seaduse-eelnõu valmis, kuid suur ilmasõda ja sellele järgnenud rewolutsioon ei annud võimalust et riigikogus mainitud eelnõu oleks arutusele tulnud.

1. Tähtsamaks täienduseks ärimaksu seadusele, mis sõja ajal maksma pandi, oli uudsetl awatud äride maksustamise seadus, n. n. 2. mai 1916. a. seadus. Selle seaduse järgi tuleb uudsetl awatud äridel asutamise aastal kahele korrale riigi lisa-ärimaksu (puhtakasumaksu) maksta. Näituseks, kui äri awati 1923. aastal oktoobrikuul, siis tuleb sellele ette wõttel 1924. a. 1923. a. eest puhtakasumaksu maksta ja selsamal ajal ka puhtakasumaksu 1924. a. eest, see tähendab, maksusid puhtakasu pealt, mida weel tõelikult olemas ei ole ja mida kindlaks määrata ei saa, sest maksu määramine sünnib aasta keskel, ja määratakse läinud aasta äriteguse kuude andmetel. Sarnane kahekordne maks paneb uudsetl awatud ärid raskesse seisukorda, sest asutamine on iseenesest suurte kuludega seotud, ja kui asutamise ajal sarnaste ettewõtete pealt kahekordseid maksusid wõetakse, siis ei edenda see mitte meie ettewõtlikkust, waid takistab seda.

2. mai 1916. a. seadus sai omale alguse sõja ajal. Siis oli see seadus loomulik, sest sõja ajal õitses spekulatsioon ja asutati mitmesugusid ettewõtteid, mis sagedasti niisama ruttu lõppesid, kui nad tekkisid. Kindlustuseks, et riik korralikult oma maksud kätte saaks, muudeti ärimaksu seadust selles mõttes, et uuel awatud ärid esimesel aastal kohe oma puhtakasumaksu ära peawad maksma. Hariliku olukorra juures tuleb ettewõtete asutamist toetada ja selleks soodsaid tingimusi luua, mitte aga kunstiliste takistustega asutamisi raskeks teha.

Eesti Wabariik on meie arwates juba normaal oludesse enam-wähem wälja jõudnud. Sõjajaegne spekulat-

sioon on lõppenud, ettewõtete asutamise palawik on möödas. Kui praegusel ajal keegi uut ettewõtet asutab, siis peab tal igatahes kindel alus olema ja sarnane ettewõte ei ole mitte mõne kuu aja peale kawatsetud. Sarnaste ettewõtete asutamist tuleb toetada ja sõja ajal tehtud takistused kõrvaldada.

2. Arimaksu seaduse § 542 ettenähtud keskmise puhtakasu protsentide klassifikatsiooni tabel, mida maksuasutused arusaamata põhjustel maksjate ees saladuses hoiawad, kuna see tõepoolest mingisugune saladus ei ole, on maksjate hulgas kauemat aega tüliõunaks. Maksjad panewad õigusega imeks, miks nende eest seda warjatakse, kui suur puhtakasu protsent ühe wõi teise äri järgu kohta määratud, et siis ettewõtja juba ette wõiks kalkuleerida, kas ta äri üldse niipalju puhast annab kui maksukomisjon maksuwõtmiseks määranud. Et sarnasele ebaloomulikule seisukorrale lõppu teha, tuleb Ärimaksu seaduse § 542 selles mõttes täiendada, et keskmiste puhtakasu protsentide normid iga aasta awalikuks teadmiseks „Riigi Teatajas“ wälja kuulutatakse.

3. End. Wene Senati seletuse järgi 11. nowembrist 1913 a. nr. 12.853 on maksukomisjonidel õigus äriaraamatuid, mis ärimaksu seaduse nõuete kohaselt peetud, tagasi lükata. Sellega on maksukomisjonidele õigus jätetud kõiki äriaraamatuid mitte tunnistada ja maksjatelt on võimalus wõetud raamatute waral oma tõelikku puhastkasu kindlaks teaha. Et sarnasele maksukomisjonide omawolile lõppu teha ja maksjatele seaduslikku kaitset anda, tuleb Ärim. Seaduse § 550 märkusega täiendada, mille järgi maksukomisjonid kohustatud on äriaraamatuid, mis ärimaksu seaduse nõuete kohaselt peetud, tunnistama.

4. Ärimaksu seaduse § 554 järgi maksustatakse ettewõtteid, millede osakonnad mitmes maakonnas ja linnas ning mitmetes maksuosakon-

(Järg lhk. 60.)

Üks Kanaada kaupmees ja tema 25 edu seadust.

Paljud kaupmehed ei usu küllalt kaupmeeste kongresside kasutoovuse ja sellepärast ei pea nad ka omawahelist organiseerimist ja seltside ümber koondumist tarviliselt tähtsaks. Teisest küljest on aga ka rohkesti neid arenenud kaupmehi, kes täiel määral aru saavad kaupmeeskonna organiseerimise suurest tähtsusest ja nende arv, õnneks, kasvab iga aastaga.

Wõtab kaupmees ükski kord osa kaupmeestepäewast või -kongressist, tuleb ta sealt tagasi koguni teise inimesena, pea täis uusi mõtteid, silmaring laiem, — lühidalt hoopis uue tegurina äriilmas.

Hiljuti peeti Chicagos ära walgustustarbetega kauplejate liidu kaheksas aastakongress. Sellel kongressil, millest osawõtmine oli õige suur, kandis M. W. Galloway ette ühe parematest referaatidest kogu kongressi päewakorras. Mr. Galloway, pärit Toronto'st (Kanaada), kõneles aine üle „Kuidas teeme meie seda Kanaadas?“

On wõimata ruumipuudusel tuua kõnet täielikult; kuid selle kõne „kõrgemad tipud“ on wäärt, et neid lugeda, meele pidada ja tegelikus elus tarwitusele wõtta, sellepärast awaldame need „Electrical Retailing“i järgi ka „Meie Turg“i lugejatele. Need 25 eduseadust, milles palju wäärtuslikku, käiwad järgmiselt:

1. Pidage silmas, et Teie waateaknad oleks puhtad ja maitselikult kaunistatud. Miks peaksite Teie maksma kõrget üüri oma äri ruumide eest käidawamas kohas, jättes sellejuures möödaminejad kahtlema, kas olete juba surnud või elate veel?

2. Seadke omad kaubad poes puhtalt ja meeldiwalt üles, mitte pimestawas, waid mahedas walguses, mis ligi tõmbab ja mõtlema paneb: „Oi, milline kena ja armas koht kaubaostmiseks!“

3. Terwitage ostjat juba

ukse juures, naeratus näol. Ärge oodake, kuni ta tuleb Teie juure. Ta on Teie külaline ja oleks wiisakuseta, kui te talle mõista ei anna, et Te teda nähes rõõmustate. Pidage meele — esimene mulje on kestew.

4. Tundke oma kaupu, armastage neid, olge neist waimustatud. Enthusiasm andku sära Teie soowidetele.

5. Püüdke tundma õppida tarwitaja soowe, kui Teil pole olnud juhust nende kohta selgusele jõuda.

6. Andke ostjale asjalikku nõu, kuid ärge sundige talle peale oma arwamist. Andke ilmale parimat sellest, mis Teil on ja see parim tuleb tagasi Teie juure.

7. Wärskendage oma äri esitades regulaarselt uusi kaupu.

8. Tehke oma äriruum külgetõmbawaks, aegajalt selle siseseadet ümber korraldades.

9. Kontsentreerige oma müügiawast kõige kasutoowamate artiklite peale, tarwitades wähemkasulikke ainult kaupluse „dekoratsiooniks.“

10. Liigutage seisnud kaupu kasulikkude kombinatsioonidega, walides nendele wäljapanemiseks kohta iseäraliku tähelepanuga. Uut ning wärsket kaupa oskab müüa igauks. *Iga äri kirstunaelaks on „surnud ladu.“*

11. Ärge iial waielge ja ärge kaotage enesewalitsemist. See, kes pikaldane pahandama, on tugewamast tugewam ja kes ennast suudab walitseda, on suurem, kui see, kes linna ära wõitnud. Pidage meele, et pehme wastus peletab eemale wiha, kuid terawad sõnad tekitawad pahameelt. On ostja ärritatud, siis püüdke muuta ta mõtet ja meelt.

(Järg lhk. 58.)

Üleriiklise Kaupmeeste Liidu tegevuse ülewaade.

I. Üleriiklisel kaupmeeste kongressil, mis 14., 15. ja 16. septembril 1919 a. Tallinnas ära peeti, otsustati kaupmeeste keskkorraldust ellu kutsuda, mille liikmeteks oleksid kõik kaupmeeste seltsid ja ühisused Eestis. Selle otsuse täitmiseks saadeti Liidu põhikiri Tallinna kaupmeeste Seltsi, Tartu kaupmeeste ühisuse ja Tartu Kaubandus-tööstuse seltsi esitajate allkirjadega Tallinna-Haapsalu rahukogule registreerimiseks. 1920 aasta suwel leidis Liidu põhikiri registreerimist ja algas selsamal ajal ka tegewust. II üleriiklisel kaupmeeste kongressil, mis 14., 15. ja 16. augustil 1920 a. Tallinnas Börse Komitee ja Liidu asutajate algatusel ära peeti, waliti esimene Liidu Juhatus, millesse kuulusid hr. Joh. Pitka (esimees), hr. E. Saarepera (abiesimees), hr. Joh. Lepa (kassahoidja), hr. K. Landsberg, H. Lell, S. Orloff. Sekretäriks hr. Berendsen. Esimees hr. J. Pitka pani juba kuu aja pärast oma kohused maha, esimeheks jäi siis hr. E. Saarepera ja juhatusliikmeks tuli hr. A. Keisermann.

Liidu esimeseks ülesandeks oli kurikuulsate litsenside kaotamist nõuda. Peale pika wõitluse kaubandus-tööstuse ministriumiga andis walitsus järele ja määras ühe osa sisseweetawaid kaupe litsenside alt wabastada. Komisjon, kellele ülesandeks tehti litsenside waba kaupade nimekirja kokku seadida ja millest ka Liidu esitaja osa wõttis, töötas umbes kolm kuud aega; siis tuli walitsuse poolt korraldus, et litsensid üldse kaotatakse ja tollide abil sissewedu reguleeritakse. Eestis puudus sel ajal wähegi ajakohane tollitariif. See tuli wäljatöötada. Ühes walitsuse esitajatega tuli Liidu ja Börse Komitee esitajatel kuude kaupa tollikomisjoni istangutest osa wõtta ja tollitariifi jaoks andmeid koguda. See oli rakse töö, mis palju waewa ja energia kulu nõudis. Kõrwuti sellega tuli Liidul sadandeid märgukirje walitsusele esitada, milles kaubandusele tehtud kitsenduste ja takistuste kõrwaldamist nõuti. Healmeel lewib konstatee-

rida, et osa neist soowidest ja ettekannetest rahuldamist on leidnud. Ka mitmed pikemad elnõud on Liidu poolt walmistatud ja walitsusele esitatud, nii Kaubandus-tööstuskoja seaduseelnõu, mis juba 1919 a. hr. K. Pätsi algatusel walmistati ja Liidu Juhatusel poolt esitati. Kahjuks on mainitud Koja ellukutsumine tänini wiibinud, kuigi Riigikogus üldkomisjoni poolt Koja asutamine tarwilikuks on tunnistatud.

Liidu poolt korraldati 14. augustil 1921 a. Üleriikline Kaupmeeste-päew, kus kaubandusse puutuwait küsimusi harutati.

Erakorralisel Liidu peakoosolekul 12. juunil 1922 a. otsustati Kaupmeeste seltside Liidu põhikirja muuta selles mõttes, et peale kaupmeeste seltside ka üksikud kaupmehed wõiwad olla Liidu liikmeks. Ühtlasi otsustati Liidu uueks nimeks wõtta „Üleriikline Kaupmeeste Liit.“

III üleriikline Kaupmeeste kongress kutsuti 24. ja 25. webruaril 1924 a. Liidu poolt kokku. Kongressil olid peaaegu kõik kaupmeeste organisatsioonid esitatud. Kongress läks hästi korda ja wõeti terve rida otsusid wastu, millel meie majanduspoliitika ja eriti kaubanduse kohta suur tähtsus.

Oma tegewuse aja jooksul oli Liit energiliselt töötanud. Liit on püüdnud üksikuid kaupmehi organiseerida, kaupmeeste seltside tegewust elustada. Walitsuse poolt kokkukutsutud komisjonidest ja nõupidamistest, kus kaubandusse puutuwait küsimusi harutatakse, on Liidu esitaja alati osa wõtnud, nii Riigi Majandus-Nõukogu, Tollitariifide, kaubalepingu sõlmimiste, maksuasjadesse puutuwait, näitus-messede jne. komisjonide tööd. Kaubandust halwawate nähtuste wastu on alati märgukirjadega ja protestidega esinenud. Liidu juures töötab wilunud sekretäri juhatusel büroo, kus kaupmeestele maksude, tollide ja uute seaduste kohta seletust ja juhatus antakse. Muuseas pandi käesolewal

(Järg lhk. 64.)

Uued probleemid tööstuse alal.

Igaüks võib midagi uut üles leida, sest igal mehel, naisel või lapsel on wahest head ideed, mida võiks praktiliselt ellu wiia, et võita aega, kergendada töörasekusi, lühidalt — aidata kaasa inimkonna õnnele. Kuid nende väärtuste õige hindamise puudumisel on jäänud palju sarnaseid mõtteid kasutamata ja wajunud unustuse hõlma inimkonna kui ka ülesleidja kahjuks, kellele need ehk oleks võinud saada väärtuslikkudeks.

Umber aasta tagasi tuli Chicagos ilmuv kuukiri „Popular Mechanics Magazine“ mõttele äratada ja kontsentreerida kogu maa jõudusid ülesleiduste alal, et aidata kaasa senini lahendamata probleemide selgitamiseks ning tarvitusele wõtmi-seks.

„Iga tööstusharu vajab uute probleemide lahendamist ja iga samm sel alal awab uued katsepõllud“, tähendas hiljuti Gerard Swope, General Electric Company direktor. „Wawalt 50 aastat tagasi ei tarwitatud tööstuses elektrit“, ütleb ta, „puudusid generaatorid, mootorid, transmissioon-liinid, walgus, liikumisabinõud jne. Tänapäew teeb elekter 170.000.000 inimese töö ära ja iga samm edasi awab uusi väljawaateid.“

Tingimuste hõlbustamiseks, töös-turi ja ülesleidja kokkuwiimiseks, parema arusaamise loomiseks nende wahel, samuti ülesleidja-geeniuse tee tasandamiseks, on „Popular Mechanics Magazine“ juhtiwate suur-töösturitega kokkuleppe saawuta-nud, mille põhjal wiimased omad probleemid üldiselt teada annawad ja nende lahendamise eest teatawat tasu pakuwad.

On õige, et need probleemid juba tegelikkude inseneeride poolt mitmel puhul harutamisele on wõetud, kuid ajalugu näitab, et paljud suurema-test ülesleidustest on tehtud nende poolt, kellel kogemused tehnika alal hoopis puudusid ja kes selle tõttu traditsioonide, ega eelarwamiste mõju all ei seisnud. Pasteur, antitoksiini ülesleidja, ei olnud arst. Bell, telefoni ülesleidja, ei olnud elektro-tehnik. Morse, telegraafi isa, oli maalikunstnik.

Charles M. Schwab, terase meis-ter, kes oma karjääri algas wee-kandjana, ütleb: „Ei ole ühtki asja ilmas, mis ei wajaks täiendamist.“

Edisson on endine ajalehemüüja raudteerongil. Goodyear leidis kaua-aastase töötamise järele abinõu kummi vulkaniseerida, juhuslikult tükki kummi palawa ahju peale kukkuda lastes. Järjelikult on tähtsate üles-leiduste juures suurt osa mänginud juhus.

Kellel, näiteks, oleks tulnud mõt-tesse aniliinwärvri wette tilgutada ja siis wioletttindina müügile saata? Keegi wärwis riiet wale wärviga ja, soowides oma wiga parandada, pesi seda maarjajäaga. Kui riie ära kui-was, taheti seda ära pesta, kuid riie ei wõtnud enam wett külge. Nii oligi leitud weekindel riie.

Pottide glasuurimine on samuti juhuslikult üles leitud: teenija ui-nus magama, kuna pott soolweega koldel kees. Kui teenija ärkas, oli pott glasuuritud.

Mees, kes kõwerdas esimese juuk-senõela, tennis tuhanded dollarid. Ülesleidja, kellel mõttesse tuli liht-sat puukruwi teritada, tennis selle-ga rohkem, kui mõni mees kogu oma eluaeg palehigis töötades teenida suudab. Pehme liim trükiwaltside tegemiseks on juhuslik ülesleidus, samuti juhuslik ülesleidus on ka lito-graafia.

Nii näeme, millist suurt osa on mänginud juhus ülesleiduste aja-loos, kuna eksperimenterid nende probleemide kallal asjata waewa nägid.

Näitusena toome siinkohal mõned ülesanded:

1. Tolmukindel, kokkupandaw raamatukapp, mis ka raamatukastina tarwitataw oleks.
2. Wargakindel kuue- ehk püksitask.
3. Praktiline, käsitsi liikuw lumesulataja, mis wõimaldaks rutulist lumekõrwaldamist kõn-niteedelt.
4. Abinõu müra tegemata naelu seinu wajutada.
5. Lõhnata ja kihwtita koi-rohi.

(Järg lhk. 64.)

A.-S.
BALTI PUUVILLA
 ja
SINDI KALEVI
VABRIKUTE LADU

Tallinnas, S. Karja tän. nr. 13

Kõnetraat:

Juhatus 24-66

Üldine 2-41

Arveosakond 31-58

Igasugu pleekimata puuvilla riide müük

nagu: bjas, sarge, mitkal barhi, marled, lõimed ja vatt kui ka lina- ja purjeriie. Samuti müüb ladu ka OMA VABRIKUS ÜMBERTÖÖTATUD (pleegitud) MITMESUGUSES HEADUSES PĚSURIJET, ning rikkalikus mustrite väljavalikus igatseltsi BLUUSI- ja KLEIDIRIIDEID, kui ka satääni, põlleriideid ja pearätikuid.

Kalevi osakonnas suures väljavalikus igatseltsi villast riidet odavamad ja kõige kallimat samuti ka villaseid tekisid ja suurrätikuid.

Peale selle EESTI NIIDIMANUFAKTUURI ÖMBLUSNIIT kõigis numbrites.

Müük ainult suurel arvul.

KÜLVIMASIN

mille iga põllumees enesele muretseda suudab, on külvimasin

„CYCLONE“

Külvimasinaid

„CYCLONE“

võib müüa iga kaupmees

Külvimasinat

„CYCLONE“

tarvitab iga asunik ja põllumees, sest ta on kõige odavam ja praktilisem kõigist külvimasinaist

Suurendage oma läbikäiku

„CYCLONE“

külvimasinate müügiga

Peaesitaja Eestis

Anton Heilmann A/S

Tallinn, S. Karja t. 6
Kõnetraat 24-69

!!! Otsitakse esitajaid !!!

Eesti metsamaterjaalide väljaveost.

Meil on miskipärast walitsemas üldine arwamine, et metsa väljaveodu Eestist meie metsad häwinemisele wiib, sünnitades meile riigimajandusliselt äraarwamata kahju.

Siin, peaks ütlema, on küll tonti koledamini ette kujutatud, kui ta tõepoolest on.

Hollandi madal maapind oli sadade aastate eest kõik märgmetsaga kaetud. Isegi oma nime on ta saanud sõnast Holzland (puurikas maa). Nüüd aga on Hollandi maapind eeskujulikult kraawitatud roheline heina- ehk põllumaa, kuna ta tarwisminewad metsamaterjaalid Eestist ostab.

Ka Eestis on rohkel määral madalmaa metsa, mille arwel wõiksime suurendada oma põllu- ja kultuurkarjamaa pinda. Kas ei peaks meid Hollandi eeskuju ergutama järeletegemisele?

Metsade hoidmine ja kultiveerimine tohiks kasulik ja otstarbekohane olla ikka ainult seal, kus maapind kaljune, nagu Soomes ja Rootsis, ehk kus liiwane pind, mis wilja ei kanna. Madalmaa metsa tuleks aga suurewiisilisemalt müüa, kui seda meil senini tehtud. Nii on minevikus talitanud paljud Lääne-Euroopa riigid, nagu Holland, Inglis-, Prantsus- ja Daanimaa, ning ka Eestil tuleb sama teed käia.

Meie naabril, Wenemaal, on palju maapinda ja metsi, kust Eesti alati küllaldaselt metsamaterjaale wõiks saada. Karjakaswatus ja selle saaduste väljaveodu Wenemaale ja mujale, annaks rohkem tulu, kui metsa kultiveerimine ning kataks mitmewõrra kinni Eestile tarwisminewa metsamaterjaali sisseweo.

Metsa alt wabanewate soode ja rabade kuiwatamine ja karja- ning põllumaaks muutmise lahendaks ka asunikkude küsimuse ja vähendaks väljarändamise liikumist.

Juhtides meie riigimajandust eelpool tähendatud sihis, muudaksime oma kaubabilansi tulewikus aktiivseks ja walitsemisaparaadi ülespidamiseks ei oleks tungiwat wajadust määrata kõrgeid tollisid ega üleliia koormawaid maksusid. —fer.

Say you saw it in „Meie Turg.“

METALLITÖÖSTUSE AKTSIA-SELTS

ILMARINE

(E N D I N E F R. W I E G A N D)

TALLINN, RANNAVÄRAVA PUIESTEE NR. 21
 KÖNETRAAT 1-39 JA 12-60

Valmistab :

täielikke sisseseadeid viinapõletamise-,
 piirituse puhastamise-, furniir- ja naha-
 vabrikute ning tapamajade jaoks ja võtab
 teha kõiksugu parandustöid nende kohta.
 Ladus olemas ja valmistab naftamootorisi

„ R U S S “

ja vesiturbiinisid.

Valmistab :

aurumasinaid, transmissioonisi, pumpasi,
 hydraul. pressisi, raudkorstnaid, raud-
 treppisi, reservuaarisi ja raudaamisi.

T ä i d a b :

igasugust teras-, malm- ja teist metalli va-
 lamistööd ning autogeen kokkukeetmist.
 Vabriku Keemia - Laboratoorium teeb
 igasuguseid analüüse.

Üleriiklise kaupmeeste Liidu ringkiri.

Austatud härrad!

Warsti jõuab aeg kätte, kus kohalikud maksukomisjonid 1925 a. peale keskmisi puhtakasu protsenta kindlaks hakkavad määrama. Need protsendid on kaupmeestele äärmiselt tähtsad, sest nendest oleneb tulewal aastal puhtakasu maks. Sellepärast on vaja kõik jõud kokku tõmmata, et puhtakasu protsendid õiglused saaksid määratud.

Saates Teile siinjuures 1 eks. Keskmise puhtakasu klassifikatsiooni tabeli 1924 a. peale, palub U. K. L.³ Juhatus Teid wübitama omalt poolt andmeid koguda iga üksiku äri grupi puhtakasu kohta. See materjaal ja andmed, ühes motiivide ja põhjendustega, tuleb Liidu Juhatusel saata, seda materjaali tuleb aga ka Teile seltsi esitajatel kohalike maksuinspektorite juures kasutada. Põhutame weel kord, et iga protsendi norm seletusega põhjendatud olgu, s. o. olgu ära näidatud, kui kallilt kaup kätte tuli ja missuguse hinnaga edasi müüdüd. Sellega on brutto-kasu käes. Brutto kasust tulewad aga maha arwata kaupluse kulud, raha protsendid jne., alles siis saame netto-kasu kätte.

See on suur ja raske töö, aga seda tuleb teha just kaupmeeste eneste huwides. Suusõnalisi seletusi Otsekoheste maksude Peakomitee arwesse ei wõta, sellepärast tuleb talle kirjalikult põhjendatud materjaali esitada. Seda materjaali ootab Liidu Juhatus kõikidelt Kaupmeeste seltsidelt.

U. K. L. Esimees J. Puhk.
Sekretär R. Berendsen.

Kaubamaja

J. Puchk & Pojad

TALLINNAS.

KONTORID:

Pärnus, Tartus ja Narvas.

PAKUVAD LADUST:

S u h k r u t

IGAT SELTSI

R u k k i j a h u

R u k k i s t

K a e r u

Nisupüüle tunt. markides

Heeringaid, soola

Mannat, riisi

Kohvi, kakaod

ja muid koloniaalkaupu.

Tähtis uudis
raamatuharrastajale
**KOKKUSEATAVAD
RAAMATUKAPID**

☆
Igal ajal
täiendatavad

☆
Nõudke kirjeldusi
ja hindu!

☆
**MÖÖBLIVABRIK
A.-S.
'MASSOPRODUKT'
TALLINN,
S. Tartu m. 61-d, tel. 13-96**

Elektri tarvitamisest meie päewil.

Kui me wanu aegu jagame kiwi, pronksi jne. ajajärkudeks, siis võime käesolewat ajajärku õigusega nimetada elektri ajajärguks, sest praegu käivad pea kõik inimlikud toimetused elektriga: pagar sõtkub tainast elektriga, pesu pestakse elektriga, põllumees künnab põldu ja peksab wilja elektriga, karjakaswataja teeb wõid elektriga, linnas käib tänavraudtee elektriga; telegraaf, telefon, raadio — kõik käib elektriga, lühidalt — kogu õhk on täis elektrit.

Iseäranis hoogsalt käib elekter wõidukäiku walgustamisalal, tõrjudes wälja küünalt, petrooleumi ja gaasi.

Esimesed elektri söeniidilambid algasid wõitlust petrooleumiga, kuid jäid wiimasest odawuse poolest taha, tõid aga endaga ühes tähtsa paremuse — puhtuse. Neile järgnesid wartsiti esimesed metallniidiga lambid, alguses õrnad kui seebimullid, kuid nad tarwitasid märksa wähem woolu ja said petrooleumile ka odawuse poolest wõistlejaks.

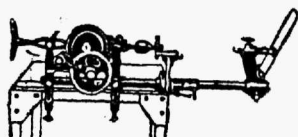
Seda lampi hakkasid täiendama kõik sel alal tegutsewad ettevõtted, ning omalajal olid mõned Saksa wabrikud jõudnud oma elektri lampidega nende headuse poolest eesrinda. Seal tuli aga pikk ja kurnaw ilmasõda ja olude tõttu halvenes kõik Saksa kaup, omades tuttawa nimetuse „aseaine“ (Ersatz); ka elektri lampide suhtes polnud asi parem ja Saksa lambid kaotasid wähehaawalt oma kuulsuse ja kättewõidetud usalduse.

Olgu siinjuures tähendatud, et hiljuti Riigi katsekojas enamtuntud wabrikute lambid proowimisele wõeti, kusjuures selgus, et Hollandi wabrikute lambid Saksa omadega wõrreldes, 15—20 prots. wõlwa tarwitamisest kokkuhoidu wõimaldawad, mis tarwitajale, muidugi, wäga tähtis.

Uudisena on Hollandi wabrikud wälja lasknud lambid, mis annawad päikesega oluliselt ühesarnast walgust, nii et selle lambi walgusel wäritoonide wahel kergesti wahet wõib teha, mis iseäranis arstidele, keemikutele, manufaktuurtööstusele ja äri-

(Järg lhk. 70.)

Geldknappheit? Nein!

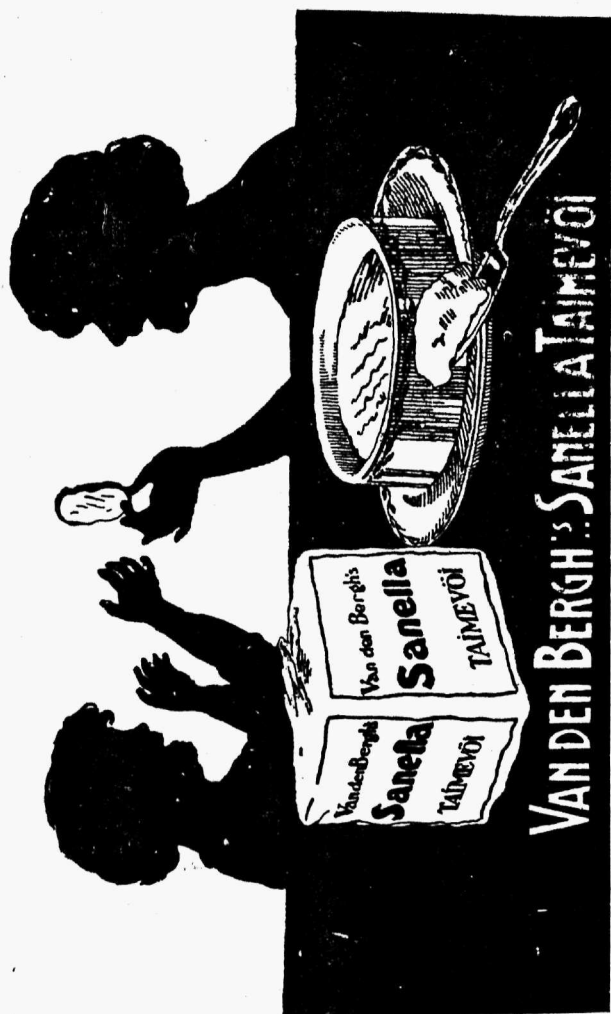
„UNIBOR“
kostet nur Mk. 77,60.

Verwendbar als: Handbohrmaschine, Ständerbohrmaschine, Drehbank-, Schleif- u. Poliermaschine, Fräs- u. Schlitzmaschine, Metall- u. Holzsäge, für Hand-, Fuss- u. Kraftantrieb.

**PALLAS EXPORT-
u. HANDELS-A.-G.**

BERLIIN W. 57, Pallasstr. 8-9
Telegramme: Pallassage

Say you saw it in „Meie Turg.“

Ainuesitaja Eestis:

A. Einpaul, Tallinn, Siimoni t. 19.

Kõnetraat 22-24.

TALLINNA
VASTASTIKKU
VASTUTAVATE
AMETNIKKUDE
ÜHING

TALLINN, RÜÜTLI T. 6
Kõnetr. 15--48

soovibab oma liikmeid
VASTUTAVATEKS
AMETNIKKUDEKS ja
võtab nendekätteusal-
datud varanduste eest
vastutuse oma peale.
Ühing töötab Tallinna
Börsekomitee valve all

ELEKTROTEHNIKA
KONTOR

P. DETTLOFF

TALLINN, RATASKAEVU T. 4
KÕNETR. 21-74

ERI-BÜROO

ELEKTRI JÕU-, VALGUSTUS- JA
NÕRGAVOOLU-SISSESEADEKS

Ookeani puhastamine
päewakorral.

Maailm on suures mures, kirjutab „Berl. Börsen-Curier.“ Hirmuga kalkuleeritakse, et kiwisõe tagawarad maakeral lõpukorrale jõuavad. Sellega ühes läheks kogu liikumine õlimootorite peale üle.

Kuid kiirus, millega õlimootorid wiimastel aastatel läbi on lõõnud, saab meile uueks hirmuallikaks: õliaurikud rüwetawad ookeani!

Rahvuswahelise kaubanduskoja tänawuaastastel istangutel wõeti see küsimus wäga tõsise kaalumise alla.

Juba 1922. a. nõudis Ameerika ühendatud riikide kongress kõikide meresõiduriikide wahelise konwerentsi kokkukutsumist wõimaluste läbikaalumiseks, kuidas wähendada, ehk koguni kaotada tarwitatud õli wäljajooksmist aurulaewadest. Resolutsioonis on eriti järgmiste asjaolude peale tähendatud:

1) et kestew nafta wäljaimbumine õliküttega laewadest sadamates tulekahju hädaohtu tähtsal määral suurendab,

2) et kalapüük ulgumerel ujuwa nafta tõttu kannatab, sest et kalad naftasest weest kaowad, ja

3) et suplemiswõimalused häwinesewad, ning kuurordid miljoniilis kahjusid kannatawad.

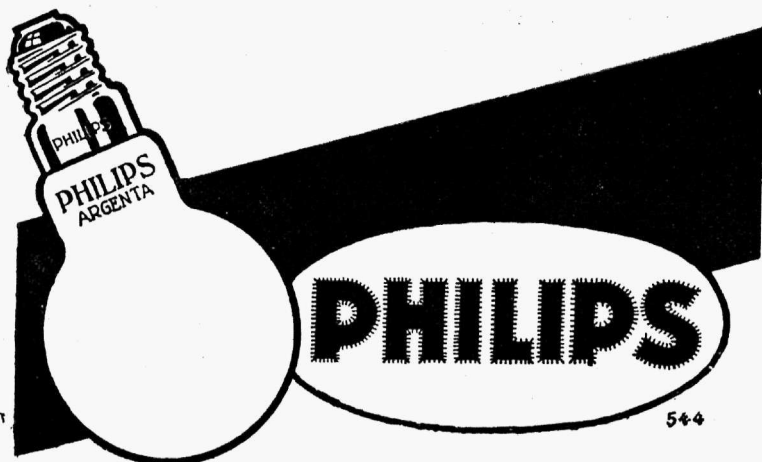
Wõitlus nafta wastu on käimas kahel wäerinnal: esiteks kolmemiililises, territoriaalwete piirkonnas — teiseks ulgumerel.

Territoriaalwete piirkonnas oleks küsimuse lahendamise kergem, sest karistusmäärustega oleks wõimalik laewadele tarwitatud nafta merdelaskmist keelata, kuigi seesuguste määruste täitmise järgi walwamine äärmiselt raske on. Saaks pea wõimata olema kindlaks teha, missugune laew nafta merde on lasknud, ja kas ehk seda mitte tuul ulgumerelt pole territoriaalwettesse toonud.

Kaugemal merel puuduks aga igasugune järelwalwe wõimalus, mispärast selle küsimuse lahendamise ainult ikka rahvuswahelises ulatuses wõimalik oleks.

(Järg lhk. 53.)

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

PHILIPS-LAMBID

(HOLLANDI VABRIKU TÖÖ)

1 WATT

$\frac{1}{2}$ WATT

ARGENTA

AUTOLAMBID

RAADIOLAMBID

RÖNTGENTORUD

Nagu näitavad Tallinna Tehnikumi võrdlevad andmed, on PHILIPS'-lambid nii ökonoomilised (tarvitavad vähem voolu), et tasuvad oma eluea kestvusel oma hinna kahekordselt.

AINUESITAJA EESTIS:

A. KAPSI & Ko.

TALLINN — TARTU

Say you saw it in „Meie Turg.“

Raadio ringhäälingu kultuuriline tähtsus.

Peale suwist waheaega, mil wilud ja wihmased sügisilmad meid sunnivad oma aega kodus mööda saatma, tõuseb jälle huwi meieaja imelapse — raadio ringhäälingu wastu. Nagu Ameerika kogemused, kus raadioasjandus kõige kaugemale arenenud, näitawad, on raadio ringhäälingu äride läbikäigus kaks maksimumi, nimelt hilissügisel ja warakewadel, s. o. aastaaegadel, mil kodanikud kõige rohkem oma koduga on seotud.

Kaadio ringhäälingu sihid ja teed, mida mööda ta areneb, wääriwad asjastuhwitatute tarwitajate, kaubandus- tööstusringkondade, iseäranis aga riigiwaltisuse kõige terawamat tahelepanu, sest otsatu laialdased on ta ülesanded ja kõrged need sihid, mille poole see uus kultuuri saawutus hiilgawate tagajärgedega rühib. Ta mõju majanduslise, poliitilise, kultuurilise ning sotsiaalelu awalduste peale on wastuwaetumata kaugelt ulataw ja alaliste tehniliste täienduste ning organiseerimise töetu kaswab see mõju etteaimamata suure hooga.

See asjaolu, et raadio ringhäälingu abil hõlbus on laiali laotada igasugu teaduseid, muusikat, literatuuri, poliitilis-majanduslisi, kui ka kriminaal iseloomuga teateid, samuti ka kõneste, jutlusi ja ettekandeid kõige lajematele rahwahulkadele, haigetele, pimedatele, laewa-, raudtee- ja õhureisijatele jne., jne., teeb raadio ringhäälingu meie aja tarwitatawaks kõige mitmekesisematel aladel. Ta häwitab ja kõrwaldab teelt takistused, mis senini kitsaste ringkondade isiklikku kultuuri ei wõimaldanud lewineda, ja teeb selle kättesaadawaks kõigile. Suurlinna waim ja hingeolu tungib tema kaudu maaelanikkude hulka ning kõrgel kultuuriastmel seiswate rahwaste kunst ja ideed saawad osaks kogu inimkonnale.

Rahwaste majanduslises elus mõjub raadio ringhääling kõige pealt ühtlustawalt turu- ja kaubahindade

peale, wõimaldades õigemaid kalkulatsoone, wähendades riisikot kaubaostmisel ning elustades seega tegewust äri-alal.

Wõib kindlasti ütelda, et meie aastasajal raadio ringhääling omab sama suure tähtsuse, kui seda oli 19. aastasaja kohta ajakirjandusel. Selle juures aga suurendab weel raadio ringhäälingu tähtsust tema otsatu suur sugestiiwne mõju kuulajate peale, sest ühegi teise abinõuga pole wõimalik miljonite inimeste mõtteid ühel ajal ühe ja sellesama asja peale juhtida ja neid ettekandja mõju alla paenutada.

„MEIE TURG“
saab tooma igas nr. kirjutusi raadio ringhäälingu arenemise kohta.

Toome siin mõned arwud selle kohta, kuiwõrd raadio ringhääling kultuurriikes läbi on löönud. Ameerika ühisriikes, näiteks, ulatab raadio ringhäälingu wastuwõtte aparatuuride arw 3.000.000 — teiste andmete järgi koguni 5.000.000 peale. Inglismaal, mille kohta meil täpsemad andmed, on neid aparate üles seatud ummarguselt 1.000.000. Saksa maal, kus ringhääling palju hiljem kodaniku õiguseid sai, ulatab aparatuuride arw 250.000 peale.

Kui kuulajate hulka arwata kõik perekonnaliikmed ja ka need, kes ilma loata aparatuurid üles seadnud, siis ulatab ringhäälingu kuulajate arw Ameerikas 10—15 miljonini, Inglismaal 2—3 miljonini ja Saksa maal 6—700.000 peale. Kuna nii suured rahwahulgad ringhäälingut harrastawad, küsimald sellest, et see kaugeltki weel täiuseni wäljaarenenud ei ole, siis lubab see asjaolu küll oletada, et selle uuel asjal wäga tõsine alus on, ning ka kõige suuremad skeptikerid peawad omast külgesündinud pessimismist loobuma.

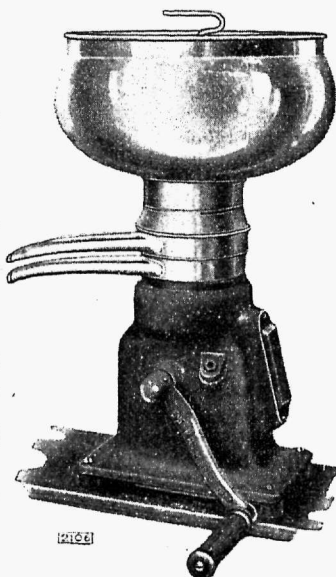
Raadio ringhääling ei jäta oma suurt mõju awaldamata ka tööstuse ning kaubanduse peale. „Radio Corporation of America“ brutto läbimüük 1923. aastal oli 100 miljoni kuldmarka ja 1924. aasta jooksul ku-

(Järg lhk. 70.)

ROOTSI
KOORELAHUTAJAD
ja
VÕIMASINAD.

FELIX ZIMMER

TALLINN, KUNINGA TÄN. 2
TELEF. 18-30.

B 113

B 114

VASTUTUS
10
AASTA PEALE.

OTSITAKSE
JÄLLEMÜÜJAID

B 115

Lehtklaas ja tema tähtsus igapäewases elus.

Klaas ei ole enam uuema aja tööstuse saadus, waid õige wanast ajast ja nagu klaasi ajalugu seda tõendab, ei ole täpselt aastaag teada, millal klaasi ülesleidmine oli. Aegajalt on sellel alal arenemise tööd tehtud ja püütud seda tööstusharu ikka täiendada. Alguses osati ainult wärwulist klaasi walmistada, kuna juba 15. aastasajal aknaklaasi, s. o. walget klaasi tegema hakati ja 16. ja 17. aastasaja sees seda tööstusharu ka meie maal, s. o. endisel Wenemaal, alustati.

Juba wanal ajal oli aknaklaasil suur tähtsus igapäewases elus, kuid seda mõnust ei wõinud tol ajal omale lubada igäüks, tema kalliduse tõttu, seda ülitarwilikku saadust wõis muretseda ainult rikkam kiht.

Nagu kõik wäljaarenenud tööstuse saadused igale inimesele enam vähem kättesaadawaks tehtakse, nii oli ka lugu aknaklaasiga. Aknaklaas on kiirelt üle maailma laiali lagunenud, nii et ilma klaasita meie omale elu ettekujutada ei oskagi. Mis teeks meie nüüdsel ajal, kui meil enam klaasi ei oleks? Selle küsimuse jätame iga lugeja oma wastata.

Aknaklaas on meile saanud igapäewaseks leiwaks, — ei saa vähematki onnikest ehitada, kus meil klaasi waja ei läheks. Nüüdsel ajal on klaasitööstus niikaugele edenenud, et tema abil walgest juhatakse elumajadesse, kaudselt ka niisugustesse ruumidesse, kuhu ehitustehnika akent teha ei luba. Seda wõimaldab meile priismaklaas, mis nii on tehtud, et ta teatud nurga all päikeskiiri murrab ja soowitawat ruumi walgestab. Ka maaalused ehitused walgestatakse nõndanimetatud tänawa (trotuari) klaasidega, missugused klaasid oma küljesolewate priismade abil walgest laiali pilluwad, kusjuures need klaasid nii tugewad on, et isegi hobustega ülesõita wõib.

Harilikule aknaklaasile on jätkuks peegliklaas, missuguse klaasi abil terwed majaseinad ühe ruuduga kaetakse. Peegliklaas on oma arenemiskäigul niikaugele jõudnud, et teda nüüd wärwitalt ja selgelt wal-

mistatakse, nii et inimese silm puhtast peegliklaasist läbiwaadates ei leia mingisugust takistust, mis segaks silmil nägemast asju, mis selle klaasi läbi paistawad. Tema peaomadus seisab selles, et seda klaasi peaaegu piiramata suuruses ja paksumes walmistada wõib. Seda asjaolu on äriilm puüdnud ära kasutada, äriruumidele peegliklaasist aknaid ette pannes. Sellepeale waatamata, et peegliklaas aknaklaasist ligi 20 korda kallim on, sellejuures aga ainult ligi 5 korda paksem (harilik aknaklaasi paksum 1,5-2 m.-m., harilik peegliklaas aga 5,5-8 m.-m.), on tarwidus tema järele kogu maailmas hiigla suur. Ei leidu enam ühtegi uuemaaja ehitust, kus mitte peegliklaase ei tarwitata. Peale otsekoheste kasu, mis peegliklaas ehitusele annab, on tema ka ühtlasi ehitusele iluks. Wälispidi ehib peegliklaas maja waateakende näol, seespidi seesama peegliklaas hõbelatult igasuguste peeglite näol niihästi seinte peal kui ka kõikisugu mööblite sees ja tarbeasjadena majapidamises. Peale wärwita peegliklaasi walmistatakse seda klaasi ka igas teises wärwis, mis sellekohase eriala otstarbeks ära kasutatakse. Wärwiine peegliklaas on laialt tarwitusel dekoratiiv alal, kus ta wastuwaidlemana kõrgisel seisab.

Peale ülewahmetatud kahte niiki klaasi on veel kolmas liik, mis eriotstarwet täidab; nimelt ornamentkatedral- ja tooresklaas igasuguses kujus, wärwis ja wäljatöötamises. Esimesed kaks klaasi seltsi tarwitatakse suuremalt jaolt dekoratsiooni ja ilustuse mõttes (näit. kiriku aknad, majade eeskojad jne.). Wiimane selts on aga eritähtsusega juba teatud tööstusharude edendamiseks (aednikud ja päewapiltnikud). Tähendatud klaas on ühest küljest sile, teisest aga joonitud wäikeste priismade näol (Saksa keeles geripptes Rohglas), millede abil see

(Jürg lhk. 53.)

„WABA MAA“

on juhtiw, eeskujulikult toimetatud, uudisterikkam ja kõige loetawam päewaleht Eestis

Peatoimetajad **A. Anderkopp** ja **Ed. Laaman** Wäljaandja K.-ü. „Waba Maa“

Ilmub päewas 8—12 lehekülge piltidega. Gori algupäralsed karikatuurid, alati põnewad romanid. — **Kõige kasulikum leht kuulutajatele.** — Roju kätte saates **ainult 120 marka kuus.** Sealjuures hinnata kaasanneteks: piltidega nädalleht „Esmaspäew“, põllumajandusline ajakiri „Maamees“ ja ärarebitaw seinakalender

Adress: „Waba Maa“, Pikk tänav 54, Tallinn :—: Kuulutuste kontor Harju tänav 34

„ESMASPÄEW“

Ainuke omapärane piltidega nädalleht Eestis

Ilmub iga esmaspäew wara hommikul **60.000** eksemplaaris

:—: Peatoimetaja ja wäljaandja **A. Weiler** :—:

Kõige põnewam, mitmekesisem ja pildirikkam lugemismaterjal. „Esmaspäewa“ loetakse igas perekonnas maal ja linnas, sellepärast leiawad kuulutused siitkaudu ka kõige kaugematesse riiginurkadesse teed. Leht maksab postiga **ainult 50 marka weerandaastas**

Adress: „Esmaspäew“, Pikk tänav 54, Tallinn

„RONK'a“

loeb igauks, kel noorustuli hinges. Ajakiri ilmub igal laupäewal, vähemalt 24 lhk. hulga piltidega

Kõige loetawam ajakiri Eestis, mis laiali läheb **15.000** eksemplaaris

Tegew toimetaja **Helmi Jansen** :—: Wäljaandja **A. Weiler**

Mitte ainult jõuka rahwa lastele, waid **kogu noorsoole** on määratud „Ronk“. Sellepärast maksab ka „Ronga“ üksiknumber **ainult 10 marka**, postiga 100 marka weerandaastas

Adress: „Ronk“, Pikk tänav 54, Tallinn

O-Ü. „VABA MAA“ TRÜKIKODA

TALLINNAS, PIKK TÄNAV 54-58 — TELEFON 6-67

valmistab puhtalt ja maitserikkalt

igasugu trükitöid

nagu kooli- ja juturaamatuid, broschüürisid, põhikirju, müürilehti, ajakirju, blankette, ringkirju, tabellid ja hinnakirju riigi- ja omavalitsuse asutustele, äridele ning tööstustele. Võtame tellimisi ka iga-sugu klischeede valmistamise peale vastu

Tellimiste täitmine rutuline. — Hinnad mõõdukad

EUGEN AUN

TALLINN
VANÄ POSTI T. 6
KÖNETR. 24-31

ÄRI VAATEAKEENDE EHITUS.

Mitm. dekoratsioonartikli alused kaupade väljapanemiseks äri vaateakendele. EHITATAKSE TERVED KAUPL. SISSESEADED UUEMATE NÕUETE JÄRELE. Valmistatakse elektri reklaam-plakaate. Saadaval peegli-, dopelt-, ornament- jne. klaase

HANS VICHMANN'i

SAAPAKREEMI- ja
KÜÜNLATÖÖSTUS

TALLINN
BALTISKI MNT. 20
KÖNETR. 24-64

Soovitab suuremal ja vähemal arvul mitmes headuses musta ja värvilist SAAPAKREEMI ning KÜÜNLAID mitmes suuruses

JÄLLEMÜÜJATELE
KÕRGED PROTSENDID

Ääririikide näitus- messede esitajate konwerents.

K. a. 5. ja 6. oktoobril peeti Tallinnas ära Soome, Eesti, Läti ja Poola näitusmessede teine konwerents. Tehtud ülewaatest selgus, et tänawusel Riia näitusel (25. juulist 5. aug.), mis läinud aasta näitusest märksa suurem olnud, wäljapanijate arw 624 peale ulatanud. Esitatud olnud 20 riiki; waatamaskäijate arw—180.000. Waatamata rahapuuduse peale, olnud tagajärjed üldiselt rahuldawad.

Leedu septembri näitusest wõtnud osa 600 wäljapanijat 11 riigist; waatamaskäijate koguarw — 70.000.

Soome tänawune messe, mis ära peeti 1.—6. juulini, olnud eelmise aastaga wõrreldes wäiksem. Wäljapanijatest 303 Soomest — 134 wälismaalt. Üldine läbikäik, mis eelmistel aastatel ulatanud 50—100 miljoni Smk. peale, olnud tänawu kõigest 18 miljoni. Waatamaskäijate arw — 22.000, kuna see eelmistel aastatel 50—110 tuhande wahel kõikunud. Wäljapanijad on tagajärgedega rahul ja loodawad hiljem suuremaid tellimisi. 1925 a. suwel kawatsetawat Helsingis ära pidada laiaulatuslisem messe.

Tallinnas 14.—25. juunini ära peetud puht tööstus-kaubanduslisel näitusel, kus puudusid põllumajanduse saadused ning loomad, oli wäljapanijate arw sama suur, kui 1923 a., nimelt 596; nendest olid 319 kodumaalt ja 277 mujalt riikidest. Läbikäigud wäikesed, peaasjalikult 1923 a. olnud nõrga löikuse tõttu, mis põllumeeste ostujõudu nõrgestas.

A.-s. „Näitus“ kawatseb 1925 a. augusti lõpul korraldada näitusmess-
(Järg lhk. 68.)

Järelepärimistel nimetage „Meie Turg“.

KAUBANDUS-TÖÖSTUS
 OÜ „UNITAS“

PEAKONTOR: TALLINN, MEREPIUESTEE 15
 - - - - TELEFON 14-85 - - - -

OSAKOND: IRBOSKA JAAM

SISSEVEDU - VÄLJAVEDU - LÄBIVEDU

□□

Kaupade ja laevade vahetalitus (spe-
 ditsioon). Kaupade veoks omad veo-
 autod ja laevad telefonilise tellimise
 järele igal ajal saadaval

□□

TELEGRAMMID: UNITAS — MOSSE CODE

OSAÜHISUS
 „TERRA“

TÄRKLISE JA PIIRITUSE TÖÖSTUS
 TALLINN, VENE TÄN. 16 - - - TEL. 14-72

■

- - VALMISTAB - -
 KÕRGES HEADUSES
 EKSPORT TÄRKLIST

■

TÄRKLISE MÜÜK ENGROS SUUREMAL JA
 VÄHEMAL ARVUL SISE- JA VÄLJAMAAL

Reklaam lühendab teed edule.

Usute Teie, et New-Jorgis võib tekkida uus mütsikauplus, mis oma hea kauba ja eeskujuliku reklaamiga võidab ühe aasta jooksul parema seisukoha, kui teised sellesarnased ärid, millel juba 50-aastane minevik?

See on sündinud.

Usute Teie, et kellelgi võiks tärkida mõte mahutada oma pliiaatsitele wärwilist ja hästi mõjuvat reklaami ning kahe aasta jooksul oma pliiaatsitele sellega teed walmistada kõigi rahwaste kirjutuslaudadele?

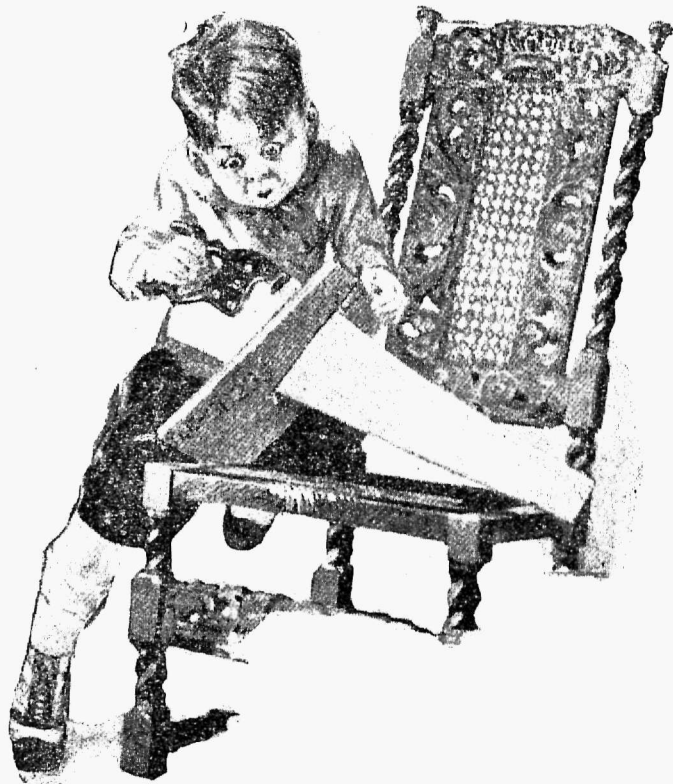
Ka see on sündinud.

Usute Teie, et üks Tallinna äri wäga halwal aastal laialdase reklaami tagajärjel võib suurendada oma ostjate arwu 10.000 uue juuretulejaga?

See fakt leidis aset läinud aastal.

Wana, ennast juba teatawale seisukohale töötanud äri võib lugeda reklaami kaitseks tänase ja kindlustuseks homse päewa ootamatuste wastu. Noorele, weel kaswawale ettewõttele aga on reklaam nendeks seitsmepenikoorma saabasteks, millega ta wõites kuulsust, sõpru ja läbimüüki, sammub kaugele ette sellest edust, mida tooks talle ettewõtte arenemine aastate jooksul ilma reklaamita.

Toome oma lugejatele igas meie kuukirja numbris ühe näite reklaamist, mida kokkuseade ja mõju poolt eeskujulikuks võib lugeda. Käesolewasse numbrisse mahutame Simondsi tööriistade ja terase reklaami. —

See pilt kütkestab Teid. Ta kütkestab igatihte, kes kord pilgu ta peale heitnud. Siin on tegemist inimkonna kasuga, seepärast tarwitage ainult Simondsi saage. - - Kaupmehed, pidage ladus ja müüge Simondsi saage, sest see tasub end tuhandewõrra! - - **SIMONDS**, lugeda Si—monds.

Lühemad teated

Kaubandus-tööstuse ettevõtete arv Eestis.

Kaubandus-tööstuse ettevõtete arv Eestis 1923 a. lõpul oli statistika keskbüroo andmetel järgmine:

a) Kaubanduslisi ettevõtteid:

	Linnades:	Maak.:	Kokku:
1. järgu ärisid	559	108	667
2. „ „	1660	472	2132
3. „ „	4072	2845	6917
4. „ „	967	383	1350
5. „ „	56	243	299
	7314	4051	11365

b) Tööstuslisi ettevõtteid:

	Linnades:	Maak.:	Kokku:
Suurtööst.	159	43	202
Kesk-tööst.	462	1035	1497
Wäiketööst.	1519	614	2205
	2212	1692	3904

1924 a. esimesel poolel oli see arv väga vähe muutunud.

Protesteeritud vekslid.

Käesolewa aasta kaheksa kuu jooksul ulatab protesteeritud vekslite kogusumma Eestis 700 miljoni margani. Läänud aasta jooksul oli nende vekslite kogusumma umbes 528 miljoni marka.

Holland kõrgendab tollisid.

Hollandi walitsus kawatseb oma tollisid 5—8 prots. wõrra tõsta. Selle kõrgenduse tagajärjel saab teiste riikide saaduste sissewedu Hollandisse tähtsal määral raskendatud, ilma, et Hollandi omad produktendid seesugust tollikaitset tarwilikuks peaksid. Hollandi walitsus loodab selle tollikõrgenduse läbi riigi sissetulekuid suurendada wõivat.

Rauakaup arstimisabinõuna.

Rauakaup ja arstikunst on küll asjad, mil mingit ühist ei näi olewat. Kuid kaugel Siberis käiwad ringi rändawad „tohtrid“, kes kerge-

usulisi wõlumisega arstiwad ja enesega terve ladu igasugu rauakaupa, kui imetegewaid rekwiite, ühes kannawad. Kauba hulgas leidub kuljuseid, wase, pronksi ning raua tükkikesi, lõhkenud pannisid ja muid kõõgi ning majapidamise riistu.

Kui niisugune „tohter“ oma nõiantantsu tantsib, siis tekitab seljaskantaw kaup põrgumüra, mis rawitsusalustest kurjadwaimud wälja ajama peab.

Kes ütleb weel, et rauakaubal pole ühist arstikunstiga.

Eesti majanduse seisukord Saksa lehe walgustusel.

Königsbergis ilmuw „Ost-Europa Markt“ omas 1. oktoobri nr. awaldab ühe oma Tallinna korrespondendi sulest pikema kirjutuse Eesti majanduse seisukorra kohta, milles waltluse samme meie majanduse terwendamise alal heakskiitwalt walgustatakse.

Muuseas on kirjutuses toodud teateid meie tänawuaastase löikuse kohta. Artikli kirjutaja andmete järgi olewat linasaak Eestis tänawu *hiilgaw* ja, kuna linahinnad ilmaturul kindlad, wöiwat linasaak Eestile etewaatlilikult arwates ümarguselt 1 miljon Inglise naela anda.

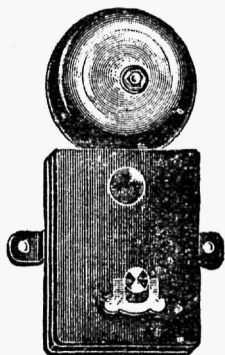
Muu löikuse kohta on kirjutuses öeldud, et see üle keskmise ulatawat.

Edasi kirjutab leht, et piimaproduktide — wöi ja munade eksport käesolewal majandusaastal eelmisega wörreldes igatahes mitte wähenenud ei olla.

Puudutades lõpuks ka Eesti-Läti tolliuniooni küsimust, annab kirjutus meie majanduse seisukorrast üldiselt õige ning ülewaatliku pildi.

Mehaaniline uksekell.

Turule on ilmunud uus uksekell „Mowelli“, mis oma töötamiswiisi poolest wäga elektri uksekellale sarnaneb. Uut süsteemi uksekell on sünnis tarwitamiseks külades, ale-

wikkudes ja kaugemal seiswates üksikmajades, kus elektriwoolu ei ole. Kell hakkab nupule wajutamisel töötama ja sünnitab õige walju kõlinalat. Kella ülesseadmine on äärmi-

selt lihtne ja seda wöib igauks ise teha. Igasugune installatsiooni küsimus langeb siin ära, sest kell seatakse ukse taha üles otsekohesesse ühendusse nupuga.

Äride kokkulangemised Leedus.

Wiimasel ajal on Leedus äride kokkulangemised sedawõrd harilikuks nähtuseks saanud, et see sealsetes kaubanduslistes ringkondades otse kabuhirmu tekitab. Kaupmehed ei usalda ühtegi wekslit enam wastu wötta. Kauba müük on wähenenud miinimumini. Rahapuuduse all kannatawad mitte üksinda wäikesed ärid, waid ka suured ja soliid ettevõtted. Nimelt awaldasid suured ettevõtted suure teenijate arwuga ja kuluka administratiiv aparaadiga esimesena kalduwust maksude weni-tamise poole.

Ka tööstusettewõtted kannatawad rahakriisi all, kuid need on suutnud siiski weel püsima jääda.

Seisukord, kus päewa jooksul 2—3 äriettewõtet maksujõuetuse wälja kuulutab, awaldab krediitoperatsioonide peale wäga halwawat mõju. Raha wöib leida ainult weel wäga kaaluwate kindlustuste wastu, ja seegi krediit maksab wähemalt oma 7 prots. kuus, mis rahapuuduse silmu-se weel enam kokku nõõrib.

Kõrgest seisusest wabriku töoline.

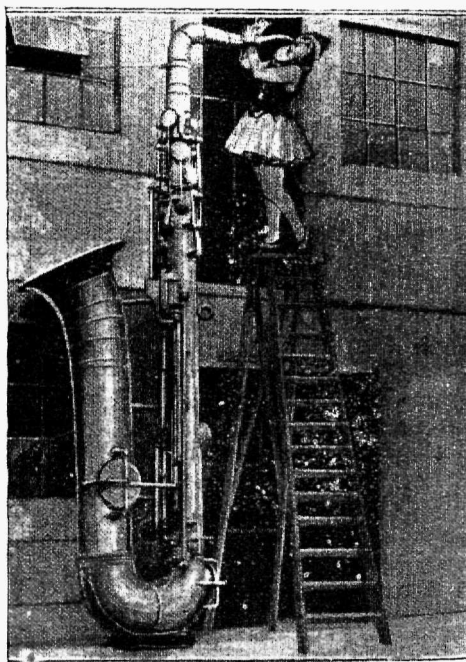
Käesolewal ajal on üks printsess ühes Chikaago wabrikus tegew ja saab palka 20 dollarit nädalas. Ta olewat, nagu New-Jorgi ajalehed teatawad, Elsa Bernadott'i nime all tööliste nimekirjas üles tähendatud.

Printsess, kes Rootsi kuninga lapselaps, olnud oma isaga mõni aeg Washingtonis Rockefelleri majas külaline; siin kuulnud ta, et Ameerika parema seltskonna daamid sageli õppimise otstarbel wabrikutes töötawad. See teade olla printsessi nii wäga waimustanud, et ta ise ka ot-susele tulnud wabrikusse tööle asuda. Lehtede teatel on ta lihtsais riietes nahatööstuse wabrikus tege-wuses, lõigates masinaga kingapeal-seid.

Kõige suurem saxophon ilmas.

Kõige suurem saxophon, mis seni nähtud, kaalub 500 naela ja on valmistatud täpselt sellesarnaste

ees. Tema suurusest saame õige ettekujutuse, kui võrdleme teda nais-terahwaga, kes ainult kõrge redeli

muusikariistade eeskujul. Selle hiiglase mängu demonstreeriti hiljuti Kalifornias. Mänguriist oli ülesseatud selle valmistaja töökoja ukse

abil mänguriista puhuma ulatab. Mängu demonstratsioon oli ühtlasi ka suurepäraseks reklaamiks mänguriista valmistaja ärile.

Ameerika miljardärid.

Rockefellerist järele jäänud warandus on nüüd lõpulis kokkuvõttes hinnatud 10 miljoni dollari peale. Peale wõlgade tasumist sulawat aga see summa umbes 4 miljoni dollari peale kokku. Järele jäänud inventaarist olla paljud asjad täiesti wäärtusetu. Aastakümnete kestel peeti Rockefellerit, Standart Oil Company omanikku, üheks rikkamaks meheks kogu ilmas. Selgunud asjaolud tohiks küll kogu ilma peale kainestawalt mõjuda Ameerika kröösoste kapitaalide hindamisel.

Liikumine Suez kaanalis.

1923 a. jooksul on Suez kaanalist 4621 laewa 22.730.162 t. kaubaga läbi sõitnud. See on kõige suurem arw, mis seni ette tulnud.

Wõrreldes 1922 aastaga on see arw 30 prots. wõrra kaswanud. Nafataga köetawaid laewu oli 22 prots. üldisest laewade koguarwust. Keskmise laewade sõidukestwus 1923 a. oli 15 tundi 20 min.

Kaanali süwendamine 9,75 meetri sügawuseni, jõuab warsti lõpule, kuna laiendamise töödega käesolewal ajal algust tehtakse.

Peeker, mis peale tarwitamist
ära süüakse.

Ühenduses koolides lastele einete- andmisega on Ameerikas tarwitusele wõetud peeker, mille laps peale selle seest piima joomist eineks ära sööb. Peeker on valmistatud nisujahust, kaetud kerge shokolaadi korraga ja täidab biskwiidi aset. Peeker mahutab enesesse samapalju wedelikku, kui harilik teeklaas ja nende tarwitusele wõtmise on terwishoidlisest seisukohast soowitawaks tunnistanud.

Moodne ärikiri.

Ajakohane nali leidis hiljuti ühes Saksa lehes, mis wäga tabawalt praeguse aja äritegewust iseloomustab. Leht toob ära oma weergudel moodsa ärikirja, mis järgmiselt käib:

„Teie lugupeetud orderi põhjal saatsime wälja Teie poolt tellitud kauba ja faktura andsime edasi meie adwokaadile kaubahinna sissenõudmiseks kohtuteel. Teie edaspidiseid auwäärt tellimisi ootama jäädes jne.“

Tegelikult on aga lugu pisut teisiti. Et kohtukuludest hoiduda, siis on wäga paljudel juhtumistel kreditoorid waikiwa moratooriumi peale üle läinud; sellega jääwad ära kuld lootuseta wõlgade sissenõudmisel, kuid teisest küljest — jääwad ära ka uued kauba wäljasaatmised.

Lina wäljawedu Lätis.

Lina nõudmine Lätis on õige elaw ja hinnad kindlad. Riik lootwat tänawu linamonopoolist wähemalt 5,5 milj. latti sisse wõtta.

Lina all olew põllupind olewat wõrreldes läinud aastaga pisut suurenend.

Nõukogude Wenemaal uus patendiseadus maksma pandud.

Nõukogude Wenemaal on k. a. 15. sept. uus patendiseadus jõusse astunud, mis ajast peale kõik senised seadused ülesleiduste alal oma jõu kaotawad.

Uue seaduse järgi peawad kõik ülesleidused, millest peale 1910 a. 1. jaanuari patendiametile teatatud, uuesti loodud *ülesleiduste komitee* poolt läbikatsutud saama.

Uus seadus sisaldab terwelt 41 paragraafi ja on osalt Saksa 1891 a. sellekohase seaduse eeskujul, kohati isegi otsekohesest tõlkes, kokku seatud.

Surmamine kihwtiste gaasidega.

Carson City's, Newada osariigi pealinnas, on esimesena katset tehtud surmaotsust täide wiia kihwtiste gaasidega. Hiinlane, Gee Jon, keda mõrtsukatöö eest surma mõistetud, saadeti selle uue sisseseade abil teise ilma.

Reuteri teatel wõeti karistus ette ühes wangimaja selleks otstarbeks korraldatud kongis, kuhu surmamõistetute tooli külge seotult kinni lukustati. Surmaw gaas lasti õhukindlase ruumi, kuna ametiwõimud kahe akna läbi surmamist pealt waatasid.

Surmamõistetute tõmbas paar korda õhku, liigutas weel mõnikord kramplikult pead, mis wiimati raskelt rinnale wajus ja surm oligi kätte jõudnud.

Arstide otsuse järgi oli mees 30 sekundi jooksul meelemärguse kaotanud, kuna surm järgnes 6 minuti jooksul.

Üldiselt wõeti uus surmamisabi nõu tarwitusele alles siis, kui sellekohane katse oli tehtud kassiga, kes 15 sekundi jooksul kärwas.

Rändawad saapakauplused.

Los Angeles, Kalifornias, on töötamas rändawad saapakauplused, mille omanikud hommikul ladu õlale

Saapaid proovitakse ostjatele uulitsa nurkadel ja müük sünnib muidugi sularaha eest. Need üürist

wõtawad ja wälja äri tegema lähewad, ilma et nad ostjaid endi juure ootaks.

ning muudest ärikuludest wabad saapakauplused teewad head äri, iseäranis wäljamaalaste linnaosades.

Uued wabrikud Riias.

Riias on asutatud kaks uut kummiwabrikut, üks nendest — „Baltic India Rubber Company Quadrat“ a. s., teine — Riia kummimanufaktuuri a. s. Wiimane töötawat endiste „Prowodnik'ku“ meistrite ja teiste tehniliste jõududega.

Seisukord Poolamaal.

Wiimased nädalad ei ole Poola kaubanduse ja tööstuse äraootawasse seisukorda ühtegi muudatust toonud. Ka lähem tulewik ei töta vähematki paranemist. Otse ümberpöördult — halb lõikus ja seisak tööstuse alal

laseb oletada, et warsti uus elukalliduse laine üle maa läheb. Walitsus wõitles sellé wastu küll kõige energilistemate abinõudega, kuid on küsitaw, kas tal korda läheb sellele takistusi teha.

Seisukord on äärmiselt tõsine. Sügisene hooaeg on kaupmehi ta lootustes petnud. Wabrikud ei suuda krediitide puudusel normaalselt töötada. Kõrgendatud raudteetariffide ning tööpalkade tagajärjel on näit. Lodzi turul Tshechi kaubad siseturu kaupadest odawamad. Börsel walitseb täielik waikus ja seisukorra paranemiseks puuduwad igasugused wäljawaated.

Inglismaal valmistatud PÕDRASARVE RIIDEKAUP.

Mõni aasta tagasi olid riideärid Eestis üleujutud igasuguse alaväärtuslise valge pesu-, villase- ja teise riide kaubaga, mis olid sisseveetud maadest, kus riidetööstus kuigi kõrgel järjel ei seisa.

Vastukaaluks sellele lasime meie turule paremate Inglis tekstiil vabrikute kaubad PÕDRASARVE märgi all — ja võitsime lühikese ajaga turu.

Kuna sordid meil alati needsamad, on poepidajal neid kerge müüa. Teiseks ei tarvitse ta suurt tagavara pidada, sest tarvilikku kaupa võib igal ajal juurde saada.

Tulu on ju kaupmehel alati siis rohkem, kui lähikäik suur, kuid sellejuures suurt kaupade tagavara ei tarvitse pidada, milleks kapital tänapäev liig kallis.

Tänapäev nõuab rahvas uudiseid. Kaupmehel peab olema suur väljavalik, kui ta tahab tarvitaja nõudeid rahuldada.

Selleks soovitame meie oma ladust kõiki Inglis ja Prantsuse uudiskaupu ja võimaldame neid jällemüüatele ka vähema mööduga osta.

A-S. VENNAD TOFER

Põhikap. Mk. 35.000.000.—

Tallinn, Rataskaevu tänav 6.

Kinnitud

V.

 auba märk

T.

Eestimaal

valmistatud

PÕDRASARVE RIIDEKAUP.

Et rahvale odavamalt head riidekaupa kättesaadavaks teha, hakkasime meie nüüd ka Eestis soliüd tarvilikke riidesortisi väljatöötama, mille tõttu oma rahvas tööd saab ja Eesist vähem valuutat välja läheb.

Üks osa neist kaupadest on juba müügilte jõudnud. Need on: SOOME FLANEL-LID-hallid ja triibulised, PADJAPÜÜRI TIK-stiine ja punane, parem sort KALINKORI, OKSFORDID, valge ja pruun KIN-GARIE, püksiriie CORD j. t.

Peale üleval tähenduid tulevad varsi ka igasugused teised puuvilla riidekauba sordid nagu: MADRATSI TIK, patitu VOODRIRIIDE, tumedad PLUUSI ja KLEIDIRIIDE, pesu SEFIIRID, valged PESU- ja LASTERIIDE, VIHMAKUUERIE jne. jne.

30 aastase tegevuse jooksul on meil olnud võimalus ilma riideturgu silmaspidada ja selle pika aja jooksul omandatud kogemuste tõttu on meil nüüd korda läinud kodumaal valmistada mõnda uudist riidekauba alal, milliseid varemalt välja- maalt võis saada.

A-S. VENNAD TOFER

Põhikap. Mk. 35.000.000.—

Tallinn, Rataskaevu tänav 6.

Kirja palwe.

Olen müügikiri.

Mu soow on, et mind loetaks; mu elutoiming on wõita teile poolehoidu, mu eesmärk — müüa Teie kaupu.

Et esimene mulje kõige kestvam, siis soowiks ma, et Te mu wälimuse peale tähelpanu pööraks, et see oleks kaunis ja wäärne Teid esitama.

Tahaksin olla huwitaw lugeda ja sisaldada kõiki fakte, pakkudes hõlbustusi Teie praegustele ja tulewastele ostjatele.

Ma ei tahaks olla liig pikk, muidu tüdineksid mu lugejad ja heidaksid mu kõrwale.

Ma ei peaks ka olema nii lühike, et ma kõike ära ei ütleks, mis waja.

Ma tahaksin luua usaldusõhkkonna, milles helendaks Teie, mu käskija, isik.

Ma oleksin kui inimene, sest olen Teie saadik, kes kõneleb.

Tahaksin olla Teie parim reisija, sest mu raudtee kulud on ainult paarkümmend marka ühest ilmaotsast teise.

Ma ei söö, kuid olen siiski alati omas ametis.

Ma töötaks ainult Teie kasuks, sest ma ei pea ial kõrwalametit ja mulle ei öelda kunagi ära wastuwõtmisest.

Ma töötan Teie heaks ilma palgata ja prowisjonita; sihita mind hoolega ja tellimised järgnewad mu külastamisele.

Olen Teie müügikiri.

Informatsioon

Koosolekud.

Eesti laewa- ja speditiooni-osaühisuse erakorraline koosolek reedel, 7. nov. s. a. kell 5 p. l. ettevõtte ruumides. Päewakorras ettevõtte likvideerimise otsustamine ja likvideerimiskomisjoni walimine.

„Räpina paberiwabriku aktsionäride erakorraline peakoosolek peetakse ära Tartus, Suurturg nr. 3, adwokaatide büroo ruumides, 9. nov. 1924 a. kell 4 p. l. Päewakord: 1) Koosoleku juhataja ja protokollkirjutaja walimine, 2) Põhikapitaali suurendamise küsimus, 3) Juhatusettekanne aktsionäride aktsiate kohta, mis Eesti Pangas a.-s. kontokorrent arwe kindlustuseks antud, 4) Teise seeria aktsiate maksmahakamise küsimus, 5) Juhatusettekanne a.-s. tegewuse kohta ja edaspidised wäljawaated, 6) läbirääkimised.

O.-ü. A. Flemming ja Ko. erakorraline peakoosolek peetakse ära 18. nov. s. a. kell 2 p. l. ühisuse kontori ruumides, Tallinnas Munga tän. nr. 5. Päewakorras: 1) Mehaanilise tiseritöötoa omandamine, 2) Jookswad asjad.

Käesolewa aasta juunikuul asutatud uued majanduslised ja ärilised ettevõtted.

Turba- ja sawitööstuse ühisus „Edu.“

Massu piimatalituse ühisus.
Sikeldi-Allo piimatalituse ühisus.
Järwakandi asunduse masinatarwitajate ühisus.

S. m. arsenaali tarwitajate ühisus.

Paatsalu piimatalituse ühisus.
Raiküla asundusküla turbatööstuse ühisus.

Tegewuse lõpetanud.

Wirtsu laenu-hoiuühisus „Sõber.“

Abieluwaranduse lahutamise lepingud.

Abieluwaranduse lahutamise lepingud on teinud järgmised abielupaarid: Johannes ja Lowise Laaberg'id, Mary ja Ewald Rennenkampff'id, Pauline ja Konstantin Lastau'd, August-Justin ja Pauline Lepp'ad, Gustaw ja Rosalie-Elisabeth Neumann'id ja Elmar ja Alma Schiffer'id.

Wõi wäljawedu Lätist.

Augustikuul on Lätist 466.527 kilogr. wõid wälja weetud, sellest 66,33 prots. esimese sordi ja 33,67 prots. teise sordi wõid.

Riikide järele oli wäljawedu:	
Saksamaale	24.567 kilogr.
Inglismaale	199.335 „
Daanimaale	13.709 „
Norraamaale	9.926 „
Poolamaale	2.989 „

Kokku 466.527 kilogr. Wõiproduktioon on augustikuul wõreldes eelmise kuuga, märksa wähenenud, ümarguselt 28 prots.

Kodumaa laadad nowembri kuul.

1. nov. Wiru-Jakobis, Pärnumaa. Mätja külas.
2. nov. Paides, Kodawere-Palal, Uue-Wändras, Mõras.
4. nov. Nissis.
5. nov. Antslas, Ranitsa Wissil.
6. nov. Rõuges, Kassinurmes.
7. nov. Walgas 2. p., Elwas.
10. nov. Jõgewal.
11. nov. Wõrus, Wiljandis 2 p.

12. now. Karilatsil, Triigi Ardus, Lähtrus, Kuresaares.
 14. now. Kärus, Tartus.
 15. now. Põltsamaal.
 20. now. Haibas, Ristil.
 23. now. Paides, Mustwees 2 p.
 25. now. Raasikul ja Tüiril.
 26. now. Walgjärwe-Kitsel, Wajangul, Pati-Nurmeotsal.
 28. now. Woltweti Allikukiwil, Põltsamaal, Keilas.
 29. now. Korsakowas, Wõrus.
 30. now. Wigalas.

Ostujõud küllalt püsiw.
 Nisu: sept. naelst. 1.34¼
           dets. „ 1.38¼
           mai „ 1.44½
 Kaer: sept. „ 0.48½
           dets. „ 0.52¼
           mai „ 0.56¾
 Rukkid: sept. „ 1.13¼
           mai „ 1.16¾
 Sea pekk: sept. „ 13.77
           okt. „ 13.70

Kaupade läbikäik Petrogradi sadamas.

Käesolewa aasta juulikuu jooksul on Petrogradi sadama kaudu Wene-maale sisse weetud 31.828 t. kaupa, sellest üksinda Saksamaalt 9042, Inglismaalt 5844, Norrast 5129, Hollandist 3530, Brasiiliast 3240, Root-sist 1848, Danzigist 1801 ja Soomest 1295 tonni.

Wäljavedu oli sisseweest 300 prots. suurem, kokku umbes £6.134 t., ja nimelt — Inglismaale 41.589, Hollandisse 21.054, Saksamaale 9614, Rootsi 3736, Prantsusmaale 5634, Soome 2553, Daani 350 ja Lätimaale 32 tonni.

Läinud aasta juulikuuga wõrrel-des on wäljavedu 9065 t. wõrra kas-wanud, peaaesjalikult metsakauba alal. Sissewedu on wähenenud käes-olewa aasta juulikuul 6150 tonni wõrra ja nimelt kiwisõe arwel, mis läinud aastal terwelt 75 prots. üldi-sest sisseweest wälja tegi.

Chikago puuwillaturg.

27. okt.

Teated wihmadest on annud tõe-ke puuwilla hindade tõusule. Külma ennustused õhtus täide läinud. Det-semברי tehingutes tõusu märgata, mis lõpu poole wäheneb. Detsembri hinnad 24.62 c. — 25.13 c.

On märgata kõrge hinna tõttu nõudmise wähenemist ja nurgatagust müüki, mille tagajärjel wiimastel minutitel paanika tõuseb. Üldine turg lõpetas nõrgalt, netto allaminekuga kuni 42 punkti.

Senini on puuwilla kohalejõudmi-sed wõrdlemisi nõrgad.

Wäljamaa kaubaturgude ülewaade.

Hiljutine elawus kaubaturgudel on uuesti soiku jäämas. Mõnel juh-tumisel, näiteks, Saksa rauaturul, on meeoleu muutunud õige waiksaks. Kaubanduses on märgata tuntawat elawust ainult walmisriiete ning üld-se tekstiilkaupade ja jalanõude müü-gi alal. Kaebtused wäikeste läbimüü-kide üle Saksa sügislaatadel näita-wad, et ostjad äärmiselt tagasihoid-likud on.

Hindade seisukorras pole wiimas-te nädalate jooksul nimetamiswääri-lisi muutusi olnud. Kestwat tõusutendentsi näitasid põllusaaduste hin-nad, mlileks tõuke andsid teated hal-wa lõikuse üle. Berliini kaubabörsel koteeriti 24. sept. nisu 226—234 (endise 208—213 asemel), rukis — 210—214 (end. 169—175 asemel), oder 225—250 (end. 205—225 asemel) ja kaerad 182—190 (endise 168—167 asemel). Ka wõihinnad on tõusnud (1,78 marga pealt 1,95 marga peale).

Kallisnahnade hinnad on elawa-maks muutunud nõudmise tõttu tõus-ma hakanud. Leipzigi willa oksjonil on hinnad wiimases oksjonist saadik umbes 30 prots. tõusnud. Saksa ki-wisõe turul on aga läbikäigud üsna tähtsusetatud. Okkupeeritud maadel on sõehind 10 prots. langenud. Wa-narauaturul on jällegi waikus ja hin-nad pisut alanenud. Puuwilla saa-duste hinnad on wäheste nõudmiste tagajärjel langenud. Samuti on lan-genud tsemendi hind 5 prots. wõrra.

Saksa metalliturul kestab waikus edasi. Londoni metallbörsel on sa-muti märgata hindade alanemise ten-dentsi.

Londonis koteeriti 25. septemb-
ril:

Wask	62 ³ / ₈	naelsterl.
Inglis tina	33 ³ / ₄	„
Seatina	32 ³ / ₄	„
Tsink	32 ¹¹ / ₁₆	„

1. oktoobril koteeriti Hamburis:

Puhastatud wask 110—112	
kldmr.	100 klgr.
Seatina 62—63 ³ / ₁₀	100 „
Toores tsink 62—63	100 „
Übertöötatud tsink 69—	
71 kldmr.	100 „

Awalikul enampakkumisel antakse rendile:

1) 17. now. 1924 a. kell 12 päewal Jäärja-Weelikse asunduses, sama asunduse kr. nr. 144 asuw end.

pümatalitüs,
ühes kõrwalhoonete ja umbes 0,25 t. maaga — 12 aasta peale. Alghind 4.000 mrk.

2) 19. now. 1924 a. kell 12 päewal, Laatre asunduses, sama asunduse

wesiwesi,
ühes hoonete ja krundiga nr. 16—24 a. peale. Alghind 24.000 mrk.

Pakkujatel tuleb tagatisrahaks sisse maksta pakutud aastarendi summa.

Lähemaid teateid saab Woltweti asunduses, Kilingi-Nõmme kaudu. Telefon: Woltweti — 4.

METSAOKSJONID.

Enampakkumisel müüakse:

1) 3. now. 1924 a. Rakwere wallamajas:

a) Pada metskonnast 33,38 tiinu, 31 tükis, hinnatud 932,843 mrk.

b) Gorodenko metskonnast 53,58 tiinu, 22 tükis, hinnatud 1.913.371 marka.

2) 4. now. 1924 a. Wiljandi wallamajas:

a) Kõpu metskonnast 85,17 tiinu ja 24 puud 44 tükis, hinnatud 3.880.221 marka.

b) Kabala metskonnast 2,77 tiinu, 2 tükis, hinnatud 197.595 mrk.

3) 5. now. 1924 a. Särewere wallamajas, Türi metskonnast 48,45 tiinu, 29 tükis, hinnatud 2.120.613 m.

4) 6. now. 1924 a. Abja wallama-

jas, Polli metskonnast 38,02 tiinu, 22 tükis, hinnatud 2.865.594 marka.

5) 7. now. 1924 a. Weriora wallamajas, Weriora metskonnast 11,67 tiinu, 7 tükis, hinnatud 508.105 mrk.

6) 7. now. 1924 a. Wigala wallamajas, Wigala metskonnast 51,20 tiinu ja 82 puud, 83 tükis, hinnatud 1.200.496 marka.

7) 10. now. 1924 a. Orawa mõisas, metskonna metsaülema kantseleis, Orawa metskonnast 98,72 tiinu, 62 tükis, hinnatud 5.031.405 marka.

8) 11. now. 1924 a. Pärnu maakonna politseiwalitsuse ruumes, Iäärja metskonnast 82,95 tiinu, 85 tükis, hinnatud 4.323.041 mrk.

9) 12. now. 1924 a. Wana-Põltsamaa wallamajas, Adawere metskonnast 7,26 tiinu, 19 tükis, hinnatud 486.635 marka.

10) 12. now. 1924 a. Tartus, maakonna metsaülema kantseleis, Riia tän. nr. 41:

a) Ahja metskonnast 11,31 tiinu, 7 tükis, hinnatud 950.400 mrk.

b) Otepää metskonnast 7,76 tiinu, 5 tükis, hinnatud 534.847 mrk.

d) Puurmanni metskonnast 29,24 tiinu, 10 tükis, hinnatud 1.337.875 m.

11) 13. now. 1924 a. Rakwere wallamajas, Isaku metskonnast 334,30 tiinu, 113 tükis, hinnatud 4.952.373 marka.

Mitmesugused teised oksjonid.

4. now. 1924 a. kell 10 homm. Harju maakonnas, Kabala wallas, Lõpemetsa külas, Patsi talus, wõglase Hans Arro wallaswara — 2 lehma ja hobune, hinnatud 32.000 m.

5. now. 1924 a. kell 10 homm. Tallinnas, Suur-Arehna tän. nr. 10, krt. 4, wõglase Henriette Gerschkowitz'i wallaswara — lepapuust söögilaud ja 8 tooli ning pesulaud marmorplatega, hinnatud 6000 mrk.

11. now. 1924 a. kell 10 homm. Tallinnas, Wiruwärawa puiesteel nr. 11, kaupluses, wõglase Salomon Meiertal'i wallaswara — saapapealsetegemise masin, firma „Singer“, hinnatud 25.000 mrk.

12. now. 1924 a. kell 10 homm. Harjumaal, Alawere wallas, Pihkwa asunduses, wõglase Adam Gremberg'i wallaswara — hobune, raudsahfk ja kultiwaator, hinnatud 28.000 mrk.

Näitus-messed ääreriiikes 1925 a.

Helsingis	1.—6. juulini
Tallinnas	15.—22. augustini (algus)
Riias	9 juulist -- 2. augustini
Kownos	29. aug. — 6. septembrini
Poznanis	aprilli lõpul ehk mai algul
Lwowis	arwatawasti septembri algul

Näitus-messed mitmesugustes riikes 1924 a. lõpuni.

Londonis 1.—7. nowembrini	Wiinatööstuse näitus
3.—8. "	motorsükliid, tsükliid
Dijon (Prantsusmaa) 5.—11. nowembrini	toiduained
Buenos-Aires (Argentiina) 6.—11. nowembrini	automobiilid
New-York 17.—22. nowembrini	hotelliasjandus
Chicago 18.—23. nowembrini	raadio asjandus
" 29. nowembrist — 6. detsembrini	rahwuswaheline näitus
Brüssel detsembris	automobiilid
Hanoi (Indohiina) detsembris	kaubandus-näitus
Buenos-Aires 1. detsembril	natsionaal produktid
New-York 1.—6. detsembrini	Jõumootorid
Ipswich (Inglismaa) 1. 15. detsembril	kaubandus-näitus
Paris 5.—21. detsembrini	lennuasjandus

Kaubahinnad.

4. oktoobril nooteeriti Hamburis

Õlid ja raswad.

Linaõli, toores 100 klgrm.	Hgldn.	58.—
Linaõli, wärnits 100 "	"	59 50
Kokosõli, toores	£	51.—
Palmiõli, toores Lagos	"	42.—
Ameerika terpent.	\$	34.—
Prantsuse terpent. I-a	"	—
Rootsi terpent. 100 klgrm.	Rkr.	80.—
Kalarasw	£	34.15

Wiimasel nädalal kerkisid pea kõikide õlide ning raswade hinnad. Ka linaõli ja wärnits, mille tagawarad kuigi suured ei ole, kerkisid hinnas.

Hollandi keemiaainete turul olid hinnad 3. oktoobril 1924.

Äniliinõli 100 kgr.	Hkld.	95 —	} fob Amsterdam ehk Rotterdam
Äniliinsool " "	"	90.—	
Meewaha " "	"	115.—	
Rauawitriool 100 kgr.	"	4.50	
Äädika hape " " 80 %	"	47.—	
Wasewitriool " "	"	23.50	
Linaõli " "	"	53.—	
Wäawel " "	"	8,75	
Sooda krist. " "	"	5.—	
Terpentiin " "	"	81.—	

Lüimiturul on hinnad äraootawa seisukorra peale vaatamata kindlad.

Saksa turul noteeriti:

Kondiliim	Gmk.	0,65—0,70
Segaliim	"	0,72—0,77
Nahaliim	"	0,89—0,99
Kaseiinliim	"	1,70—1,90

Õlid:

Linaseemne õli kõwem.		
Kohapeal	45 s. 6 d.	
Kolme kuu peale müüdüd	44 s. 9 d.	
Naeriõli kõwa.		
Toores kohapeal	50 s.	
Raffineeritud	53 s.	
Puuwilla:		
Toores Egiptuse õli kohapeal	44 s.	
Raffineeritud	42 s.	
Kokus: kõikumata.		
Tseilon kohapeal	48 s. 6 d.	
Okt.—now.	47 s. 6 d.	
Terpentiin waikne.		
Ameerika kohapeal	64 s.	tsentner
Okt.—dets.	64 s. 6 d.	"
Jaen.—aprill	66 s. 3 d.	"

Metallid:

Tina turgu wähe, meeoleolu kõikuw, hinnad kõwenewad lõpu poole — 55 s. kallim kassa ja eelmüük.

Standart kassa	£ 244 5 s. — £ 244 10 s.
Kolm kuud	£ 246 10 s. — £ 246 15 s.
Reguleerimishind	£ 244 10 s.
Punane wask. 5 s. kallim.	
Normaalkassa	£ 62 — £ 62.2 s. 6 d.
Kolm kuud	£ 63 — £ 63.2 s. 6 d.
Reguleerimishind	£ 62
Seatina. Kergem.	
Hea pehme wäljamaa okt.	£ 34.10 s.
now.	£ 34.5 s. — £ 34.6 s. 3 d.
dets.	£ 35.15 s. — £ 33.17 s.
jaan.	£ 33.10 s. — £ 33.8 s. 9 d.
Reguleerimishind	£ 34.10 s.
Tsink:	
okt.	£ 32.17 s. 6 d. — £ 32.16 s. 3 d.
now.	£ 32.16 s. 3 d. tonni eest.
dets.	£ 32.15 s. " "
jaan.	£ 32.17 s. 6 d. " "

Londoni produktide turg.

11. okt. 1924.

Terawili:

Nisu: Englise	13s. 6d. 112 lbs.
Nr. 1, Manitoba	73s. 6d. 496 "
Nr. 2	72s. 6d.
Nr. 2, talwine	65s. 6d.

Jahu: Londoni stand. str. run.	53s.	kott, saatmise
Patenteeritud	55s.—56s.	„ „
Linna walge	53s.	„ „
Austraalia patenteeritud	47s. 6d.	„ „
Manitoba	49s. 6d.—52s.	280 lbs.
Oder: Kalifornia	69s.—72s.	448 „
Nr. 4 Kanaada Western	45s.	400 „
Ameerika malting	48s.	400 „
Inglise	13s. 3d.—23s. 6d.	112 „ f. o. b.
Mais: Plate	31s. 6d.	480 „
Odessa	46s. 6d.	480 „ ex-laew
Kaer: Plate	31s. 6d.	320 „ „
Kanaadia Western nr. 2	37s. 6d.	320 „
Ameerika walge	38s.	320 „

Liha:

Loomaliha: Shoti, küljed	7s.—8s. 4d.	8 Ingl. naela eest
Kanaada, küljed	4s. 8d.—5s. 6d.	8 „ „ „
Argentiina, külm. tag. weer.	4s. 4d.—4s. 8d.	8 „ „ „
„ „ esim. „	2s. 5d.—2s. 8d.	8 „ „ „
Sealiha Linnas tapet ja Hollandi	6s. 4d.—7s. 4d.	8 „ „ „
Wasikaliha: „ „ „ „	4s. 4d.—9s. 4d.	8 „ „ „

Heeringad:

Inglis, wärsked	3s.—5s. 6d.	14 ingl. naela
Suitsuheeringad	4s.—7s. 6d.	100 eest

Wõi:

Uue-Merimaa, soolatud, parim	220s.—224s.
soolamata	234s.
Austraalia, peenem, soolatud	206s.—210s.
soolamata	220s.
Kanaada, rõõsa koore	204s.—208s.
soolamata	210s.—214s.
Ameerika, soolatud	200s.—204s.
Daani	236s.—240s.

Juust: Inglise, parim . . . . . 114s.—118s. tsentneri eest

Suitset. sealiha:

Iiri	116s.—120s.
Daani	110s.—116s.
Rootsi	103s.—111s.
Hollandi	106s.—112s.
Kanaada	106s.—110s.
Ameerika	102s.—106s. tsentneri eest

Munad:

Smithfield — Ingl. I sort	25s.—26s.	120 tk. eest
II „	20s.—21s.	„ „ „

Suhkur:

Tate & Lyle, tükkides	41s. 9d.—42s. 9d.
peen, tambitud	40s. 3d.
„ jahwatatud	38s. 4 ¹ / ₂ d.
Kohalik, kollane kristall	34s. 10 ¹ / ₂ d.

Kummi: Äriseis keskmine, turu kõwenemise tõttu waiksem. Standard plan-
taatsia müüdnud oktoobris 1s. 3¹/₂d.

nowembris 1s. 3¹/₂d.—1s. ³/₈d.

detsembris 1s. 3¹/₂d.—1s. 3⁵/₈d.

jaanuar-märts 1s. 3¹/₂d.

aprill-juuni 1s. 3¹/₂d.

Mõnede tähtsamate kaupade hinnad Tallinna kauba börsel.

Jahud:	nisu, Ameerika	1080—1120	mrk.	puud
	ruki	420—430	"	"
	„ püül	590—620	"	"
Terawili:	rukis, kodumaa	375—385	"	"
	kaerad „	220—230	"	"
	odrad „	260—270	"	"
Piimasaadused:	või, export	145—148	"	nael
	margariin, wäljamaa	60—65	"	"
	juust, kodumaa, Schweitsi	2800—3000	"	puud
	kaseiin	750—950	"	"
	munad export I sort	21—22	"	paar
	„ „ II „	18—19	"	"
Koloniaal kaup:	suhkur, peen, Saksamaa	1020—1030	mrk.	puud
	Tsheho-Slowakkia	1040	"	"
	sool, lahtine	62—64	"	"
	heeringad, shoti, matfull	5600—5800	"	tünn
	„ matties	5350—5550	"	"
Liha:	sea, I sort	1800—1880	"	"
	looma, I sort	1000—1120	"	"
Lina:	Liiwi R.	2700—2800	"	"
	Wõru-Petseri	3250—3300	"	"
	Tartu	3000	"	"
Linaseemned:	külwi 98 ⁰ / ₀	480—500	"	"
	õli 87 ⁰ / ₀	400—450	"	"
Põlewkiwi:	I sort	10	"	"
	II „	7,5	"	"
	III „	5	"	"
Raud:	sordi	310—330	"	"
	talad	320—360	"	"
	wits	450—500	"	"
	raudplekk	500—540	"	"
Teras:	wedru	520—550	"	"
	tõõriistade	1200—1400	"	"
Tina:	Inglis	10500—11000	"	"
	seatina	1200—1400	"	"

Wask :	plekk, punane	4500—4900	„	„
	„ walge	4400—4800	„	„
Tsink :	plekk	1600—1800	„	„
Õlid :	masina, Wene Nobel nr. 6	680— 700	„	„
	„ Ameerika	670— 730	„	„
	põlewkiwi	180— 240	„	„
	nafta, Wene	290— 300	„	„
	„ Ameerika	230— 240	„	„
	petrooleum, Wene	310— 320	„	„
	„ Ameerika	340— 350	„	„
Tsement :	Portland, Port-Kunda	835	„	püüt
	„ Aseri	760	„	„
Nahk :	kodumaa tallanahk I sort	4800—5200	„	puud
	Ameerika „ I „	5800—6800	„	„

Obligatsioonid.

		8% Hüpo- teekpank (kuld)	E. W. Wõidulaen
1. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	80	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	100	100
	Wiimane diwidend	—	—
3. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
6. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
8. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
10. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
13. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
15. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
17. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—
20. X	Ostjad	—	97
	Müüjad	—	110
	Tehtud	—	—
	Nominaal väärtus	—	100
	Wiimane diwidend	—	—

Lehtklaas ja tema tähtsus igapäewases elus.

(*Algus lhk. 30.*)

klaas ühetaolist walgust ruumidesse juhib, ning selletõttu tõstab wastawat tööstust ja selle saaduste headust.

Wiimati nimetatud klaasi peale on isegi meil Eestis iseäralist tähelepanu juhitud ja selle klaasi erilist otstarwet ärakasutama hakatud.

See lühike ülewaade annab meile umbkaudse pildi sellest suurest tähtsusest, mida meile lehtklaas, kui niisugune, pakub ja peaks sellepärast iga ehitaja ja ettewõtja, kes oma maja wõi asutust ajakohaselt sisseseada tahab, iseäranis suurt rõhku panema lehtklaasi peale, sellega oma tööstust ja igapäewast elu kergeks ja koduseks tehes. *Aug. Luberg.*

Ookeani puhastamine päewakorral.

(*Algus lhk. 26.*)

Juba ongi selles sihis mõnesuguseid ettepanekuid tehtud. Nii on soowitatud laewadelt sellekohaste separaatorite sisseseadmist nõuda, mis äratarwitatud naftat enne merdelaskmist raswaainetest puhastaks. Hollandi laewasõidu seltsid ongi juba otsustanud omi pumbajaamu wastawalt ümber korraldada.

Senini on seda küsimust harutunud ainult üksikud riigid, kuna aga küsimuse lõpuliikude lahendamiseks rahwuswahelises ulatuses Haagi kohutukoda kokku peab astuma.

See küsimus on tänapäew kõikides meresõiduriikides akuutseks muutunud ja ootab kiiret lahendamist.

Siga on siga.

Alfred Brie.

Klaas Ohm, Lloyd'i esitaja Holzdorffis, toetus oma teenistusruumis leti najale ja wehkis äritatult rusikatega õhus ringi. Härra Karl Noelting seisis punase näoga otse tema ees ja wärises wiha pärast! Sõnawahetus oli olnud wali ja ärew ja härra Noelting oli lõpuks oma häälle ära karjunud. Meeste wahel leti peal seisis wana seebikast, millele pulgad peale löödud ja mis enesest puuri moodustas. Puuris asusid kaks walgekirju merisiga (kodujänest), kes isukalt salatilehti närisid.

„Tehke, mida Te tegemata ei wõi jätta,“ karjus Klaas Ohm, „makske saatmise raha ära ja wõtke nad ühes; wastasel korral jääwad loomad siia!“

„Teie põrunud lollpea,“ wastas härra Noelting ja wehkis kõhna broshüüriga ametniku nina all. „Teie põrunud lollpea, kas te oma enese tariifi ei oska lugeda!? Sulg- ja koduloomade saatmine, kui nad korralikult puuridesse asetatud, maksab Eckenfördist Holzdorffini kakskümmendwiis penni tüki pealt.“ Ta wiskas broshüüri põlgusega letile: „Mida Te siis weel minult nõuate? Kas ei ole merisead süleloomad ja kas

pole nad Teie arust küllalt hästi puuri asetatud?“ Ta pööras ümber, käis suurte sammudega toas edasi-tagasi, saates tumedaid pilke oma wastase poole. Siis keeras ta uuesti jalapealt Klaas Ohmi poole ja lausus, ennast waewaga rahule sundides, pikkamisi, kuid lõikawalt ning rõhuga: „Süleloomad — —, kakskümmendwiis penni tüki pealt — —, neid on kaks — 1 — 2 —, ja kaks korda kakskümmendwiis teeb wälja wiiskümmend penni — kas see ei mahu Teie peakolusse? Siin on Teile wiiskümmend penni ja jätke mind rahule!“

Klaas Ohm haaras broshüüri, lehitses seda ja löi lahti lehekülje 64. „Wiiekümne penniga ei wõi ma leppida,“ wastas ta kindlalt. „Siin seisab õige paragraaf: Kui ametnik kahewahel on, kumba kahest tariifist saadetise kohta tarwitada, siis peab ta maksu wõtma kõrgema taksi järgi. Kaubasaajal on õigus ülemäära wõetud maksu wastu kirjalikku protesti ära anda. Käesolewal juhtumisel olen mina kahewahel, härra Noelting. Teie lojused wõiwad ju küll olla süle- ehk koduloomad, aga

(*Järg lhk. 56.*)

Gebr. Guck,

Suhl in Thüringen (Deutschl.)

Gewehr- und Fahrradteillfabrik

Abt. 1. Jagd- u. Sportgewehre,
Revolver, Selbstladepistolen

Abt. 2. Fahrradpedale, Achsen,
Getriebe, Kettenradgarnituren
etc. etc.

Gut eingeführte Vertreter für
die Randstaaten gesucht

ROSENKRANZFABRIKATION

ROSENKRÄNZE in allen Ausführungen mit Holz-, Oriental-, Glasperlen, Spina Christi, Perlmutter u. Silber. Rosenkranzkreuzchen — Sterbe- u. Reliquienkreuze — Rosenkranzbüchsen — Kerzen

R. SZERNITZKI, Berlin, W. 10,
Rauchstr. 20

CEBR. HERHAHN,

Komm.-Ges., KÖLN

Gode ABC 5th Ed.

Tel.-Adr. „Walzprodukte“

EXPORTIEREN :

Bandeisen: warm- u. kaltgewalzt, für alle gewerbl. Zwecke, insbesondere: Isolierrohr-, Kabel- und Rohdraht-Bandeisen, blankes Bandeisen für Stanz- u. Zieh-Zwecke, auch verbleit, verzinkt, verzinkt, vernickelt etc.

Bandstahl aller Art

Walzdraht, gezogene Drähte in allen Verfeinerungen

Moniereisen

Blankgezogenes Stab- u. Form-Eisen

Präzisions-Stahlröhren

Grob-, Mittel- und Fein-Bleche, kastengeglühte Falzbleche, dekapierte u. verzinkte Bleche

Puhtakasu protsendinormid.

(Algus lhk. 12.)

Maksukomisjonid kutsuvad iga aasta kaupmeeste ja töösturite esitajaid mainitud protsendi normide määramise juure. Kahjuks ilmuvad need esitajad alati „paljaste kätega“, s. o. ilma kindlate andmedeta, mis nende väiteid ja seletusi kinnitada aitaksid. Suusõnalised seletused, mis sõnadest kaugemale ei ulata, ei aita. Ja nii nägime käesoleva aasta aprillikuul, kus otsekoheste maksude peakomitees 200 klassifikatsiooni punkti ja protsendi normi ühe tunni ja 17 minuti jooksul läbi võrristati ja kinnitati, sest et maksjate esitajatel kindlad andmed puudusid, millega ametnikkude väiteid ja andmeid oleks võinud ümber lükata.

Warsti jõuab aeg kätte, kus maksukomisjonid 1925. a. peale keskmisi puhtakasu protsentide norme väljatöötama hakkavad. Käesoleva aasta on kaupmeestele ja töösturitele äärmiselt raske. Läänud aasta põllumajandusline ikaldus annab ennast tänawu tunda. Rahapuudusel on ostjate arw äärmiselt väike, kauplused peaaegu seisavad. Laenuprotsendid on tõusnud. Laenusid nõutakse sisse, millele maksmiseks aga ärimaestel võimalus puudub. Tagajärg on, et oksjonihäämer wahetpidamata töötab — „Riigi Teataja“ toob igas numbris 30—50 oksjonikuulutust. Need oksjonid ei ole kõik mitte kergemeelsuse järeldused, waid tingitud tõelistest majanduslistest raskustest. See kõik sunnib mõtlema.

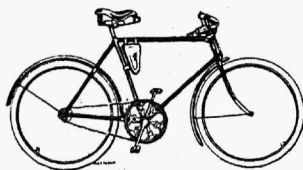
Eriti tuleb ärimaestel enestel puhtakasuprotsentide kokkuseadmise puhuks andmeid ja materjaale koguda. Tuleb kindlaks teha, kui palju iga artikli pealt brutto-kasu võib saada, siis arwesse wõttes kõik ärikulud ja maksud, rahaprotsendid jne. välja arwata kui palju nettokasu üle jääb. Sarnasel kombel väljatöötatud materjaal tuleb kohalikkudele maksukomisjonidele esitada ja pärast ka otsekoheste maksude peakomiteele. Sellele oleks tingimata järeldused, sest põhjendatud andmeid ei saa ükski ametiasutus kergel käel tagasi lükata.

See on suur ja raske töö, aga ärimaeste eneste huwides tuleb see

(Järg lhk. 56.)

Say you saw it in „Meie Turg.“

KONZENTRA

AKTSIA

SELTS

TALLINN, Pikk tän. 39

Kõnetraat 862

AUTOMOBILID „RENAULT“

JALGRATTAD „SWIFT“ JA „SIMSON“

- - - MOOTORRATTAD - - -

AUTO OSAD JA TARBEASJAD:

Kummid, pumbad, niplid, kummitorud

ELEKTRI- JA ATSETILEENVALGUSTUSE SISSESEADED:

Akkumulaatorid „VORTA“. Magneetod, dünamod ja starterid. Süüteküünlad „BOSCH“. Elektri signaalid ja pasunad. Prillid, kindad ja mütsid. Vulkanisatsiooni aparaadid ja materjaalid. Bensiini ja õli armatuurid. Karboraatorid. Karosserie osad. Tööriistad ja materjaalid

JALGRATTA OSAD JA MATERJAALID:

Lenkstangid, sadulad ja pedaalid. Kellad ja signaalid. Atsetileen- ja elektrilambid. Kummid. Kõik tagavara osad ja tarbeasjad

KÕIGE ODAVAM SISSEOSTU KOHT JÄLLE-
MÜÜJATELE

Rätsepmeister
A. Ploom

Petrogradist

Üatan tellimisi vastu kõik-
sugu meesterahuva riiete
peale, töö korralik ja pee-
:—: nemaitseline. :—:

On alati saadaval kõige
paremat Inglis ülikonna-
ja palitu riiet suures välja-
:—: valikus. :—:

Tallinn, Rüütli t. 2-3

A. Ploom
Tailor

Puhtakasu protsendinormid.

(Algus lhk. 12.)

ära teha. Kaupmeeste keskorgani-
satsioon ei suuda seda üksi teha,
waid seda tuleb igas linnas ja maa-
konnas teha. Kõik kaupmeeste selt-
sid ja ühisused peawad selleks tööle
asuma. Ja selle tööga tuleb kohe
algada, sest warsti on aeg käes, kus
walmis materjaal tuleb ametiasutus-
tele esitada. Hiljaks jääda tähendab
iseoma kasusid mitte kaitsta. —

Seni on keskmiste puhtakasu prot-
sendite klassifikatsiooni tabeli puh-
takasumaksu maksjate ees saladu-
seks peetud. Mis põhjustel — on
raske aru saada. Üleriiklise kaup-
meeste liidu juhatus on sarnase eba-
loomulise nähtuse vastu protesteer-
inud, ja tänawu kewadel esines nen-
de ridade kirjutaja pikema protes-
tiga meie riigi kõrgemas asutuses —
riigi majandusnõukogus. Riigi ma-
jandusnõukogu liikmete hulgas ära-
tas see wõorastust, kuidas maksja-
tele nii tähtis määrus, nagu seda ka-
supsprotsentide klassifikatsiooni tabel
on, saladuses wõib saada hoitud.
Nüüd on põhjust loota, et etsekoheste

maksude peakomitee tulewal aastal
mainitud tabeli maksjatele awalikuks
teadmiseks „Riigi Teatajas“ awal-
dab. Siis on igal ärimehel wõima-
lus juba ette kalkuleerida, kas ta nii
suure protsendi netto-kasu teenib,
kui suur protsent tema ette-
wõtte pealt maksudeks arwatakse.
See hoiaks nii mõndagi ettewõtet krii-
tilisse seisukorda sattumast.

Agaga seda üksi on wähe. Waja, et
puhtakasu normid ajakohased oleks
ja tõelikkudele oludele wastaksid.
Selleks tuleb ärimestel enestel käed
külge panna. —

Siga on siga.

(Algus lhk. 53)

mina tean, nad on sead; minu tariif
aga ütleb, nii tõesti kui Teil nina ke-
set nagu, et sea saatmise eest Ecken-
fördist Holzdorfini tuleb maksta
kolmkümmend penni. Minu rehnun-
gi järgi, härra Noelting, on kaks-
korda kolmkümmend kuuskümmend
penni.“

Härra Noelting raputas wihaselt
pead. „Lorupea, tariifi alla, mida
Teie tarwitada tahate, käiwad harili-
kud sead, mitte aga merisead.“ Klaas
Ohm jäi aga kangekaelselt oma ar-
wamise juure.

„Siga on siga, see on ükskõik
Lloydile ja Klaas Ohmile. Sea ko-
dumaa ei awalda mingisugust mõju
tariifi peale, härra Noelting, olgu ta
kas wõi Hollandi, ehk Wene siga.
Klaas Ohm seisab siin aktsiaseltsi
Lloydi huwide eest ja ei tarwitse su-
gugi igauhega seitsme keele peal
wäljamaa seasortide üle waielda ega
pead murda selle üle, kas üks wõi
teine siga sündimise poolest Hiinast
wõi mujalt pärit on.“

Härra Noelting hammustas huuli
ja tõmbas wihase äritusega käe ru-
sikasse. „Minugi poolest,“ kisendas
ta, „Teie peate minust weel kuulda
saama! Ma läkitan Teie ülemusele
kaebekirja. Ma pakkusin Teile wiis-
kümmend penni, aga Teie ei wõtnud
seda wastu. Hoidke loomad minugi-
poolest endale, kuni nad mustaks
muutuwad. Agaga kui Te neil ühegi
karwa peaks kõwerdama, saadan ma
Teile kohtu kaela!“ Selle juures kee-
ras ta jalapealt ringi ja tormas wäl-

ja, ust enese järel müraga kinni lüües.

Klaas Ohm wõttis leti pealt seebi-kasti ja tõstis selle ettevaatlikult toa nurka. Tal ei olnud wahejuhtumise pärast põrmugi kartust, otse ümberpöördult, tal oli kohusetruu ametniku rahuldustunne südames, kes oma ülesande hästi on täitnud.

Härra Noelting tuli wiha tujus koju. Tema poeg, kes merisigu igat-susega oli oodanud, arwas äkki paremaks ennast kõrwale hoida ja loomade terwise järgi mitte pärima hakata. Ta oli tõsine tänowapoiss, kel-lel alati, kui isa halwas tujus juhtub olema, südame peal mõni patu-kene on, mis teda rahatuks teeb.

Härra Noelting tormas tuppa. „Kus on tint?“ kisendas ta oma abi-kaasale wastu, niipea kui ta uksest sisse astunud oli. Proua Noelting tõmbas ennast aralt tagasi ja tegi süüdlase näo. Ta ise ei tarwitanud küll iial tinti, aga mehe toon äratas temas halwa südametunnistuse, et ta oma poega ei olnud korralikult kas-watanud, sest ta teadis juba endis-dest kogemustest, et kui tema mees mõnda asja sarnase tooniga nõuab, siis see asi kindlasti poisi käes on olnud.

„Ma lähen otsin Jonny üles,“ wastas naine waikselt. Kui tint lõpuks oli leitud, asus härra Noelting hägedusega kirjutama, luges siis weel kord kirja läbi ja purtskas äkki wõidurõmsalt naerma. „Klaas Oh-mile peksan ma weel mõistuse pähe. Kui Lloyd'i juhatus selle kirja kätte saab, tuleb tal küll mõne teise teenistuse järgi ringi waadata.“

Ühe nädala pärast sai härra Noel-ting suure ametlise wäljanägemisega kirja Lloyd'i firma nimetusega üle-misel pahempoolsel nurgal. Ta re- bis ümbriku kärsitult lahti. Kiri, mis ülewal numbrit A 6574 kandis, lausus järgmist:

„Merisigade tariifi asjus.“

„Austatud härra! Teie kirja me- risigade saatmise kohta Eckenfördist Holzdorfi, mis meie aktsiaseltsi ju- hatusele oli adresseeritud, saime kät- te. Teatame Teile, et kõik reklamatsio- nid mitte õiglase tariifi tarwita- mise kohta tulewad saata otsekohe Reklamatsiooni osakonnale.“ Selle peale kirjutas härra Noelting rekla- matsiooni osakonnale kuus lehekülge

walusat pilget, noomitusi ja asjalik- ke põhjendusi. Mõni nädal hiljem sai ta Reklamatsiooni osakonnalt wastuse ja selle külge kinnitatult ka oma enese kirja tagasi. Wastus oli järgmine:

„Austatud härra! Teie kirja 6. skp. meie osakonnale merisigade tariifi asjus, saime kätte. Meie astu- sime selles küsimuses ühendusse Lloyd'i agendiga Holzdorfis, kes mei- le teatas, et Teie olla nõuetawa mak- su tasumiset ja saadetise wastuwõt- mistest loobunud. Seega ei ole Teil aktsiaseltsi wastu mingisuguseid nõudmisi. Mis aga puutub waielu- ssesse meie seltsi tariifide kohta, siis tuleb Teil pöörata otsekohe Tariifi osakonna poole.“ Kohe kirjutas hr. Noelting Tariifi osakonnale wastuse, kirjeldas oma juhtumise põhjalikult ära, tuues oma seisukoha põhjendu- seks ka mõned tsitaadid loodustea- dustest, millest selguma pidi, et meri- sead mitte harilikud sead ei ole.

Suurele ärile omase hoolikusega märgiti härra Noeltingi kiri jooksu- numbriga C. K. D. ära ja nii algas ta siis oma ringkäiku Lloyd'i osa- kondi mööda. Dublikaat, konossa- mendi ärakiri, teadaanne, Klaas Oh- mi kwiitung ja teised asjasse puutu- wad paberid köideti kimpu ja pandi Tariifi osakonna ülemale läbiwaata- miseks ette. Tariifi osakonna ülem sirutas jala puldi äärelle ja lehitses haigutades kirjawahetust.

„Preili Klein,“ lausus ta wiimati oma kiirkirjutajale, „märkige endale üles: Agent Klaas Ohmile, Holzdorf. Palume meile lahkesti teatada, miks ei takseeritud kirjawahetuses tähen- datud loomade saatmist mitte süle- loomade tariifi järgi.“

Preili Klein kritseldas paberile mõned kõwerad jooned ja märgid ning ootas kirjutamiseks walmishoi- tud pliiatsiga kirja lõppu. Osakon- na ülem silmitses weel kord kirja- wahetust: „Waesed meriseakesed, wististi on need juba nälja pärast kärwanud. „Lisage, preili, kirja lõ- pul weel juure: „Ühtlasi teatage mei- le, millises seisukorras on saadetis praegu.“ Siis wiskas ta paberite kim- bu kiirkirjutajanna kätte, koristas omad jalad kirjutuspuldilt ja läks wälja einet wõtma.

Kui Klaas Ohm selle kirja kätte sai, kratsis ta mõttes kõrwatagust:

(Jürg lhk. 66)

Üks Kanaada kaupmees ja tema 25 edu seadust.

(*Algus lhk. 16.*)

Kuidas on lugu Teie isikuga?

12. Kaswatage eneses ettevõtlikkust. Käige puhtalt ning korralikult riides. Olge optimist.

13. Olgu Teil usku oma kaubasse ja usku enesesse, kuid olge walmis tunnustama ka teiste teeneid. Ärge olge upsakas.

14. Ärge kartke ütelda kiitust oma kaastöölistele. Olge nende wastu loiaalne, siis on nemad ka Teie wastu seda.

15. Ehitage oma ettevõtte niipalju kui võimalik „netto kassa“ peale. Pakkuge ostjale usaldawalt oma tagawara panga tshekki, kui tal ei juhtu oma tshekiraamatut ligi olema. Pöörake ostja poole küsimusega: „Kas Teie soovite praegu maksta, wõi eelistate saatmist järelmaksuga?“ Ärge iial küsige: „Kas peame Teie kontole kandma?“

16. Kasutage aega, kuni ostja ootab oma kauba pakkimist, juhtides tema tähelepanu ka muude kaupade peale Teie äris.

17. Waadake ostjale otsa lahtiste silmadega, rääkige selgelt ning arusaadawalt ja teadke, millal lõpetada.

18. Õpetage omi müüjaid endid kontsentreerima oma erialal, kasutades igat ausat äri tegemise võimalust.

19. Jalutage ringi ja waadake, kuidas teised seda teewad.

Waadake tulewikku.

20. Kogu ilm annab teed mehele, kes teab, kuhu ta minna tahab. Teadke, kuhu Te wälja jõuda soovite ja siis alles tehke omale kawa, kuidas sinna saada. Töötage alati kawakindlalt. Tehke täpsed eelarwed

soowitawate läbimüükide peale. Te tabate märki paremini, kui hoolikalt sihite.

21. Lõpetage kord algatud asjad. Waadake tagasi iga algatuse peale ja otsustage, kas ta wastab Teie poolt ülesseatud nõudmistele. Enne kui ostjailt nõuda rahuldumist enesega, olgem rahuldud ise. Kõige suurem, mis ütles kunagi TEMA, oli — „see on lõpetatud.“ Tähendagu ka Teile „see on tehtud“ — olla ärateeninud rahuliku une.

22. Olge oma kaastööliste walikus ettevaatlik. Hinnake neis oskust — ustawust — püsivust — teguwõimet. Kõik mehed on kaelast allapoole kaunis ühesugused; kaelast kõrgemale on see, mis kaalub. Kõige suurem wahe meeste wahel seisab selles, mismoodi nad kasutawad omi ajusid.

23. Olgu Teie eluülesandeks teiste teenimine, tehes neile elu walgemaks, kaunimaks. Peale ainelise tasu arwake ka „armastus töö wastu“ endale ta suks.

24. Kandke hoolt, et iga kaup oleks wastawalt nummerdatud ja hinnatud õiglaselt ühes hinna äratähendamisega ladusolewate esemete tagaküljel. *Müüge ainult seda, mis olemas!*

25. Rääkides oma ärist wõõrastege olge diskreetne. Rääkimine on hõbe—waikimine kuld. Arendage eneses omadust olla alati tähelepanelik kuulaja. *Andke paljudele oma kõrw*, kuid ainult wähestele oma hää. Üks tark öökull elas wana tamme-puu õnsuses. Mida rohkem ta nägi, seda wähem ta rääkis, mida wähem ta rääkis, seda rohkem ta kuulis.

Miks ei wõiks meie olla, nagu see tark lind? —

TRIKOO- JA SUKAVABRIK

O. KILGAS

Tallinn, Prii tän. 3. Telefon 2-23.

ESIMENE MEHAANILINE

TRIKOO- JA SUKAVABRIK

----- EESTIS -----

Valmistab:

puuvillast ja villast trikood kangastena

trikoo meester. ja naister. pesu

trikoo laste ülikonde

sukke ja sokke

ning

igasugust villast ja puuvillast kujutud

kaupa

KAUP NÄGUS Ja VASTUPIDAV

----- HINNAD MÕÖDUKAD -----

MÜÜK AINULT ENGROS

EDELBEIN- und
ELFENBEIN - ROSEN
und PLAKETTEN
sowie KETTEN

in jeder Ausführung und Länge
fabrizieren

Odenwälder-Elfenbein-Industrie,
F. W. H. VOLK, G. m. b. H.

Stockheim bei Erbach im Openwald.

Telefon: Michelstadt Nr. 81

Suuremad puudused praeguses
ärimaksu seaduses.

(Algus lhk. 15.)

dades, nende asupaiga järele iga osakonda üksikult, vaatamata, et arwepidamine ja äriramatud ühes keskkohas peetakse. Selle järele on ettewõtetele, millele osakonnad laiali, raske oma läbimüüki ja puhast-kasu kindlaks teha, sest osakondades ei peeta sagedasti täieliselt raamatuid, waid ainult abiraamatuid. Ometi ei ole tõepoolest raske sarnaste ettewõtete maksustamist ühte keskpunkti koondada, kus raamatupidamine ja ettewõtete üldjuhtimine asub. Sellepärast on hädatarwilik mainitud paragraafi wastawalt muuta.

5. 13. oktoobril 1917 a. seaduse § 6 määrab kindlaks, et puhtakasmaksu maksjad oma wastulauseid ainult kuni 15. juulini woiwad esitada ehk olgu siis, et rahaminister selleks teise tähtaja määrab. Sealjuures ei tee seadus wahet, kas maksuleht maksjale õigel ajal kätte antud, ehk üldse on kätte antud. Sarnane seisukord on wõimatu, sest kuidas wõib maksja protestiga esineda, kui ta üldse ei tea kuipalju talle maksu peale pandud, ehk kas üldse on pandud. Sellepärast peaks loomulik olema, et neile maksumaksjatele, kes oma maksulehed pärast 15.

juunit kätte saanud, õigus jäetaks kahe nädala jooksul omi wastulauseid ja proteste esitada.

6. Makswa seaduse järgi (13. okt. 1917 a. seadus § 7) ei anta maksumaksmisjoni seaduse maksjatele, kes wastulauseid ja protestid liig kõrge maksumäära wastu esitanud, teada, millal nende kaebtused läbi waadatakse, ega lasta neid ka suusõnalisi seletusi komisjonile anda. Selle järeldus on, et maksjad teatawa umbusaldusega maksumaksmisjoni tegewust hindawad ja palju tühiseid asju Peakomiteesse edasi kaebawad, kus neil wõimalik on asja arutuse puhul seletustega esineda. Just ametiasutuste enese kasu pärast kui ka maksjate huwides tuleks seadust muuta selles mõttes, et wastulauseid arutamise juures ka maksjatel wõimalus oleks seletusi anda, nagu see kord tulumaksu asjas läbi on wiidud, ja wäga heade järeldustega.

7. Täiesti ebaloomulik on, et maksjate eest kõik need saladuseks peetakse, mille põhjal neid maksustatud. Sellepärast tuleb seadus wastawalt muuta ja asjaajamisesse rohkem awalikkust tuua.

Praegusel ärimaksu seadusel on weel palju muidki suuri puudusi. Tuleb ainult tähendada, et põhiäri-maks sugugi õigustatud ei ole ja kaotada tuleb, samuti tuleb maksuametite koosseisudes põhjapanewaid muudatusi ette wõtta, muuseas maksuinspektorid maksumaksmisjoni esimeeste kohustustest wabastada ja esimehe kohused erapooletute isikute peale panna, — kõigi nende puuduste üleslugemine wiiks aga liig pikale.

Kui ärimaksu seaduse § 534 (uudselt awatud äride maksustamise kord) selles mõttes muudetud saab, nagu käesolewa kirjutuse p. 1 ette toodud, siis on loomulik järeldus, et 2. mai seaduse §§ 1, 2, 3 ja 4 oma makswuse peawad kaotama.

Ärimaksu seadus tuleb põhjalikult ümber töötada. Üleriikline kaupmeeste liit on juba uue ärimaksu seaduse eeltööde juure asunud. Jäeb ainult talle jõudu soowida, et ta algatud tööd lõpule suudaks wiia. Muidugi peawad niihästi üksikud kaupmehed kui ka kaupmeeste organisatsioonid teda selles töös toetama.

Ahjutööstus ja savitööstus

elektri masinate jõul

Asut. 1837. a.

A. Gau

Asut. 1837. a.

Tallinn, Baltiski maantee nr. 14.

Teeb kõiksugu ahjutöid, aurukatelde sissemüürimisi ja parandusi oma tuntud headuses materjaaliga

Müüb toorest, voolimise ja ahjusae, tugevaid punaseid ja glaseeritud mitmesugusi ahjupotte, kõiki plekk-, malm- ja raudmaterjaale, mis ahjude ja pliitade ehitamisel vaja. — Hästi tulevastu pidavaid teliskiva, plaate, põranda kiva leiva- ja saiaahjudele j. n. e.

Müüb üksikult ja hulgaviisi hästi glaseeritud:

Kausse mitmeis suurustes ja vormides. Purke vähemaid ja suuremaid. Heedupotte vähemaid ja suuremaid. Tuhatoose, ööpotte, kannusi. Gillepotte ja aluseid igas suuruses.

— — — — Nooda kiva — — — —

Üotab tellimisi savitööde peale vastu.

AELDERT & FINGSCHIEDT

DÜSSELDORF 14 (SAKSAMAAL)

PABERI ÜMBERTÖÖTAMISE MASINAD

Rullilõikajad igaks otstarbeks

Põik- ja pikuti poognalõikajad

Gaufereerimis- ja mustripressimismasinad
(Kalander)

Autom. papphülsi valmistajad

Spetsial — rotatsioon — trükimasinad
kassatshekkide ja piletite valmistamiseks

* * * rullides ja blokkides * * *

jne. jne.

Kaubandus-tööstuskoda loomisel.

(Algus lhk. 14.)

Wäljamaal on kaubandus-tööstuskodjad juba wanad asutused. Austrias, Prantsusmaal, Tsheho-Slowakias ja Saksamaal on kõik kaupmehed ja töösturid sunduslikult koja liikmed, Inglismaal on koja liikmeks olemine kaupmeeste ja töösturite waba asi, aga siiski ei leia meie Inglismaal ühtegi kaupmeest wõi töösturi, kes koja liige ei oleks. Saksamaal, näiteks, ei saa keegi kaubanduslist ettewõtet awada, kui ta mitte Handelskammeris registreeritud ei ole. Meil on tänini lugu koguni teine olnud. Meil wõib täna walerahategija olla, ja kui korda läheb kohtulikust karistusest pääseda, homme esimesejärgu kaubamaja awada. Keegi ei küsi algaja kaupmehe minewiku järele. Selle tagajärg on meil kõigil näha: igasugu spekulandid, üllööjad ja „wesiwõsud“. Kaubandus-tööstuskodja kontrolli all peawad sarnased nähtused paratamata kaduma.

Nii kui igal heal ja uuel asjal, nii on ka kaubandus-tööstuskodjal Eestis oma wastased. *Tema kõige suuremad wastased on need, kes tumedat äritegemist armastawad.* Need

laotawad otsuswõimetute kaupmeeste seas kuuldusi laiali, nagu oleks kaubandus-tööstuskoda üksikute, suurkaupmeeste wõimu püüe; koda tuua kaupmeestele ja töösturitele suuri maksusid kaela jne. Kuid seal juures jäetakse targu ütle mata, et just kaupmehed ja töösturid ise need on, kes koja kulude ja tulude kohta eelarwe kokku seawad, seda ei tee keegi wälispidine wõim. Isegi mõni üksik meie ajalehtedest pole suutnud enesele kaubandus-tööstuskodja tähtsust selgese teha, mida küll sellega tuleb seletada, et sarnaste „lehekeste“ juures suled töötawad, kes Lääne-Euroopa kaubanduse ja tööstuse korraldustega wähe tuttawad.

Meie riigikogu poliitilised rühmitused, peale äärmiste pahempoolsete, on arusaamisele jõudnud, et kaubandus-tööstuskodja tarwilik on. Loodame siis, et nii pea kui koja seaduseelnõu riigikogu üldkoosoleku ette jõuab, ta seal ilma pikemate waie-lusteta wastu wõetakse. Meie äri-elu terwenemiseks oleks seda hädasti waja.

B.

FahnenSchiffsflaggen
aller Nationen

Reinecke

gestickte
Vereinsfahnen

Hannover

(Deutschland)

Gegründet 1876

Fernsprecher
Vulkan 3851 u. 3858**PAUL HIRSCHBERGER & Co.**Exportbüro
Brennerstrasse 4Metallwaren
NeuheitenZweigstelle Hamburg 5
Präzisions Erzeugnisse
MassenartikelElektrowaren
LagerpostenMetallwaren jeder Art für Haushalt, -Gewerbe, -Industrie

Glashütter Erzeugnisse

KONTROLLZEITSTEMPELUHREN

Rechenmaschinen :: „SAXONIA“

:: „BURKHARDT“

Spezialerzeugnisse

Elektro-Kochbänder, neue verbesserte
Ausführung nach VerbandsvorschriftenFieberthermometer und andere, konkurrenzlos in
billigster und bester, geprüfter, Ausführung

Ärztliche Bedarfsartikel jeder Art

Die besten Isolierbänder. Frila und Hermeto

Büro Typendruckmaschine „ThoNi“ Modell 8
liefert Buchdruck, -Farbendruck und besonders typenlosen Buchdruck
Bedeutet grösste Ersparnisse, einfach und billig
Fordern Sie unverbindliche Offerte. Wir liefern nur Qualitätswaren und
besonders billig. Stets günstige Lagerposten
Wir erledigen für Sie den Einkauf ohne Provision

VÕHMA NÖÖRI JA TROSSITEH. LADU

Raatusse pl. Nr. 1
(Raekoja hoones)
Kõnetraat 29-83.
TALLINNAS.

Soovitan merimeestele igat seltsi kanepi ja manilla, tõrvatud ja tõrvamata trossi ja nõõri, võrgu paelu, võrgu parandust, õngesid ja nõõrisid, tamsa lõnga, hüüsingid, schimansgani, korgi puud, roguksid ja tõrva takku. — Linnatarvitajale: igat seltsi sidumis, kardina, suhkru ja pesunõõri, linaseid ja takuseid kanga lõimeid ja Soome tapeti.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Hinnad mõõdukad, jällemüütele 0,0

Kõige austusega

M. GUTMANN.

Üleriiklise Kaupmeeste Liidu tegevuse ülewaade.

(Algus lhk. 17.)

aastal Liidu algatusel maksma seadus, võitluseks kuritahtliste pankrottide vastu. Praegu on Liidus kokkuseadmisel ja väljatöötamisel uus ärimaksu seaduse eelnõu.

Liidu esimeesteks on olnud:

1. Ioh Pitka.
2. Ed. Saarepera.
3. Hans Winnal.
4. R. Renning.
5. Joach. Puchk (praegune).

Sekretäriks on Liidu algusest peale praeguseni hr. Robert Berendsen.

Kõikide kaubandus-tööstusliste organisatsioonide palavamaks püüdeks on, et kaubandus-tööstuskoda Eestis wiibimata ellu kutsutaks, mille ümber kõik kaupmehed ja töösturid peavad koonduma. Liidu Juhatus tarvitab kõike oma jõudu ja energiat, et see asutus juba lähemal ajal tegevust võiks algada.

Uued probleemid tööstuse alal.

(Algus lhk. 18.)

6. Jääkast koduseks tarvitamiseks, milles ühtlasi hõlbuse oleks ka jääd koju transporteerida.

7. Lüpsimasin, mis ühtlasi iga lüpsitava lehma piima kvantumi ära mõõdab.

8. Puurmasin, mis kandilise augu puurib.

9. Naisterahwa saapakontsad, mida igaüks ise kergesti alla panna ja kõrvaldada võib jne.

„Popular Mechanics Magazine“ on Ameerika suurtöösturitega läbirääkimisi pidanud, kes nõus on 78.800 dollarit Teie ideede eest maksma. Probleemid, millele lahendust otsitakse, avaldame „Meie Turg“i järgmistes numbrites. Isikud, kes ülesannetele rahuldavaid lahendusi leiavad, saavad wastava tasu osalisteks. Ükski ettepanek pole piiratud ses mõttes, et tasu ainult neile antaks, kes „Popular Mechanics Magazine“ tellijad on, ehk kes selle ajakirja üksikuid numbrid ostavad. Igaüks võib tarvitada juhust, kes aga mingisugusele ülesannetele lahenduse leiab. Ärge wiivitage, vaid teatage oma mõttest mõne probleemi kohta, ilma et Te tehniliselt probleemisse süveneda tarvitseks. Teil võib olla õige mõte, kuna aga töösturil selle mõtte tehniliseks väljatöötamiseks tarvilised isikud leiduvad, kellel võimalik seda põhjalikult teha.

Et „Popular Mechanics Magazine“il ülesandeks on kokku wiia töösturit ülesleidjaga, siis ei wõi ka „Popular Mechanics Magazine“ ülesleiduste hindajana ja tasuküsimuse otsustajana esineda. Kõik sellekohased läbirääkimised peavad sündima otsekohe töösturi ja ülesleidja wahel. Meie ülesanne käesolevas küsimuses lõpeb eeltähendatud töösturite soovide ettetoomisega, millega järgmises „Meie Turg“i nr. algust teeme.

Kaubamüük telefoni teel.
(Algas lhk. 13.)

On iseeneseltki arusaadaw, et müüja hoolega ja asjatundlikult peab walima isikuid, kellele telefoni teel

ettepanek tehtakse, silmaspidades iga üksiku tarwidusi ning arwatawat huwi pakutawa kauba kohta. Ka peab pakkumine sündima piinliku takti ja wiisakusega.

Kui müüja poolt need tingimused silmas peetakse, siis on soowitud tagajärg kindlustatud ning kauba pakkuja saab meeletuletamise eest ostja tänu osaliseks.

Wäga tähtis selle juures on see psühholoogiline moment, et ostja müüjaga tuttawaks saab. Isiklik tutwus müüja ning ostja wahel mõjub kaasa, et wiimane ennast magasinis kodusema tunneb; see asjaolu omakorda loob müüjale aja jooksul kindla tarwitajate ringkonna.

Käesolewas kuukirja nr. piirdume ainult üldiste põhimõtete ettetoomisega müügi alalt telefoni teel. Järgnewates nr. nr. toome lähemaid juhatusi ning näpunäiteid niisuguse müügikorralduse kohta üksikutel erialadel.

PAPIER-ZEITUNG

Verbreitetstes Blatt des Papierfaches erscheint wöchentlich zweimal.

Jahresbezugspreis fürs Ausland 6 Dollar oder der Gegenwert in Landeswährung.

Weltnummern der Papierzeitung

Jährlich 4 Ausgaben, deutsch, englisch und spanisch.

Jahresbezugspreis fürs Ausland 2 Dollar oder der Gegenwert in Landeswährung.

ZELLSTOFF und PAPIER

Papiertechnische Monatsschrift.

Jahresbezugspreis fürs Ausland 2 Dollar oder der Gegenwert in Landeswährung.

Papier-Adressbuch von Deutschland

60.000 Adressen des Papier- und Schreib-

warenfaches. Jahrgang 1921.

Preis fürs Ausland bei postfreier Zustellung: 6.25 Dollar.

Jahrgang 1924 (in Vorbereitung) bei Vorausbestellung und Bezahlung 10 Dollar oder der Gegenwert in Landeswährung.

**Verlag Carl Hofmann G. m. b. H.,
Berlin SW. 11.**

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Siga on siga.
(*Algus lhk. 53*)

„Kuidas? Mina pidawat saadetise praegusest seisukorrast teatama?“ harutas ta järelmõttlikult eneses, „mis need tindilakkujad sellega õieti mõtlewad? Praegune seisukord? Taevas hoidku, loomad näiwad, niipalju kui mina sellest aru saan, terwed ja korras olewat, aga mina pole ju kellegi loomaarst. Mul pole aimu, kuidas nende weretuksumist proowida tuleb. Ma tean ühte, loomakestel on suur söögiisu, igatahes ühe nõnda wäikese sea kohta liigagi suur.“ Et otsusele jõuda, kas ta arwamine ka tõele wastab, läks Klaas Ohm büroo tagumisse ossa ja heitis pilgu puuri. Meriseakesed olid wahepeal ühte suuremasse kasti ümber kolinud.

„Üks, kaks, kolm, neli, wiis, kuus, seitse, kaheksa,“ luges ta. „Seitse kirjut ja üks süsimust. Kõik terwed kui purikad ja kõik nosiwad suure isuga toitu.“ Siis pööras ta uuesti oma kirjutuslaua juure tagasi ja kirjutas:

„Härra Direktor Ehlers, Tariifi-osakonna ülemale.

„Kui ma ütlen, et merisead on sead, siis on nad ka sead, kuni Teie wastupidist ei ole tõendanud, sest nii seisab see minule antud juhtnõu-rides. Jätke mind ükskord rahule, sest Teie teate seda sama hästi kui mina. Nad kõik on hea terwise juures ning seda ka Teile soowides jään

Kõige austusega

Klaas Ohm.“

P. S. Perekond on wahepeal kaheksani suurenenud ja kõik õgiwad kui wiljapeksu masinad.“

P. S. Senini olen ma ühe taalri kapsaste eest wälja annud. Pean ma nende jaoks eraldi konto awama?“

Kui Tariifi osakonna ülem need read kätte sai, naeratas ta, luges need weel kord läbi ja hõõrus otsaesist. „Tõepoolest, Klaas Ohmil on õigus. Siga on siga, aga ma pean igaks juhtumiseks teda pisut hoia-utama. Preili Klein, palun kirjutage:

Agent Klaas Ohm, Holzdorfis.

Merisigade saatmise asjus.

Register nr. A 6574. Ettekirjutus: 63.—

Üldised juhtnõu-rid meie agenti-
dele ütlewad selgesti, et agendid ad-

ressaatidelt kõik elusatele loomadele tarwisminewa moona kulud sisse nõudma peawad. Palun Teid need kulud saadetise wastuwõtjalt sisse kasseerida.“

Saades selle kirja naeratas Klaas Ohm. „Mina kasseerigu raha Noeltingilt sisse? Missugust narrust need bürooussid küll lobisewad. Kuidas peaksin ma selle taalri küll härra Noeltingilt kätte saama, kuna ma tean, et härra Noelting jultunud inime-
mene on? Nemad seal büroos mõtlewad, mul maksab härra Noeltingile ainult ütelda: „härra Noelting, Teie maksate mulle ühe taalri!“ siis wiskab ta mu lihtsalt uksest wälja. Temale on see suureks auks, et ma ta lojuseid niikaua toitudn olen.“

Sellest hoolimata läks Klaas Ohm härra Noeltingi poole ja härra Noelting awas isiklikult talle ukse. „Aha,“ hüüdis ta rõõmsalt, „nii siis on Teile ometi kord aru pähe tulnud! Teisiti ei wõinud see ju ka olla. Kas tõite mu merisead ära?“

„Teie saadetise jätsin ma oma büroosse,“ wastas Klaas Ohm ja-
haldalt. „Aga siin on mul Teie jaoks arwe ühe taalri peale, mis kapsaste ostmiseks merisigadele ära tarwitatud.“

„Mis Te ütlete, mina pidawat kapsaste eest maksma? Teie ei taha mind ometi uskuma panna, et kaks wäikest meriseakest . . .“

„Ei, armas härra Noelting, neid on juba kokku kaheksa, isa, ema ja kuus poega.“

Wastuseks löi härra Noelting ukse Klaas Ohmi nina eest kinni. Klaas wahtis tükk aega mõttes oma ette.

„Ma usun, härra Noelting ei soowi kapsaste eest maksta. Kui mind mu inimeste tundmine ei peta, siis ei saa ma seda raha täna härra Noeltingilt mitte kätte.“

Härra direktor Ehlers, Tariifi-osakonna ülem, pidas wahepeal akt-siaseltsi direktoriga nõu merisigade kohta, nimelt, kas on nad ikka tõepoolest sead, wõi ei ole nad seda mitte.

Aga härra direktor käsitas küsi-
must wäga pealiskaudselt: „Kui suur on õieti käesolewal juhtumisel tariifi wahe süleloomade ja sigade pealt?“ küsis ta.

(*Jürg lhk. 68.*)

KLAASI

!! igaks otstarbeks !!

Vaateaknaklaas, Ornament-,
 Peegli-, Triiphoone-,
 Auto-, Traat- ja
aknaklaas j. n. e.

Klaasimiskitti ja spahtelmasset saada ladust.

HÖBETUD PEEGLIKLAASID
 igas suuruses.

DEUTSCHE FENSTERGLAS A.-G.
 Berlin, Sommerstr. 2.

Märkische
Tafelglashüttenwerk G. m. b. H.
 Briesen.

Vereinigte Spiegelfabriken A.-G.,
 Fürth. i/B.

Vereinigte Glasgrosshandlungen
A. Krüger & P. Fahrenwaldt G. m. b. H.
 Stettin, Pionierstr. 64.

ESITUS ja PEALADU EESTIS:
A. Luberg & Co.

Tallinn, Uus tän. 28-6

Telegr. „Aluberg-Tallinn“. Telefon 13-79.

RADIUMBAD OBERSCHLEMA

i. sächs. Erzgebirge

**Stärkste radioaktive
Heilquellen d. Welt**

**Auffrischungs- u. Ver-
jüngungskuren**

**Heilanzeigen:
Gicht, Rheumatismus,
Ischias, Arterienver-
kalkung, Stoffwechsel-
störungen usw.**

Kurdauer 2–3 Wochen

**Sommer u. Winterku-
ren. Wunderbare Heil-
erfolge**

**Schriften durch die
Badeverwaltung**

Ääriikide näitusmessede esita-
jate konwerentsilt.

(*Algus lhk. 32.*)

set, kuna 1924 majandusaasta eelmi-
set märksa parem on.

Üldiselt on tänawused näitused
ja messed, majandusliselt raske aja
peale vaatamata, tagajärjerikkad ol-
nud, sellepärast otsustatakse seesu-
guseid näitusmessesid ka tulewikus
korraldada. Selle juures leitakse tar-
wilikuks arvesse wõtta, et waheajad
üksikute messede wahel mitte ei oleks
lühemad, kui 8 päewa. Ühtlasi ot-
sustatakse wastawate walitsuswõi-
mude ees samme astuda, et wäljapa-
nijatele ning waatamaskäijatele wii-
sumimaksude kui ka tolliformalitee-
tide ja transpordi suhtes kergendusi
saaks tehtud.

Siga on siga.

(*Algus lhk 53.*)

„Sead kolmkümmend penni, süle-
loom aga kakskümmendwiis,“ wastas
talle härra Ehlers.

„Siis tuleb, loomulikult, arwata
kõrgem tariif,“ lausus härra direktor.

„Ja muidugi,“ kinnitas ka Ehlers
omakorda. „Mina waatan asja peale
samalt seisukohalt. Iseküsimus on
aga see, kas on merisead üldse sead,
wõi kuulwad nad wõib olla jäneste
sugukonda?“

„Mis sellesse puutub, siis arwan
mina, et nad midagi wahepealset on
sigade ja jäneste wahel,“ wastas di-
rektor. „Minu arwamise järgi tu-
leks wälja selgitada, kas kuulwad
merisead kodusigade sugukonda wõi
mitte. Ma küsin kord professor Na-
tusiusele selle üle järgi, tema on sel-
lel alal autoriteet. Jätke need pa-
berid siia.“

Direktor pani aktid oma kirju-
tuslauale ja dikteeris professor Na-
tusiusele kirja. Onnetuseks oli pro-
fessor Natusius sel momendil Lõuna-
Ameerikas uurimisreisil ja kirja juh-
tis ta abikaasa talle Lõuna-Ameerika-
kasse järele. Kuna aga professor
Andeni mägestikus ringi kolas, kuhu
ükski mõistlik inimene oma jalga ei
wii, siis sai ta oma kirja alles mit-
me kuu pärast kätte.

Direktor ja Ehlers olid ammugi
merisigade-loo unustanud. Ka härra
Noelting ei mõelnud enam nende
peale. Ainult Klaas Ohm ei suut-
nud neid unustada. Poole omast töö-
päewast pühendas ta teenistusele,
teise poole jooksul talitas ta aga me-
risigadega. Palju warem, kui pro-
fessor Natusius oma kirja kätte sai,
tuli Tariifi osakonna ülemale kiri
Klaas Ohmilt.

„Mis pean ma merisigadega pea-
le hakkama? Nüüd on neid kokku
juba kolmkümmendkaks. Pean ma
nad ära müüma, wõi pean ma Lloyd-
büroos loomatalli korraldama? Pa-
lun rutulist ja lõpulikku wastust.“

Härra Ehlers nõudis telegrammi
tähiku ja kirjutas: „Agentuur Holz-
dorf. Sigu mitte müüa.“ Siis siru-
tas ta jalad kirjutuspuldile ja diktee-
ris kiirkirjutajale järgmise sisuga
kirja: „Agent Klaas Ohm, Holzdorf.
Juhin Teie tähelepanu asjaolu peale,
et merisead mitte Lloydile ei kuulu
ja neid tuleb tariifi küsimuse lahen-

damiseni alal hoida ja nende eest hästi hoolt kanda.“

Klaas Ohm saatis mureliku pilgu merisigade poole ja ohkas. Kast, mis ta neile eluasemeks korraldanud, oli kitsaks muutunud. Ta eraldis teenistusruumi kaugemast osast kakskümmend ruutjalga põrandapinda ja walmistas seal loomakestele mõnusa ja awara kodu.

Tal ei olnud sugugi enam aega teenistuskäikusid ette wõtta, sest merisead tarwitasid ära suurema osa tema tööpäewast.

Mõne kuu pärast kirjutas Klaas Ohm wärisewa käega põiki üle paberilehe arwu sadakuuskümmend ja saatis selle posti kaudu härra Ehlersile. Ehlers läkitas selle paberi talle tagasi, palwega ära seletada, mis see arw õieti tähendab. Klaas wastas: „Nüüd on neid juba siginevad sadakuuskümmend tükki. Kui ma nendest osa ära müüa ei tohi, lähen ma hulluks.“ Aga Tariifi osakonna ülem telegraafeeris uuesti: „Sigu mitte müüa!“

Mitte wäga kaua pärast seda sai Lloyd direktor professor Natusiuselt kirja. Pikas õpetlase kirjas mis nagu mõni teaduslik töö kirjutatud, seisis, et merisiga olla cavia apacia, kuna selle wastu harilik kodusiga Sus'i sugukonda kuuluwat. Professor lisis weel juure, et merisiga wäga wiljakalt ja ruttu sigineb.

„Nii siis — nad pole mitte sead,“ lausus Lloyd direktor Ehlersile. See-ga tuleb tarwitusele wõtta odawam tariif, s. o. 25 penni looma pealt.“ Härra Ehlers tegi aktide peale sellekohase ääremärkuse, mis wahepeal nummer A 6754 all kokku koondatud olid ja läkitas aktid Lloyd'i rewisjoni osakonda. Wiimane tarwitas asja sisuga tutwunemiseks paar nädalat ja kirjutas siis Klaas Ohmile, et ta sadakuuskümmend merisiga adressaadile wälja anda wõib, arwates kakskümmendwiis penni looma pealt saatmise raha. Klaas tarwitas terve tööpäewa selleks, et loomi täpselt üle lugeda, lastes neid ükskaawalt läbi puuri awause. Kui ta sellega walmis oli, kirjutas ta rewisjoni osakonnale: „Teie olete eksiteel. Omal ajal oli neid sadakuuskümmend, nüüd on neid kaheksasada. Kust wõtta moonu kulu? Senini on see kaheksakümmend taalrit maksma läinud.“

Oli weel palju edasi-tagasi kirjutamist, kuni rewisjoni osakond wälja selgitas tehtud wea ja wõrdles suurt kapsa kulu tegelikkude turuhindadega.

Wahepeal surus järjest kaswaw merisigade kari Klaasi ikka enam ja enam büroo wälimisse nurka. Juba oli nende talitamiseks kaks poisikest teenistusse palgatud.

Ja kui rewisjoni osakond wiimati korralduse tegi kaheksasaja merisea moonu kulu adressaadilt sisse nõuda, olid juba Klaas Ohmid uued mured: Ta ehitas ringi ümber seinte, rida rea peale, pulkadest puurid, sest merisigade arw oli tõusnud juba neljatuhande kuuekümmekuue peale ja kaswas jõudsasti iga päewaga.

Rewisjoni osakonna esimesele kirjale järgnes teine, siis kolmas, kuni wiimati oma kohuse unustanud ametnikule telegramm tuli saata: „Merisigade tariifiga on eksitus tehtud. Nõudke kakskümmendwiis penni looma pealt ja saatke kõik adressaadile kätte.“

Klaas Ohmi mures pale löi särama, kui ta telegrammi oli läbi lugenud. Ta kirjutas nii ruttu, kui ta käsi wähegi sulge wedada suutis, kwiitungi wiiekümne penni peale ja ruttas härra Noeltingi korterisse. Maja ees jäi ta ehmunult seisma, sest see oli lausa tühi. Akente ees puudusid kardinad ja ta wõis läbi akna oma silmaga tühje tube näha. Uksel seisis sedel pealkirjaga: „Wälja üürida.“

Klaas Ohm jooksis umisjalu oma büroosse tagasi. Wahepeal oli jälle üheksakümmendkaks noort merisiga ilmawalgust näinud. —

Klaas ei püsinud kaua toas. Ta pidi teateid koguma härra Noeltingi asukoha üle. Need teated olid aga otse jalustrabawad. Härra Noelting ei olnud mitte üksnes oma korteri, waid ka Holzdorfi maha jätnud.

Murtud mehena tuli Klaas Ohm koju tagasi, seal terwitasid teda paarsada uut juuretulnud merisiga. Ta wõttis telegrammi tähiku ja kirjutas wärisewal käel: „Wõimata wiiskümmend penni sisse nõuda, sest adressaat on Holzdorfit teadmata kuhu lahkunud. Palun juhatus.“

Ametnik, kes telegrammi rewisjoni osakonnas awas, naeratas endamisi:

(Jürg Uhk. 71.)

Elektri tarwitamisest meie päewil.

(*Algus lhk. 24.*)

dele tähtis on. See ei ole mitte elektri lamp, nagu me seda senini harjunud nägema, waid pigemini hõõguw kuul, mis walgust annab. Walgus on ühetaoline, mahe, ilma, et see üksikuid kiiri ehk warjusid sünnitaks.

Ei ole üleliigne tarwitajail silmas pidada lampide proowimise tagajärgi meie Riigi katsekojas, sest rahwamajandusliselt ei ole mitte üksikõik, missugustest wabrikutest meie elektriärid lampisid Eestisse sisse weawad. Kõige pealt oleks aga soowitaw, et Riigi katsekoja andmed ajakirjanduse kaudu laiematele rahwahulkadele teatawaks tehtaks.

—i.

Raadio ringhäälingu kultuuriline tähtsus.

(*Algus lhk. 28.*)

ni seniajani ulatab see läbimüük juuba 1,6 miljardi kuldamarga peale.

Ka meil, Eestis, peaks see tööstusharu iseäralise tähelepanu alla wõetama. Just eesrinnas sammuwate töösturite kohus oleks siin loobuda waatest ringhäälingute aparaatide, kui luksusasjade peale, ning igas suunas kaasa aidata, et Eestis heade ja odawate ringhäälingu aparaatide tööstus käima saaks, mis wõimaldaks neid kõige laiemas ulatuses meil tarwitusele wõtta.

Algusest peale tuleb aga hoiduda sellest, et turgu mitte alawäärtusliste aparaatidega üle ei külwataks, sest selle alla wõiks uus asi raskesti kannatada. Iseäranis raskesse seisukorra wõiksid sattuda ärid, kes sarnaste alawäärtusliste aparaatidega kauplewad, sest ühegi teise asja üle ei küsita oma naabrilt nii palju nõu ja soowitust, kui just raadio ringhäälingu aparaatide omandamisel. L-n.

KÖNETRAAT 17-10

KÖNETRAAT 17-10

TALLINNA NAELAVABRIK

AKTSIA-SELTS

W. MENNING & Ko.

Tallinn, Toompuiestee 10

Soowitab ehitusnaelu [igas suuruses 8" kuni kõige väiksemateni. Papi-, pleki- ja krohvinaelu.

Järelepärimistel nimetage „Meie Turg“i.“

Siga on siga.

(*Algus lk. 53.*)

„Klaas Ohm awaldab juba wanaduse tundemärke,“ mõtles ta. „Ta peaks ju teadma, et saadeti sarnastel juhtumistel Lloyd'i juhatusel saadetakse.“ Ja selles mõttes wastas ta Klaasi telegrammi peale.

Saadest wastuse, asus Klaas ajavilumata tööle, ja ühes temaga ka ta kuus poissi, keda ta enesele abiks oli palganud. Nad töötasid meeleheitliku rutuga, walmistades puurisid seebi, apelsiini ja muudest kastidest, mis aga kätte said. Niipea kui osa puurisid walmis oli, algas ära-saatmine. Päew-päewa järgi woolas kastide jõgi Holzdorfist Eckenfördi, ja ikka septses Klaas oma sellidega palawikulise ohinaga uusi kastid. Nädala lõpuks oli kakstuhat kaheksakümmend kasti ära saadetud ja büroo ruumis oli ikka veel seitse-sada nelikümmend merisiga rohkem kui saatmise algupäewal.

Siis tuli Eckenfördist Klaas Ohmile telegramm: „Merisigade saatmine seisma panna.“

Aga Klaas Ohm ei lasknud ennast saadud telegrammist eksitada, waid tegi endise agarusega oma tööd edasi.

Paar päewa hiljem jõudis Holzdorfi üks Lloyd'i inspektoritest. Te-

mal oli kindel käsk, merisigade saatmine igal tingimisel seisma panna. Kui ta raudteejaamas wagunist wälja astus, nägi ta, kuidas seal parajasti üht loomawagunit täis laaditi ja Lloyd'i büroo ukse ees seisis käru.

Toas aga töötas Klaas Ohm üleskääritud särgiwarukatega, kühweldades merisigu walmis korwidesse, kõikumata kindla otsusega — merisigadele kord lõpp teha. Ta heitis ainult möödaminnes inspektori poole wihase pilgu, kes sõnatult ta tegevust silmitses.

„Weel üks wagunitäis — ja ma olen sellest põrguliste soost lahti. Iial oma elus ei tee ma enam sigadega tegemist, kui ma ka neid kõiki süleloomade tariifi järgi saatma peaksin.“

Ta hakkas uuesti hoogsalt kühweldama. Siis peatas ta silmapilgu aega, kuni üks poistest täie korwi asemele tühja tõi. Ainult üksikud merisead hüppasid weel toas ringi. Klaas Ohmi pale löi selgeks ja kaua aja pärast mängis ta huultel kord jälle naeratus.

„Igal asjal on kaks külge,“ ütles ta, „ja meie peame kõige eest jumalat tänama. Mis oleks küll minust saanud, kui need mitte merisead, waid elewandid oleks olnud?“

Tölk. H. A.

Wer mit dem Handels- und Industrieunternehmen

LETLANDS

in erfolgreiche Beziehungen treten will,
der inseriere in der Fachzeitschrift

„LATWIJAS TIRGOTAJŠ“

OFFIZIELLES ORGAN FOLGENDER WIRTSCHAFTSVERBÄNDE:
Verband der Kaufleute Lettlands. — Verband der Lettländischen Industriellen und Gewerbetreibenden. — Rigaer Börsenkomitee. — Der „Latwijas Tirgotajs“ ist in ganz Lettland sachgemäss verbreitet und haben in folgedessen

INSERTATE

einen durchschlagenden Erfolg.
Im Nachrichtenteil des „Latwijas Tirgotajs“ werden alle Fragen, die den Export, Import, Handel, Industrie, Schifffahrt, Finanz, und Verkehrswesen Lettlands betreffen, eingehend behandelt.

Bezugspreis Lat. 6— jährlich, einschlies Porto.
Probeheft kostenfrei. Fordern Sie Sonderofferte.
Herausgeber und Verlag: Akt.-Ges. J. A. KUKURS, Riga
Aspasia Boulevard Nr. 10. Fernspr. 7-63.

Bei Anfragen beziehe man sich auf „Meie Turg.“

Nalja natukesed

Neeger, kes oma raha oli läbi-mänginud, pidi linna tööle minema. Küsides raudteejaamas sõidu hinda, leiab ta, et tal piletit ostmiseks raha wähe on ja hakkab sellepärast jalgsi mööda raudteeliini Birminghami poole laduma. Mitte wäga kaugele jõudes kuuleb ta enese taga weduri willet, pöörab ringi ja sõnab otsustawalt: „Ä'ä wilista ühtigi! Sa ütlesid mulle oma hinna ja mina wastasin sulle juba kord e—ei!“

Peremees: „Teie olla eila haiguse pärast töölt puudunud, Loidam?!“

Loidam: „Jah, härra.“

Peremees: „Teie ei näinud nii wäga haigena eila õhtul hippodroomil?!“

Loidam: „Ei näinud haigena?! Te oleks pidanud mind nägema peale kolmanda sõidu lõppu!“

A.: „Teie olete eilsel jalgpalli mängul omad eeshambad kaotanud?“

B.: „Pole tõsi, nad on kõik mul siin taskuräti sees.“

A.: „Noh, Ets, mis sa hulgud ööd läbi ringi.“

B.: „Lahutan end wärskes õhus.“

A.: „Kas arsti käsul, wõi?“

B.: „Ei, tüdruku käsul, kellele ma praegu ettepaneku tegin.“

„On need sukad ka tõesti wastupidawad?“

„Kas nad wastupidawad on?! Ma ütlen Teile ainult ühte: Teie tulete peagi jälle meie juure tagasi!“

„Neid sigarid wõite Teie igapähele julgesti pakkuda.“

„Wäga hea, aga ma soowiksin ühte, mida ma ka ise wõiksin suitsetada.“

Ärijuht on jooksupoissi wale pealt tabanud. „Tead sa ka, mis sünnib poisiga, kes waletab?“

„Kindlasti“, wastab poiss, „niipea, kui ta selleks wana küllalt, saadetakse ta äri poolt proowireisijaks.“

„Otse hirmus“, ohkab endine saadik peale walimisi. „Kukkusin seekord läbi, mis hakkab ma nüüd peale?!“ — „Noh, tee samuti, kui kõik teised“, trööstib teda abikaas. „Otsi enesele teenistuskohat, hakka tööle!“ — „Mina — tööle? Aga ma pole ju midagi õppinud, olen alati ikka saadik olnud!“

„Poisid, mis te seal käratsete?!“
„Isa, Prantsul on 28 hammast ja minul kõigest 22.“

„Ah, jagage õiglaselt ja jätke mind rahule!“

Sellid omawahel.

„Wanamees tegi mulle täna ettepaneku ärist osa wõtta!“

„Tegi ta seda tõesti?!“

„Jah, tõesti! Ta ütles, kui ma ärist huwiga osa ei wõta, et ta mulle siis tuld taha teeb!“

Ostja: „Kas need teeklaasid kuumust kannatawad?“

Müüja: „Kindlasti, mu härra!“

Ostja: „Andke siis nendest mulle pool tosinat.“

Müüja: „Wõtke juba terve tosin, nad wõiwad lõhkeda!“

Ostja: „Soowin Teile õnne linna-peaks walimise puhul! Teie wõit walimiskasti juures oli küll tingitud sellest, et te oma ostjatega hästi ümber käisite?“

Wäkelinna kaupmees: „Jah, — osalt sellest, osalt aga ka sellest, et ma ainus kandidaat olin.“

Habemeaajmis-
aparaat

ja

Juukselõikamis-
masin

„OPTIMUS“

mida tarvitades
võidate õrnemasoo
südamed!

A-S. ANTON HEILMANN,

Tallinn, Suur Karja tänav 6.

Telefonid 7-40 ja 24-69.

Say you saw it in „Meie Turg.“

Klassifitseeritud kuulutused.

Advokaadid.

Advokaatide kontor

Tallinn, Lai tän. 9. krt. 3

Nõuandmine,

Kohtuasjad,

Apellatsioonid ja kassatsioonikaebtused,

Tulumaksu asjad.

Töötasu odav.

Agendid.

Vajatakse vilunud intelligentseid

agente,

kes varemalt tagajärjekalt töötanud. Teenistuse võimalus kuni 50.000 mk. kuus.

Teatada kirjalikult

„MEIE TURGI“ talitus, „50.000“.

Esitused.

Vertreter für Eesti gewünscht für den Vertrieb einiger erstklassiger Präparate. Einfuhrzoll mässig. Nur solide alte Firma kommt in Betracht.

Riga Chem. Laboratorium
M. REICHEL. Wallstr. 20

Grafoloog.

Graphologisches Büro

der Revaler Graphologischen Gesellschaft.

Streng wissenschaftlich, rückhaltlose

Beurteilung

des Charakters nach der

Handschrift:

Mk. 400.—

Charakterskizze:

Mk. 150.—

Einsendung der zwanglosen Tintenschrift mit Angabe des Geschlechts und Alters, und des Honorars:

REVAL — Kaufmannstr. 13—2
oder

DORPAT — Teichstraße 54—2.

Wahrung strengster Diskretion!

Einführungskursus

an der Rev. Graph. Gesellschaft
in die

„Wissenschaftliche Graphologie“

Mk. 1000.—

Schriftl. Anmeld. zu adressieren:
REVAL, Kaufmannstr. 13 — 2.

Läbimüügi suurendamine.

Suurendage oma läbimüüki!

Käsitage meie korrespondeerimise süsteemi! Saatke meile omad müügi probleemid tasuta uurimiseks. Anname nõu ja juhatust, kuidas Te oma läbimüüki võite kümnekordseks teha. „Süsteem“, „MEIE TURGI“ talitus.

Kapitaal.

10.000.000 Emk.

10.000.000 Emk.

on väljalaenata obligatsioonideks, ettevõtete laiendamiseks, osamakudeks jne., teatada kirjalikult slt. „10 miljoni“.

Müüakse.

MOODIÄRI

„EHA“

Soovitan moodsaid

kübaraid.

Tellimiste täitmine kiire ja korralik.

Moodiäri „EHA“

Väike Karja tänav 8.

Kaks täiesti uut

**kabineti
tugitooli**

ruumipuudusel

odavalt müüa.

Näha igapäev kell 4—5 p. l.

Janseni tän. nr. 3 krt. 7.

(Uus maja Põitsei aial.)

Osanikud.

Osanikuks hakata

**käidavasse ärisse ehk
tööstusesse**

kapitaaliga kuni 2.000.000 mk. soovib ajakohane vilunud äri-mees. Ettepanekud kirjalikult „MEIE TURGI“ talitus sub. „Aktiv“.

Ostetakse.

Kõige kõrgemat hinda

briljantide,

kulla ja hõbeda eest maksab uuesti avatud

kontor

A. J. SOKOL

Raekoja tän. 2 (Kullasepa tän. nurgal) kl. 10—4 p. l.

Palvekirjad.

Julius Kühle

1-se järgu vahetalituse, kinnituse ja kirjatööde kontor,

Tallinnas, Viru tän. 2-6.

Kõnetr. 14-35 (asut. 1912. a.)

Majade, äride, kaupade, talude ja muu varanduste ostmine, müümine ja kinnitamine. Ruumide-, kapitaalide- ja teenistuskohade vahetalitus. Tule-, varguse-, klaasi- ja elukindlustused. Tõlked, leringud, palve-, ärakirjad, igasugu kirjatööde ja masinkirja kursused jne.
(Äritunnid kl. 9-1 ja 3-6.)

Palvekirju

eriti: rahanõude, abielulahutuse, üüriseaduse, tulu-ärimaksu ja muul aladel valmistatud korralikult ja väikesel tasul eest.

Karu (Medveeshi) t. 10-4, kella 9-7.

Palvekirju

kirjutab vilunud tege lane, muu seas ka tulumaksu asjus.

Tallinn, Polgu. tän. 6, krt. 8.

Raha-

arvete- ja vekslite sissenõudmisi ja õiendusi toimetatakse kiirelt, korralikult ja asjatundlikult

Tallinn, Vana Viru tän. 13-8.

Palvekirju

V. Posti tän. 7, krt. 10.

vann. advokaadi kontor

kella 8 homm. — 8-ni õhtul.

päranduse, abielulahutuse, süüdistuse, nõudmise, vekslite, maasaamise, tulu- ja ärimaksu, üüri, salakauba, kodakondsuse ja kohaotsimiste alal.

Maaparandustööde plaanid ja laenu. Sissesõidu- ja laskeriistadeload. Ostumüügi ja varanduslikud abieluõpingud.

Tõlked. Ümberkirjutused. Nõu ja juhatused andmine.

Kohtus ja ametlasutustes etteastumised.

W. k. 50 mk. tk.

Jul. Kreem'i

Vahetalituse ja kirjatööde kontoriks.

Väike Tartu mnt. 22

võetakse igasugu liikumata ja liikuvat varandust jne. ostu ja müügi peale odava vahetalituse teel ja valmistatakse kõiksugu kirjatööd, ärakirjutused kirjutusmasinatel asjatundlikult, kiirelt ja odavalt.

Austusega JUHATUS.

Suche Briefmarken aller Länder gegen Deutsche **zu tauschen.** Armand Toepel, Gera-R. schleizerstr 40. Deutschland.

Tunnid.

Raamatupidamist õpetab

Hans Margens

Ekspertiiskoja raamatupidamis-revident.

S. Pärnu m. 16-1, kõnetr. 27-93.

INGLIS-

Saksa- ja Vene - keele

tunnid

gruppides ja üksikult.
Pagari tänav 4, krt. 3.
Kõnetunnid kella 5—6.

Gitarre mänguõpetust

naisterahvastele antakse
Kaupmehe tän. nr. 8, 6.

O. Jakobson.

Vene-, Saksa- ja Prantsuskeele

tunde

annab odava tasu eest
kauemat aega väljamaal töötanud
daam

Tatari tänav 18, krt. 2.

Tööjõu pakkumised.

Vilunud bilansivõimeline

raamatupidaja otsib kohta

On soovitusel. Kirjalik. paku-
mised slt. sub. „Perfekt“.

Ämmaemandad.

Ämmaemand

M. Kalm

Tallinnas,

Suur Tartu mnt. 29, 1.

Ämmaemand

A. Prommer

Suur Tartu mantee nr. 33
Põik Janseni tänav nr. 3.

Ämmaemand

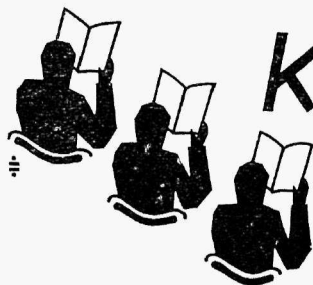
E. Saar

Müürivahe tänav 15, krt. 8.

Ämmaemand

M. Rosenfeldt.

Kaupmehe tän. Nr. 6, krt. 8.
Kõnetr. 13-08.

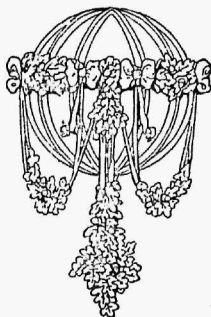

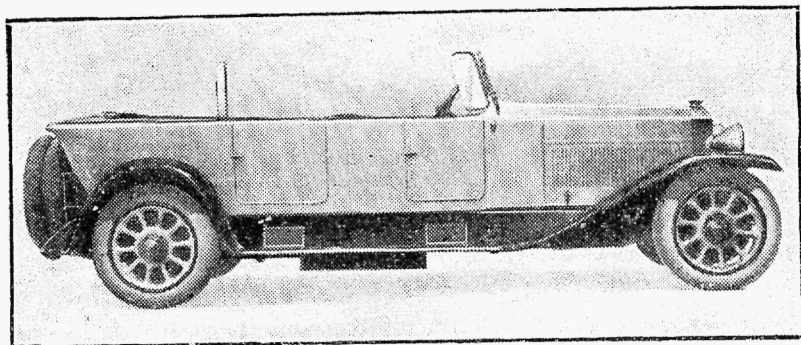
Kuulutajate nimestik

	Lhk.		Lhk.
ADWOKAATIDE KONTORID	74	O. KILGAS.	
AELDERT ja FINGSCHIEDT,		Triko ja sukawabrik.	59
paberi ümbertööt. masinad	61	KONZENTRA, A.-S.	
AUN, E.		Automobiilid, jalgrattad jne.	55
Äride waateaknad ja de-		KREEM, J.	
koratsioonid	32	Wahetalitus (kl. kuul. os.)	76
BALTI PUUWILLA ja SINDI		KÜHLE, J.	
KALEWIWABR. LADU	19	Wahetalitus (kl. kuul. os.)	76
DETLOFF, P.		KURSUSED,	
Elektrotehnika kontor.	26	(Klassil. kuul. osak.)	74
EESTI PANK.		LATV. TIRGOTAJS,	
Hüpoteegi panga pantlehed	8	Kaub.-tööst. ajakiri	71
„EHA,“		LAU, A.	
moodiäri. (Klass. kuul. os.)	75	Sawitööstus.	61
EINPAUL, A.		LUBERG, A.	
Piimaäri.	25	Klaas, igasugune.	67
GUTMANN, M.		LUCK, GEBR.	
Trossid ja nõõrid.	64	Laskeriistad, jalgratta osad.	54
GRAPHOL. BÜROO.	74	MARGENS, HANS.	
HEILMANN, ANTON A.-S.		Raamatupidam. õpetus.	76
Mitmesugune kaup.	10 20, 73	„MASSOPRODUKT,“ A.-S.	
HERHAHN, GEBRÜDER.		Raamatukapid.	24
Rauakaup.	54	„MEIE TURG,“	
HIRSCHBERGER ja C-o.		Kaub.-tööst. kuukiri.	67
Metallkaubad.		MENNING, W. ja CO.	
„ILMARINE“, A.-S.		Naela- ja traadiwabrik	70
Masinad.	21	MITMESUGUS. KUULUTUSED	
KAPITAALI PAKKUMISED,		(Klass. kuul. osak.)	75
(Klass. kuul. osak.)	75	OSANIKUD,	
KAPSI, A. ja Co.		(Klass. kuul. osak.)	75
Elektritarbed.	27	PALLAS. EKSPORT ja	
		KAUB. A.-S.	24

	Lhk.		Lhk.
PALWEKIRJAD, (Klass. kuul. osak.)	76	TUNNID. (Klass. kuul. osak.)	76, 77
PAPIERZEITUNG, eriajakiri.	65	TÖÖJÕU PAKKUMISED, (klass. kuul. osak.)	77
PLOOM, A. Rätsepatööstus.	56	„UNITAS,“ O.-ü.	33
PUHK, J. ja POJAD. Suhkur, jahu, heering. jne.	23	„WABA MAA“, Päewaleht.	31
RADIUMBAD OBERSCHLEMA, Terwisweed.	68	„WABA MAA“ O.-ü. Trükikoda.	31
REICHEL. Otsitakse esitajaid.	74	WASTUT. AMETN. ÜHING.	26
REINECKE, FRANZ. Lipud igasugused.	63	WICHMANN, H. Saapakreem, küünlad.	32
SOKOL, A. Ostab kulda ja hõbedat.	75	WINNAL, HANS. Automobiilid.	80
SZERNITZKI, RICHARD. Palwenöörid jne.	54	WINTER, A. Raha sissenõudmised, (klass. kuul. osak.)	76
„TERRA,“ O.-ü. Tärklise wabrik.	33	VOLK, F. V. H. GmbH. Elewandiluu tööstus.	60
TOEPEL, ARMAND. Postmarkide wahetus.	76	ÄMMAEMANDAD, (klass. kuul. osak.)	77
TOFER, WENNAD. Riidekaup.	40, 41	ZIMMER, F. Rootsi koorelah. ja wõimasin.	29

Aeg on raha!

Iga kaupmees ja tööstur on võistlusvõimeline ainult siis, kui ta
kulusid minimumini vähendab

asja kiirelt, ilma ajakaotuseta talitab, kui ta omad kaubad ruttu ja värskelt ladusse ja sealt ostjale kätte toimetab; kõike seda võimaldab

automobiil.

Autoga liikudes võite omad välised asjad ruttu ära korraldada, võites aega loova töö jaoks; kerge veoautoga võib kaubad ruttu ladusse ja sealt ostjale kätte, materjalid töökotta ja valmisaadused tarvitaja kätte toimetada.

Olgu see liha-, leiva-, saia-, piima- ehk muu sarnane äri, õlleladu ehk limonaditehas, vorstivabrik ehk eksporttööstus, ei ole nüüd enam võistlusvõimeline, kui tal puudub moodne kiirelt liikuv veoabinõu.

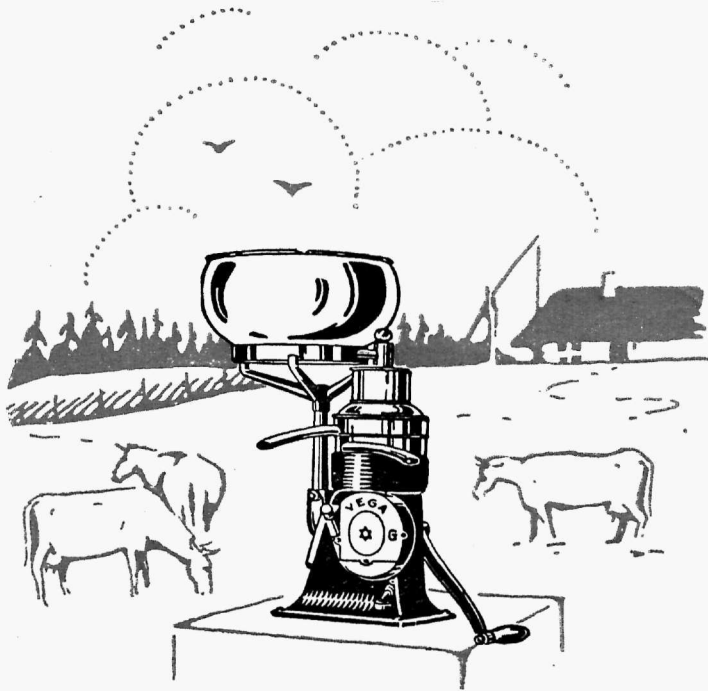
Kellel seda veel ei ole, see muretsegu seda parem täna kui homme, kuni võistleja veel võidule pole jõudnud.

Hinnakirja ja prospektid saate ühes vastava seletusega hinnata „Fiat“ ja „Chevrolet“ autovabriku esitajalt

Väliskaubandus kontorilt

HANS VINNAL

Tallinnas, Tatari tän. nr. 1

SEPARAATOR

≡ **VEGA** ≡

lahendab moodsa koorelahutaja probleemi.

PÖLLUMEESES,

tahad majapidamises edu saavutada –
muretse omale separaator

≡ **VEGA** ≡

KAUPMEES,

tahad läbimüüki suurendada – pea ladus
separaatorid

≡ **VEGA** ≡

Aktiebolaget
Eskilstuna Separator
Eskilstuna,
Rootsimaal

Peaesitaja
A.-S. Anton Heilmann
Tallinn, S. Karja t. 6.
Kõnetr. 24-69, 7-40.

OTSITAKSE ESITAJAID.

MEEST SÖNAST   ::::   HÄRGA SARVIST

aga ostjaid võidad reklaamiga

MEIE TURG

ÜLEMAALINE TÖÖSTUS- ja KAUBANDUSLINE KUUKIRI

MEIE TURG läheb tööstus- kaubandulistele ettevõtetele maksuta

MEIE TURG viib Teie kuulutused nende kätte, kes neist huvitatud

MEIE TURG'is kuulutamine vabastab töösturi ja kaupmehe „surnud ladudest“

MEIE TURG'is kuulutades leiab oma kaubale turu

MEIE TURG'i TALITUS

Tallinn, S. Karja t. 6

Kõnetraat 24-69